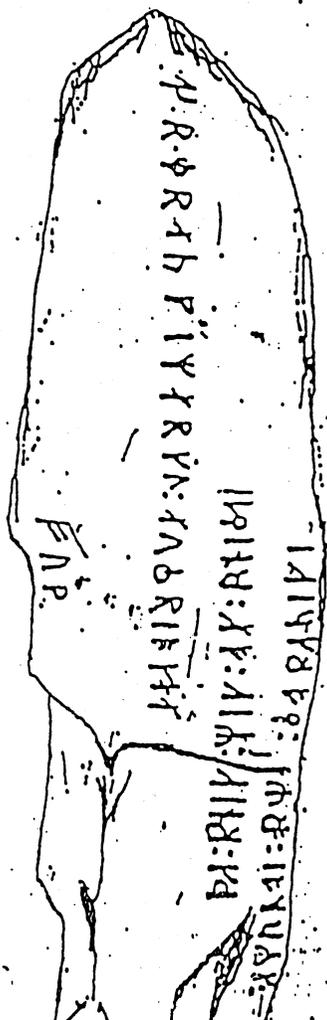

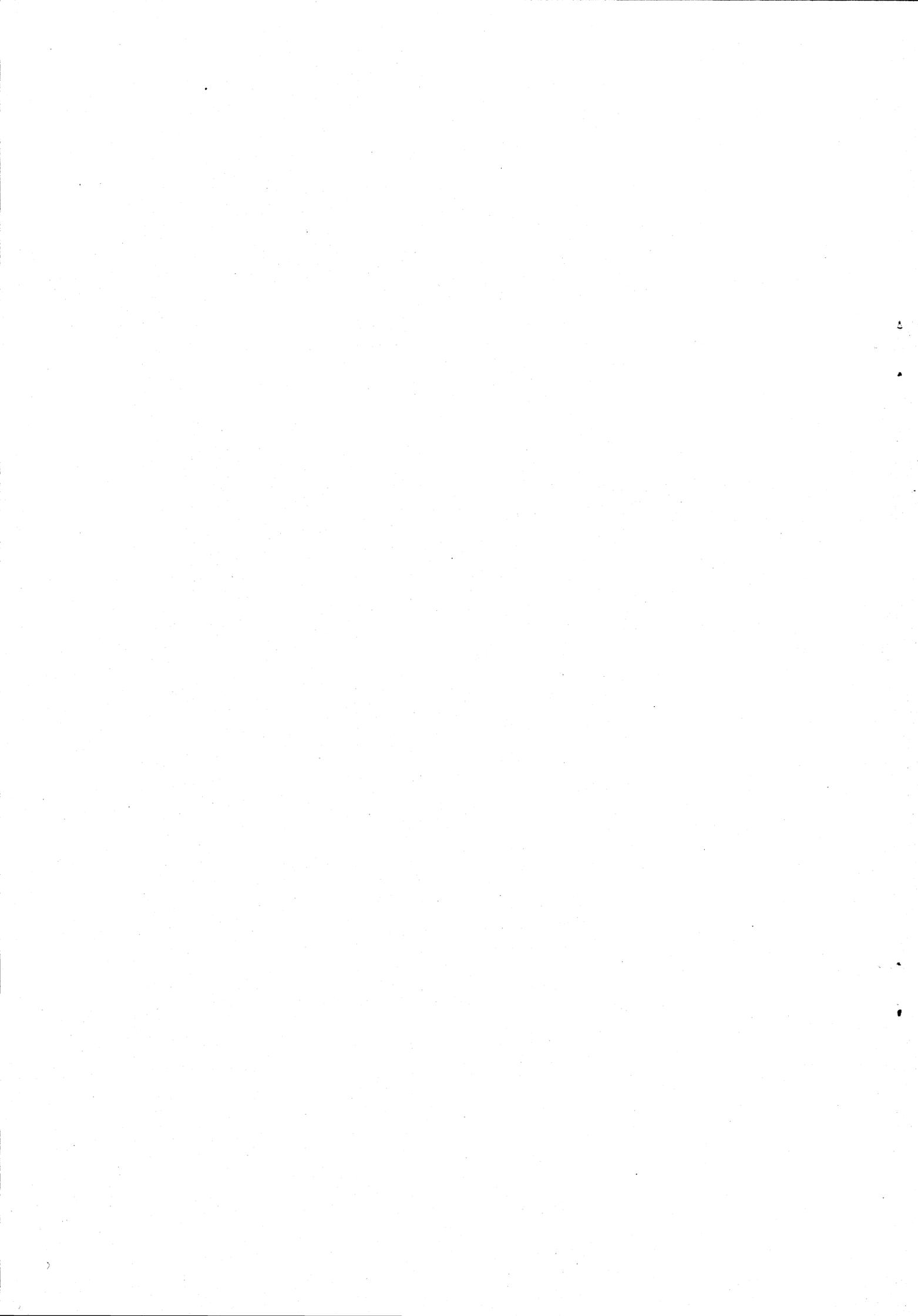

Medlemsblad for
Hringaríki. Slektshistorie-lag

Nr. 1 – 2007.

Árgang 17.

Hringariki

Medlemsblad for Ringerike Slektshistorielag
17. årgang

Redaksjon

Eigil Elsrud
Frank Otterbech
Thorleif Solberg

Innholdsfortegnelse

s. 2	Eigil Elsrud	Nordre Skagnes
s. 28	Frank Otterbech	Månen
s. 33	Erling Bjørke	Bjørke i Soknedalen
s. 40		Sak fra tingbok 72 for Ringerike
s. 41	Thorleif Solberg	Strømsodd / Strømsått, en epoke i gardens historie
s. 48	Thorleif Solberg	En slektshistorie fra Strømsoddbygda
s. 61		Årsberetning
s. 63		Regnskap
s. 64		En etterlysning
s. 65		Styret i Ringerike Slektshistorielag for 2007
s. 66		Program for Ringerike Slektshistorielag fra februar 2007 til januar 2008.

290 Skagnes Nordre
(290/1)

Nordre Skagnes ligger på østre side av Sperillen, ca. 11 kilometer syd for Nes i Ådalen. Historien om Søndre Skagnes finnes i Hringariki nr. 1 -2002. Nordre og Søndre Skagnes var en gård før 1660. Etter hvert ble det to brukere, men gården ble ikke delt før først på 1700-tallet. Navnet Skagnes har vært skrevet på mange forskjellige måter de siste 500 årene, Schagnæs, Skanæs, Schawnæs, Schanæs, Scanæs, Skagnæs og flere. I tillegg kommer disse formene skrevet med e istedet for æ. Før reformasjonen var gården bispegods, og lå under Hamar bispesete, i likhet med storgården Nes, som Skagnes var underlagt. . Da kongen overtok alt bispegods i 1536 ble Nes og dermed også Skagnes først administrert av St. Catharina Alter eller Hamargods, siden av Oslo lagstol. Skagnes ble i likhet med de aller fleste gårdene i midtre og øvre Ådalen lagt øde etter svartedauen. Skagnes var etter denne katastrofen nevnt så tidlig som i 1528, og da var landskylden satt til 1 bp. fisk (det samme for «Biørnvandet»). Skagnes var ødegård og underlagt Nes, som vi vet gården var senere, i 1594 og i 1615. 1528 var det året **Torstein** på **Strande** og **Elling** på **Nes** betalte gjengjerdskatt (gjengjerden var en ekstraordinær skatt, skrevet ut med samme beløp på alle gårder, enten 1 lodd sølv eller 24 skilling). Skagnes ble på denne tiden nok brukt til utslått, fiske og jakt.

I 1601 ble Skagnes av skyld 1 hud overført til Oslo Lagstol. Var ødegård under Nes. Der var ingen herligheter unntatt vadrette i Sperillen. Bøndene var bygselmenn. Her fremgår det tydelig at gården var bygslet av en eller flere allerede i 1601, uten at vi vet navnet på bygslerne.

Fra jordeboka for Ringerike 1616 står det i lensregnskapet for året 1615: «**Per Næs** skylder 3 huder, Hamargods. Derunder brukes Skagnes øde, 1 hud»

I 1616 (tredjeårstake 1613-1616) skattet Skagnes til St. Catharina Alter (Hamargods), men «intet betalt enda».

I 1623 ble bygsleren navngitt for første gang. Han het **Ola Skagnes**.

I 1625 kom Skagnes inn i skattemanntallet.

I 1633 het bygsleren **Sjurd (Gudbrandsen) Skagnes**. Det er etterkommere av Sjurd Skagnes som idag sitter på Nordre Skagnes, Smerud og i Høgskog. Sjurd bygslet også nabogården Rustand, av skyld 4 skinn, i tiden 1634-38, samt i 1649-53.

I 1647 var **Sjurd** fortsatt bygsler. Han skattet av ødegården Skagnes, av skyld 1 fj. korn med bøkse, det vil si halve gården. 1 fj. korn tilsvarer 6 skinn, og Skagnes var da skyldsatt til 1 hud eller 12 skinn (senere øket med tre skinn). Eier var lagmannen i Kristiania.

I 1651 klaget **Ola** (Sjurdsen) **Skagnes** over futen Hans Rasmussen. Denne Ola kan godt være den samme Ola som var bygsler i 1623. Faren Sjurd bygslet nå nabogården Rustand.

Fra sakinget på Li i Norderhov 19. juli 1652 (Tingbok 1 for Ringerike side 32 og 33) sakser vi:

Ola Sjurdsen Skagnes skyldte etter bevis 20 tylter tømmer for 30 rdl. Ola lå sjuk, så faren møtte for ham og og vedgikk skylda. **Sjurd Skagnes** (faren) ble fordret for 7 tylter. Han møtte og sa at han hadde lovet 2 tylter i tredjeårsholding av fire skinn (det var nok for Rustand, som han bygslet 1649-53). De andre tyltene hadde han lovet å selge futen, men hadde ikke fått noen betaling.

I 1657: Oppsitter **Sjurd Skagnes** betaler kvegskatt av 2 hester, 8 fe, 2 geiter og 6 sauer.

I 1660 er Skagnes skyldsatt til 1 hud 3 skinn til Alter Catharina. Til Lagstolen 1/2 hud av "Vestre Bjønvand"

Fra Landkommisjonens store jordebok 1661: **Sjurd Skagnes**, til Alter Catharina (nå) til Lagstolen 1 hud 3 skinn. Av «Wester Biørne» Fiskevann 1/2 hud. Sagtømmer til gårdsnytte. Skatt 1 1/2 rdl. Har 1 hest, 3 kyr, 1 ungdyr, 4 sauer. Sår: 2 tønner blandkorn. Tiende 1/2 tønne blandkorn.(«Westre Biønn fiskevann» ble også brukt under Skøllerud på denne tiden).

Omkring 1662 har Skagnes fått to bygslere, Sjur Gudbrandsen og Knut Bjørnsen. Knut Bjørnsen var nok svigersønnen til Sjur.

I 1663 kjøpte eller leide den rike lagmann Jørgen Philipsen bl.a. Østre og Vestre Bjonevann for å drive ut tømmer fra sine skoger. (E.F.H.)

I 1664 bygslet **Sjurd Gulbrandsen** en halvpart av Skagnes. Hans alder var oppgitt til 90 år (!). Hans to sønner hjemme var Gulbrand og Lars. Deres alder var oppgitt til 16 år og 12 år. (En Ola Syversen var samtidig nyrydder i naboeiendommen Åset. Antagelig den tidligere nevnte sønnen, som nok var eldst).

I 1664 bygslet **Knut Gulbrandsen** den andre halvparten av gården (patronymikonet Gulbrandsen er feil. Det skal være **Bjørnsen**. Knut Bjørnsen var svigersønnen til Sjurd). Hans alder var oppgitt til 36 år.

I 1666 bygslet **Sjurd Gulbrandsen** fortsatt en halvpart av ødegården Skagnes. Hans alder var nå oppgitt til å være 70 år. Hans sønn Lars Sjurdsen, 22 år gammel, bodde også på Skagnes (Lars Sjurdsen giftet seg senere til Somdalen). **Knut** bygslet den andre halvparten. Hans alder var nå oppgitt til 40 år. **Knut Bjørnsen Skagnes** bevitnet i en rettsak i Hvalhugu 1682 å ha bodd i Ådalen omkring 20 år. Etter dette utsagn skulle han ha kommet til Ådalen omkring 1662. Knut Bjørnsen ble nok da gift med en datter av Sjurd Gudbrandsen. Sjurd Gudbrandsen Skagnes var gift to ganger, men hustruenes navn kjenner vi ikke. Vi vet om fire barn, se senere i historien.

Høsten 1668 var det ikke lengre kronen som var eier av Skagnes, Åset og Vestre Bjonvannet. Disse eiendommene ble da solgt til privatpersoner.

Skagnes og Vestre Bjonvannet ble solgt til Jacob Luth (tidligere fogd) og Lauritz Lauritzen (Lars Larsen Smith), som hver ble eier av en halvpart. Lauritz Lauritzen fra Bragernes ble senere Commerce Commissarius (handelsråd). Gården Åset ble solgt til Claus Trondsen, som igjen solgte til Lars Larsen i 1672. Eiendommen Skaxnes av skyld 2 kalvskinn, ble sannsynligvis solgt til Jonas Nilsen Thue. Han var iallfall eier i 1684, for ved skjøte datert Kjøbenhavn den 6. september 1684 solgte Jonas Nilsen eiendommen Skaxnes til Lars Larsen, som lot dette skjøtet tinglyse ved det alminnelige sake- og skattetinget på Trøgstad 14. juli 1685.

Disse karene kjøpte opp en mengde skogseiendommer på denne tiden, eiendommer som kongen hadde rådet over. Commerce Commissarius Lars Larsen skrev seg også Laurs Laursen og Lauritz Lauritzen.

Utdrag fra ting på Frok 6. juni 1671, avlest av Th. Solberg:

«Ilikemåte tilspurte Laurs Laursen (av Bragernes) samtlige tilstedeværende almue av Ådalen, om efternevnte tverrelvs bruk: Om Vestre Bjernevandselv, dess utløp, hvor den går igjennom, og hvem der først har bygd dam og har hatt brug i samme elv. Hvortil de svarte at hun utgår fra bemeldte Bjernevand og gjennom Jacob Luths og Laurs Laursens eiedeler til Skagnes på den ene, og Haffuersvigs eiedeler på den andre side, og så uti Storfjorden Sperilden, og at Knut Skagnes og Engebret Bleken først bygde dam i samme elv, og førte der tømmer ut, og var enda vell noget tømmer brugt der tilforn, dog med bessvær førend dammen ble bygd. men nu siden kan det der drives uten nogen synderlig besværing».

Da Lars Larsen døde i januar 1686, gikk hans halvpart av Skagnes, hele Skaxnes, hele Åset og halve Vestre Bjonvannet over på en av hans arvinger, Søren Hansen Lemmich. Den andre halvparten av Skagnes og Bjonvannet var fortsatt eid av Jacob Luth.

Eiendommen **Skaxnes**, som her har vært nevnt, og som utover på 1700-tallet blir nevnt flere ganger, ble etterhvert integrert i Skagnesgårdene. I delesaken 8/5-1723 het det:

«Utrastene for Aaset og Skaxnes skal gå fra Sortebæk rett i øst til Biønevandet».

En vet ikke i dag med sikkerhet hvor plassen eller gården Skaxnes lå. Siden betegnelsen utrast betyr det skogstykket som ligger lengst fra gården, kan Skaxnes nok ha ligget nokså nær Skagnesgårdenes innmark.

Ved skjøte av 21. juni 1700 ble **Knut Bjørnsen Skagnes** eier av Jacob Luths del i Skagnes. Skjøtet er kommet bort, men er nevnt i andre dokumenter.

Ved skjøte av 10. november 1711 ble **Jacob Larsen Lindelien** eier av Søren Lemmichs del i Skagnes og Bjonvannet, samt hele Åset og Skaxnes. Da hadde Jacob Larsen, som var Knut Bjørnsens svigersønn allerede arvet den halve delen av Knut Bjørnsens gods og løsøre, jfr. testamente datert Skagnes 16/11-1702 og søknad om stadfesting datert Skagnes 8/7-1703, se neste side:

«Stadfesting av testament fra Knut Bjørnsen og hustru på Skagnes i Ådal i Norderhov til Jacob Larsen Lindeli og Siri Knutsdatter Lindeli. De overdrar halvparten av alt de eier av gods og løsøre til svigersønnen og datteren som har lovet å sørge for dem».

Dette er utdrag av kongebrev datert Fredriksborg 24/8-1703.

Allerede 13. mai 1703 hadde Jacob Larsen inngått kontrakt med Søren Lemmich om kjøp av dennes del i Skagnes:

Søfren Hansen Lemmich selger til Jacob Larsen, boende på Lindelien, sin halve part i Skagnes, hans værfader påbor, skylder 7 1/2 skinn med bøkse, og underliggende Åset 1 skinn og Bjørnevandet og Skaxtnes 3 skinn med bøkse.

og

Gd. Skagnes, den 1/2 part, er solgt av Søren Hansen Lemmich til Jacob Larsen, og skal betales med sagtømmer: «Undertegnede har sluttet eftermeldende kjøp og kontrakt: Jeg Søfren Hansen Lemmich, borger og indvaaner paa Bragernes, har solgt til Jacob Larsen, boende paa Lindeli i Aadal Annex min halve part udi den gaard Skagnes hans værfader Knud Bjørnsen påboer, skylder til mig 7 1/2 skind med bøkse og underliggende Aaset skylder til mig med bøkse ett skind, samt udi Bjørnevandet og Skachtsnes 3 skind med bøkse, alt beliggende uti Aadalens Annex, hvorfor jeg Jacob Larsen Lindeli skal gi Søfren Hansen Lemmich tre hundrede og tredsinstyve tølter godt og døktig furumål tømmer paa Bersunds slepning, og det der at komme på nest efter følgende 9 nie aar, hvert aar 40 tølter tømmer.

Saa den endelige rest skal være levert naar man skrivendes vorder Aaret 1712. Og naar hvert Aar bemeldte 40 tølter tømmer bliver levert, og den endelige rest som er melt da skal jeg Søfren Hansen Lemmich eller mine arvinger gi Jacob Larsen fullkommen skjøte og kjøpebrev på ovennevnte plasser og disses tilliggende eiendom. Hvorvidt jeg Jacob Larsen skal gi min forplikt til Søfren Hansen Lemmich at jeg og mine arvinger og efterkommere ikke skal avhende, hugge eller huggelade noget tømmer eller last uti ovenben. gaardens skove, uten med Søfren Hansens eller arvingers minde og tilladelse».

Bragernes 13. mai 1703.

Jacob Larsen

Søfren Hansen Lemmich.

Samme datum, på samme dokument: «Hvad sig det Damstøe ved Bjørnevandet paa Aaseteie angår, - der maa Søfren Hansen raade og befahle over som det var hans eget og mig ikke i nogen maade at vedkomme, og saa længe min værfader eller værmoder lever skal jeg ikke trenge dennem fra gaarden mens uti deres alderdom upaaklagelig oppholde, eftersom de begge ere meget aldridge folk, og ikke haver nogen anden at forskiude sig, næst Gud i himmelen uden deris eneste barn som er min qvinde, til bekræftelse».

Jacob Larsen

Jacob Larsen Sata, Lindelien ble hermed eier av den halvdelen av Skagnes som etter delingsoverenskomster og grensefastsettelser i 1723 og 1736 ble Nordre Skagnes, Smerud inkludert. I tillegg ble han eier av Åset, en del av Vestre Bjornvannet samt Skaxnes.

Fra skifteprotokoll nr. 3 side 76b, datert 4. august 1703:

«Bjørn Knudsen død, som frafalt sin trolovede festmø Kari Nilsdatter Viker forleden år den 7. juni da deres bröllops høytid var berammet at holdes søndagen derefter d. 12 ditto (12. juni 1702) hvorefter hun av hannem avlede en sønn som 14 dager efter fødselen den 3. Marti sist afvigte udi Viker Kirke i Dåben ble Kaldet **Bjørn Bjørnsen**, og samme menneske var i fælig med sin fader Knud Bjørnsen Skagnes, siger sig 90 aar gammel, men viser uvillighet mot sitt barnebarn». (Fælig = formuesfelleskap, sameie)

Bjørn Bjørnsen Skagnes arvet etter sin far og sin bestefar den halvparten av Skagnes som senere ble kalt Søndre Skagnes (fra 1737 inkludert en halvpart av Vestre Bjønnavnet). Så lenge han var umyndig var hans morfar Nils Tordsen Viker (1643-1730) formynder for ham. I 1704-1705 kom Nils Tordsen Viker opp i en prosess mot Jacob Larsen Skagnes, og ved rettergangen ved Tandberg tingstue 30. mars 1705 het det:

« Nils Viker fordret igjen i rette saken mot Jacob Larsen Lindelien og fordret dom. På Contrapartens vegne møtte Christian Tommesen, som fremla den tillatelse han hadde av amtmannen til å bruke godset (Skagnes), av 27. mars 1704. Som Jacob Lindeliens fullmektig hadde Christian Tommesen betalt til Nils Viker landskylden av den halve part i Skagnes og dets forhøielse med 3 rdl. minder 8 skilling. Da ble de for retten vennlig forlikte, at Nils Viker på sin myndling Bjørn Bjørnsens vegne straks måtte tiltrede det halve bruk i Skagnes tillige med de halve på gården befindende huse, hvormot Jacob Lindelien straks bør til avlingens fortsettelse levere Nils Viker et lass høy og et lass halm for hans hester i våringen, hvorefter dito Nils Viker gjør seg bemeldte halve Skagnes med alle de der tilliggende pertinenier så nøttig og gavnlig som han best vil og kan. Og skal den pretensjon den inciterede gjør til Nils Viker angående de 15 rdl. Knut Skagnes skulle forstrækt sin sønn Bjørn til gårdens innløsning så og de pretenderende bygselpengers restitusjon for den halve del i Skagnes, være opphevet, død og aldri mere at påtales.

Angående Nils Vikers søksmål mot inciterede angående høy og korns avførsel for avvigte år, for den halve del i Skagnes, det beholder Jacob Lindelien herefter av Nils Viker upåtalt. Om hva bråteland utengjerdes finnes sådd og nedfelt, derav tilkommer Nils Viker den halve part, såvidt i selve Skagneseie er avvirket.

Hvorpå de gav hinannen hendene—.

Delelinjene mellom Nordre og Søndre Skagnes ble ikke oppgått og bestemt før i 1723 og 1736, men vi starter likevel historiene om de enkelte gårdene allerede i 1660-årene. Da vet vi at Skagnes hadde to brukere. Den ene var Sjur Gudbrandsen:

Sjur Gudbrandsen Skagnes, født omkring 1590, var bruker av hele Skagnes i 1661, og halve Skagnes fra 1663. Han er nevnt på Skagnes helt fra 1633. Han var også i to perioder bruker av Rustand. Vi tror han var gift to ganger. Hva hans hustruer het, vet vi ikke, men i 1664 ble hans stedatter Dorthe Jensdatter stevnet for leiermål. Vi vet om fire barn:

1. Ola Sjurdsen Skagnes, Åset, var vel født omkring 1626. Han var gift med en datter av Nils Olsen Næs som var bruker på Nes fra 1631. Ola Sjurdsen var bruker på Skagnes, dels sammen med faren, men sees å ha blitt rydningsmann i Åset før 1664.
2. NN Sjurdsdatter (ca.1630-1704). Ble gift med Knut Bjørnsen (ca. 1627-1704)
Knut Bjørnsen bygslet halve Skagnes fra 1663. Sammen med Engebret Bleken bygde han den første dammen i Vestre Bjønnavnet omkring 1662. De fikk to barn:
 - a) Bjørn Knutsen Skagnes (ca.1670-1702). Trolovet 1702 med Kari Nilsdatter Viker (1679-1719). Fikk sønnen Bjørn Bjørnsen som ble eier av Søndre Skagnes.
 - b) **Sigrid Knutsdatter Skagnes** (1674-1740). Ble gift med **Jacob Larsen Sata, Lindelien** (1663-1733). Han kjøpte Nordre Skagnes og ble bonde der.

3. Lars Sjurdsen Skagnes, Somdalen (1645-1702). Var vel bruker av halve Skagnes sammen med sin gamle far, men giftet seg omkring 1670 med Live Larsdatter Somdalen, født ca. 1650. Lars ble senere bonde på Søndre Somdalen, se Hringariki nr. 1-1996. Lars Sjurdsens yngste datter Marit Larsdatter ble gift med Wegger Olsen Samsjøen, Buttingsrud. De fikk en mengde etterkommere.
4. Gudbrand Sjurdsen Skagnes, født ca. 1648. (Det råder en viss usikkerhet om alderen på disse yngste sønnene. Aldersangivelsene i offentlige lister fra 1664 og 1666 er ikke til å stole på).

Jacob Larsen Sata, Lindelien (ca.1663-1733) ble omkring 1700 gift med **Sigrid Knudsdatter Skagnes** (ca.1674-1740), se ovenfor. Jacob var sønn av lensmann i Ål, Lars Sveinson Sata (1584-1675) og hans 2. hustru Guri Iversdatter Medbøen, Olsgård. Jacob hadde som nevnt allerede i 1703 inngått kjøpekontrakt på Nordre Skagnes med Søren Hansen Lemmich. Jacob og Sigrid bodde likevel i Lindelia til omkring 1711, og hadde i den tiden som brukerpar på Nordre Skagnes **Torgrim Giestson** (1653-1755) og hans andre (?) hustru **Guri Bjørnsdatter Solheim-Sønsteby** (fra Flå). I Jonas Ramus' tjenerskatteliste av 9. mai 1711 står det at hverken Bjørn eller Torgrim Skagnes hadde tjenestefolk. Torgrim og Guri bosatte seg fra 1711 på Skagnesodden.

I en landskyld-liste, kalt *Rentekammerets ordre til Cassa-bog*, ført av futen J. Must 5/2-1735 står Jacob Larsen oppført som eier av hele gården Skagnes av skyld 1 hud 3 skinn, og han var også eier Åset 1 skinn og eier av Skaxnes av skyld 2 skinn med underliggende «Biørin» fiskevann 6 skinn. Ytterligere 6 skinn i Bjøn vannet eides av Christiania Laugstol. Torgrim Giestson var i listen oppført som bruker av Skaxnes og 6 skinn i Bjøn vannet.

Denne listen gir ikke uttrykk for forholdene i 1735, men kan nok for flere av gårdene og iallfall for Skagnes dateres til etter 1711 men før 1720.

Kortfattet mulig teori om Jacob Larsens forfedre:

NB: Ikke alle ledd i nedennevnte slektsrekke kan belegges, men eksperter i Hallingdalsgenealogi mener den sannsynligvis er riktig.

Sata i Ål. Sata er opphavsgården i denne fjerdingen. Både Krosshaug, Oppsata og Skjervheim, likeså Sando har i sin tid hørt Sata til. Så langt en vet har det vært to Sata-gårder.

Nedre Sata, fullgard. Skyld i 1670: 23 løbbel, buskap i 1657: 1 hest, 29 storfe, 34 sauer, 4 geiter.

Øvre Sata (Roen), fullgard. Skyld i 1670: 29 løbbel. Buskap i 1657: 3 hester, 12 storfe, 24 sauer, 6 geiter.

Torstein Haukstad,

født først på 1400-tallet, er den første stamfar vi vet om i slekta.
(Se under Haukstad i bygdeboka Gol IV side 345).

Syver Torsteinsen Haukstad

er neste ledd. Han var gift med ei gardjente fra Sata. Han er far til:

Torstein Syverssen Sata, nevnt 1528,

= Tosten i Sottum. Han var gift med

Sigri Vebrandsdatter, som var enke i 1545. Se Gol IV s. 356 og Haukstad. Deres sønn er:

Syver Torsteinssen Sata.

Hans sønn er:

Lars Syversen Rime, Sata, død ca. 1577-1591,

gm Margit. Margit levde ennå i 1591. I 1593 er nevnt Knut og Maritte Satter, kanskje hadde Knut øvre og Margit nedre Sata.

Lars og Margit (Maritte) hadde sønnene:

1. Torstein Larssen Sata, Hovtun. Se Hovtun.
2. Svein Larssen nedre Sata. Se nedenfor.
3. Torstein Larssen øvre Sata.

Svein Larssen Sata var gift med Rangdi Olsdatter. (Aal bygdesoge, bd III, s. 375)

Svein var lensmann 1610-1617. Barn:

1. Lars Sveinsen, født omkring 1584, se nedenfor.
2. Ola Halvorsgard.
3. Tolleiv Holto.
4. Syver Kyrkjebøen.
5. Torstein Sveinsen.
6. Ambjørg Sveinsdatter gm Jacob Eiklid i Gol.
7. En datter, gift med Adam Gjermundsson Torpo (Nubgarden), iflg. Baklien.

Lars Sveinsen Sata, født omkring 1584.

gm. 1. Gro Halvorsdatter,

gm 2. Guri Ivarsdatter, datter av Ivar Bjørnsen Medbøen, Olsgard.

Tre sønner og fem døtre i første ekteskapet: (Svein, Halvor, Lars, Margit, Sigrid, Guri, Ambjør og Randi).

Barn i andre ekteskapet:

1. Ivar Larsen.
2. Guttorm Larsen Lindelien. Han kjøpte nedre Lindelien i Ådalen av skyld 4 kalvskinn for 150 rdl den 24/10-1696. Selger var Gaute Halvorsen Skogen. Guttorm tjente da på Ildjarnstad i Hedalen.
3. Syver Larsen Sata. Også han dro til Ådalen. En sak om ham, se nedenfor.
4. Jacob Larsen Skagnes. Ble eier av Lindelien etter broren Guttorm. Kjøpte i 1703-1711 gården Nordre Skagnes i Ådalen, hvor etterkommere fortsatt sitter.
5. Marte Larsdatter.

Saken om Syver (Siver) Larsen Sata er avlest fra tingbøkene (Th. Solberg):

Rettergangsreferat fra Tandberg Tingstue 16. og 17. november 1703:

Bygdelensmannen Gunvald Strande har etter fogdens (Lars Tønder) anordning fengseligen anholt en person, Siver Larsen, som nu ble fremstilt for retten for adskillig skade han som løsgjenger har tilføyet folk i bygden.

Fogden produserte også en missive fra lensmannen i Aurdal om hans forhold i Valders av 26. oktober 1703.

Sindre Bakke og Jacob Lindelien fremla klage om at Siver Larsen hadde hugget 3 tylter tømmer og truet Sindre Bakke og hans folk om de kom i hans hugst; at han skulle legge dem der.

På Jørandby hadde Siver tatt 4 oster, som sies å være 4 pund, da ingen var tilstede uten en 12-års pike, og førte dem en mil derfra til Storruste, hvorfra kvinnen på Jørandby førte osten hjem igjen.

Siver hadde tatt samme ost for 6 riksdaler han mente hun var ham skyldig.

Sier at han for 10 år siden slapp av rullene, og har stundom vært i Hallingdal, stundom i Valders og i Ådalen, og aldri satt seg i tjeneste, men tjent for dag og ukelønn.

Ole Pedersen Lindelien og Ragnhild Trulsdatter vant at de for en måned siden sto og så ut gjennom vinduene på Nes, da så de samme Siver sto og snakket med Jacob Lindeli, Peder Øvervold og Sindre Bakke. De så at Siver ble vred, tok sin kniv ut og vimset om seg dermed imot dem. Men han gjorde ingen skade.

Ole tilsto videre at da Siver var kommet i bånd, sa han til Margit Nes: «Jeg ser Sindre og Jacob så smale an (?), at de er endelig laget at falde for min hånd».

Jacob Lindelien spurte ham om han ikke hadde oppbrutt 3 låsferdige dører for ham, da svarte Siver ja.

Nils Eriksen Nes prøvet at Siver sprang på sin broder Jacob Lindeliens husvegg. Da gikk Jacob ut til ham og Nils etter. Siver hadde en staur i hånden, og med den andre hånden tok han i Jacob, skjøv ham frem og tilbake.

Da Nils ville hjelpe Jacob, slo Siver ham over armene med stauren. Løp så inn i stuen og regjerte som han skulle drepe alle som var derinne. De var da nødt til å binde Siver.

Ragnhild Hansdatter prøvet likeså som Nils Eriksen.

Henrik Aspholt vant at Siver kom til Sindre Bakke for 5 uker siden og begjærte 1 riksdaler for det han hadde hugget for ham. Sindre svarte at når han fikk se hans arbeide, skulle han få pengene. Da tok Siver ut sin kniv, slo med skaftet og bannet og svor at Sindre aldri skulle få noe av det tømmeret han hadde hugget, og kom han eller hans folk i hans hugst, så skulle de ligge der, «om jeg har øks på skaft, så tarmene skal henge på kvistene».

Samme ord prøvet Birte Amundsdatter.

Knut Svendsen og Ole Pedersen Øvervold prøvet at som de for Lindeliens bønder hugg tømmer i felles skog, kom Siver til dem, truet og sa: «Kommer I eller bøndene i min hugst, skal jeg hugge eder så at tarmene skal henge på kvistene»

Gikk så Siver til seteren, og da han kom tilbake, roste han seg til dem av «at han hadde slått bjellekua, hadde vært etter Sindres pike med en øks og jaget henne til skogs, og slått en liten 6 års jente så hun tullet på marken».

Kari Gudbrandsdatter beklaget seg at Siver kom til henne på Lindelien forleden høst, da hun var alene, slo henne over hodet og akselen med knyttneven.

Kari Jensdatter sa at Siver kom til henne på Lindelien for 5 uker siden da hun var alene, tok og vred om hodet på henne, kastet henne overende, trakk kniven, klorte henne og tok nøkkelen fra henne.

Hun sprang til skogs.

Ble så fremlagt Sindre Bakkes og Jacob Larsens innlegg.

Saken beror til imorgen.

Rettergangen fortsatte med domsavsigelse dagen etter, som var 17. november 1703:

I saken mellom fogden og Siver Larsen Sata:

Siver Larsen Sata ble for løsgjengeri og vold dømt til å arbeide i jern så mange år han har entholdt seg fra at tjene, nemlig 10 år, på det sted Kongens amtmann behager ham at henskikke.

Fra 1711 bodde Jacob Larsen og hans hustru Sigrid på Nordre Skagnes.

I 1723 var Sigrids nevø på Søndre Skagnes, Bjørn Bjørnsen, etterhvert blitt voksen, og den første delekontrakten mellom Nordre og Søndre Skagnes ble formelt opprettet.

Jacob Larsen beholdt den nordre del av gården med Åset, Skaxnes og en del av Bjonvannet, og Bjørn Bjørnsen den søndre del av gården, som følger, med litt forenklet avskrift:

«Anders Jordstad, sorenskriver i Ringerike og Hallingdal gjør vitterlig, at anno 1723 den 8. mai ble retten til en åstedssaks foretagelse betjent på gården Skagnæs i Ådalens Annex under Nordrehougs prestegjeld på Ringerike og det mellom Jacob Larsen Skagnæs på den ene side kontra Bjørn Bjørnsen Skagnæs på den andre. De overværende var følgende lagrettemenn: Niels Eriksen Næss, Gudbrand Lunde, Anders Elsrud, Ole Ringerud, Gunder Gunbjørud og Ole Rustand samt bygdelenmannen Iver Olsen Flaskerud. Jacob Larsen forega å ha innstevnet Bjørn Bjørnsen såvel som hans formynder Niels Torsen Vikar til å være tilstede når denne lagretten nå skulle dele gården Skagnes mellom Jacob Larsen og Bjørn Bjørnsen. Dessuten stevnet Jacob Larsen Bjørn Bjørnsen for forbudt tømmerhugst som skulle være gjort i Skagnes og Skaxnes skoger. Samme Bjørn Bjørnsen ved sin formynder ble også innkalt for å høre vidneutsagn om Skagnes' og Skaxnes' skogbruk i tidligere tider -.

Bjørn Bjørnsen møtte og bekreftet mottatt stevne mål. Hans formynder Niels Torsen Vikar var svak og sengeliggende. I hans sted ble Gunvald Strande av begge parter utpekt som formynderens stedfortreder. Partene var enige om at

1. gården Skagnes innengjerdes nå var oppgått av lagretten og delt i to like parter av aker og eng, hvorefter Bjørn Bjørnsen med formynder skulle få velge sin halvdel av gården. Utfallet ble at Jacob Larsen Skagnes beholdt den nordre del, og at Bjørn Bjørnsen beholdt den søndre del. Delet skulle begynne ved et stort grantre nede ved fjorden, som det ble hugget et kors i. Derfra skulle delet gå opp til et nytt stabbur, og derfra til en tykk bjerk i Nyelændbekken. Deretter langs bekken til gjerdet mot skogen. Dessuten skulle Jacob Larsen beholde som sin eie den nordre del av en aker som begynte ved det søndre laft av stuehuset og fortsatte ned til en sten i en krok på akeren sønnenfor en steinrøys.

2. Det ble i mellom partene avtalt, at de og etterkommere skulle ha felles bruk i selve Skagnes-skogene når det gjaldt hugst av sagtømmer og bråterydninger med videre (fehavn osv.) Når det gjaldt hjemrastene for Skaxnes skulle de brukes på samme måte. Når det gjaldt utrastene for samme plass og Åset med skyld tilsammen 3 skinn, avtalte partene at Jacob Larsen som eiermann av de to

plassene (Skaxnes og Åset) skulle beholde som utraster for disse plasser strekningen fra Sortebæk rett i øst til Biønevandet. Øst for Biønevandet er det en li som kalles Biønevaslien. I denne lien skal Jacob Larsen bruke 2 parter og Bjørn Bjørnsen den tredje part av sagtømmerhugst og bråterødning.

3. Husmannsplassenes fordeling: Partene samtykket i det følgende, Jacob Larsen skulle beholde Hvalhugupladsen, som Ole Olsen påbor, samt den plassen som Guttorm Larsen bebor. Bjørn Bjørnsen skulle ha den plass som Anders Knudsen bor på, mens plassen Skagnæs Odden som Torgrim Gjestsen bor på, og årlig svarer 1 rdl. i leie, der skal partene hver seg ha leien annen hvert år.

4. Når det gjaldt husene på Skagnes, så ble de delt mellom partene på følgende måte: Jacob Larsen beholdt den nordre låven med lade, samt den nordre stall, kjellerbod, bryggerhuset, sauestallen, det gamle fæehuset (fjøset), den gamle stolpebod og et loft. Bjørn Bjørnsen beholdt stuehuset, den søndre låve med lade, det nye fjøset, et nytt stabbur, en bod, den øvre stallen samt et vedskjul, mens smien, badstuen og kværnehuset skulle brukes felles. Jacob Larsen skulle bo sammen med Bjørn i hans stuehus i to år, inntil Jacob Larsen fikk bygd seg et nytt et.

Partene var enige om å dele utgiftene ved denne rettssaken likt.

-saaledes for retten at være passeret testr. med egenhaand og hostrøgte Zignete, Actum Anno Die et loco ut Supra»

Anders Jordstad.

Denne delekontrakten ble tinglyst 11. mars 1727.

I 1729 ble Jacob Larsen også eier av 3 skinn i «Veren og Bjørnevandet med tilhørende skogstykke». Den tidligere eieren Engebret Nærstad (gift med Maren Nilsdatter Kloth) hadde pantsatt disse skinn til Jacob Larsen for 52 rdl. (Engebret Nærstad var også eier av Håvervika skog til 1729).

Jacob og Sigrid hadde disse barna:

1. **Guri Jacobsdatter** (1701-1756). Hun ble 1719 gift med **Nils Olsen Skarrud**, Åset (1698-1771) som var født på Enger. Nils Olsen fikk gården Skarrud av skyld 2 skinn av sin far og sine søsken i 1728. Da Jacob Larsen Skagnes døde i 1733, fikk Guri i arv gården Åset, samt Væren (Veren, Veern) pl. og Væren skog + en del i Bjønvanet. Broren Iver Jacobsen Skagnes, som først hadde fått Åset, skulle ha Nordre Skagnes, Skaxnes og "Søre Bjørnevannet". Guri og Nils bosatte seg etterhvert i Åset. Nils Olsen var lensmann i Ådalen i flere år. Omkring 1750 støttet han økonomisk opp, slik at Nordre Skagnes ikke kom på fremmede hender, men ble i familien (se senere). Sønnen **Iver Nilsen**, lensmann i Ådalen fra 1783, ble senere eier av begge Skagnes-gårder, Åset m.m. unntatt Smerud.
2. Knud Jacobsen, født i Lindelien. Døpt 30/8-1705.
3. Lars Jacobsen, født i Lindelien. Døpt 24/3-1708.
4. Sigri Jacobsdatter (1709-1729), født i Lindelien og døpt 21/9-1709 ble 27/8-1729 trolovet med Jon Olsen Bjone, men Sigrid døde like etter.

5. **Iver** (døpt Ifuer) **Jacobsen Skagnes**, født på Nordre Skagnes og døpt 18/6-1712, ble neste eier av Nordre Skagnes, se forts.

Iver Jacobsen Skagnes var født på Nordre Skagnes og døpt 18/6-1712, og han døde omkring 1751, mulig begravet 9/4-1751, 40 år gammel.

Iver ble eier av Nordre Skagnes etter sine foreldre.

Iver ble 1730 gift med **Berit Ellefsdatter Elsrud** (1706-1748). Hun var datter av Eilif (Ellef) Torkildsen Elsrud og hustru Inger Nilsdatter, født Viker (hennes 1. ekteskap av 3). I 1733 ble Iver eier av Åset, men overlot det eierskapet til sin svoger Nils Olsen året etter mot å få Skaxnes og «Søre Bjønnavnet» i bytte. Nils Olsen skulle ved denne anledning også ha Væren plass og Væren skog.

I 1735-1737 har eierne av Nordre og Søndre Skagnes inngått ny kontrakt om delingen mellom gårdene:

«Vi underskrevne Iver Jacobsen Schagnes og Biørn Biørnsen Schagnes af Aadalens Annex under Nørdrehougs Præstegield paa Ringeriget kiendes og herved vitterlig gjør, at vi med hverandre hafvued udi overværelse af de 4 Mænd Torgrim Næss, Halvor Tossevigen, Iver Flaskerud og Gulbrand Fiøsvigen indgaaet følgende venlige Contrakt og forening om Skielne i mellem vores gaarder og skove:

Casserede di 1. October 1736 saaledes: At jeg Biørn Biørnsen

1. Skal tilkomme og eiendom tilhøre /: Den søndre Part, av Skoven, som tagger sin begyndelse sønden for Nye lænd grinden, hvor helst blev opsadt een Steen Røes, der i fra gaar delet lige i øster og strækker sig alt til Bjønvasdahlen i en der rindende Bæk, og til skiele er oplagt Røser og Kiendemarker til efter retning udi denne Strækning.

2. Tilkommer jeg Iver Jacobsen eyendom synden for Schagnesaadden hvor er nedsat en Røs, der fra gaar delet videre lige i øster til Bjønvasdahlen i en Bæk, inden hvilket deele er opsat Røser og kiendemarker.

3. part som Biørn Biørnsen tilhører skal tage sin begyndelse norden for Stor ullen ved Fiorden, hvorhelst er opsat en Røs og derfra gaar delet øst efter til Bjørne Vandet sønden for Graae Merra, i en spigz Bergnatte der udi den er og til Skielne og Deele oplagt Røsser og Kiendemarker.

4. part som Iver Skagnæs tilkommer, skal tage sin begyndelse ved Storullen, og gaar nord efter til Sortebæk, hvor Aaset-ejer modstøder, og der fra gaaar Delet videre øst efter i Bjørnsvandet hvor det ligger en Røs som eer til Deele imellem Aaset og Schagnes.

5. Den første part i Bjønvandlien skal tilhøre Biørn Schagnæs, der tager sin begyndelse fra Rustand-ejendeelen, nord efter Dahlen til en Sten Røs som er oplagt strags norden for Sætervæet paa den østre side ad Bæken, og der i fra øst efter til Hadelands ejer modstøter, hvor helst Røser og Kiendemarker er opsadt.

6. Den 2. og 3. part i Bjønnevasslien skal Iver Schagnæs tilhøre, som tager sin begyndelse fra een Steen Røss norden for Sætervæet paa østre side, og gaar fra deele der fra videre i Nord, alt til den nordre Kant af Garne holmen, hvor en Røss er oplagt, nok der fra i øster til Hadelands eier modstøder. Inden hvilke deele eer oprættet Kiendemarker.

7. Den 4. og Nørdre Part i bemeldte Bjønevaslien skal tilhøre Biørn Skagnæs, som tager sin begyndelse paa den nørdre kant ad Garne holmen udi een Røs som der er opsadt og derfra gaar delet øst efter i samme Strækning til Hadelands eier modstøder, og videre nord efter i Hvalhoved Kolden i een Røs og der i fra i vester i Biørnevandet, i kvarmesteenene (?).

Ellers ere vi Iver og Biørn Schagnæs saaledes forenede om een Slotte-braate kaldes Flækkerud beliggende udi min Biørn Schagnæsses Part, den Iver Schagnæs skal nyde og bruke 20 aar, inden gierdes og naar disse 20 aar ere forløbt, skal berørte Slottebraate ejendomsliq i gien hiemfalde mig Biørn Schagnæs eller arvinger, og skal med dette bevilgede brug i regnsnes fra d. 1. october 1736 indtil de 20 som forbemeldt ere udrunden - .

Videre ere vi forenede om Skaxnæss, detz Bytte og Deelee hvilken vi oss i mellem har skiftet i 2de lige Parter, og tager Deelingen sin begyndelse paa væstre siden ad Skaxnæss, inden-gierdes gaarden i een stor Steen til Siølbrendings leedet, paa den nørdre side ad dette leed er opsat een Røs, og siden kiendemerker saa at Biørn Skagnæs skal tilhøre her udi den søndre Part, og Iver Skagnæs den nørdre Part af Skaxnæs - og er dette at observere herhen, at Biørn Skagnæs skal nyde fornøden gierdefang i Skaxnæs.

Endelig er aftalt saaledes, at de huus mænd som bor paa Iver Schagnæsses ejendom og tilhører min gaard Schagnæs, som jeg Biørn Biørnsen paabor, maa tage udi Iver Jacobsens Skov fornødne Brændeved og Gierdesfang, ligesaa skal det forholde sig med Iver Schagnæsses huusmænd, som sidder paa min Biørn Biørnsens ejendom, næml. at de tager til deres fornødenhed frie Brændeved og Gierdefang i min Biørn Schagnæs' Skov....

Og om nogen af oss skulde begaae noget Aavirke ind paa den andens tilkommende Ejendom, da om saadant sig skulde tildrage skal det staae een hver af os frit fore, samme Aavirke at tage uden lov og dom.

Til bekræftelse under vores hænder og Zignetter, Saa og venlig om bedet de 4 Dannemænd som overværende Vidners Nafne:

Torgrim Næss, Halvor Tosseviggen, Iver Flaskerud og Gulbrand Fiøsviggen med oss tillige at ville Verificere, som slutted er dend 1. October 1736 nu paa behørig stemplet Papir oversat dend 7. marti 1737».

Biørn Biørnsen Skagnæss

Iver Jacobsen Schagnæs

Til Vitterlighed efter begier underskrifver

*Torgrim Andersen
Holter*

*Halvor Pedersen
Tosseviggen*

*Iver Olsen
Flaskerud*

*Gulbrand Simensen
Fiøsviggen*

Denne kontrakten ble tinglyst 25. november 1737.

I 1737 solgte Iver Jacobsen halvparten av Skaxnes m.m. til Bjørn Bjørnsen og hustru:

«Kiendes jeg underskrevne Iver Jacobsen Schagnes af Aadalens Annex under Nørdrehougs Prestegield paa Ringeriget - og herved for alle vitterlig gjør at have med min kjære hustrue, Bergit Ellefsdatters Ja, Villie og Samtykke solt, skiødt og avhændet, som jeg og herved selger, skjøder og avhender fra mig, min huustrue og vores arvinger een mig tilhørende halve Deel udi Schaxnes som skylder ialt 2 - toe skind, og det til den Dannemand Biørn Biørnsen Schagnes og hans huustrue Ollaug Gunvoldsdatter og deres arvinger, for hvilken halve part udi bemeldte Schaxnes han til mig akkord haver betalt 90 rdl. - halvfemdstiuge rigsdaler. Hvor under og udi dette kjøb skal tilhøre

ermeldte Biørn Biørnsen halvparten i det vand kaldes Biønnvandet og halvparten udi Bueholmen som ligger om fløt inden i Biønnvandet, det til eiendoms bruk og raadighed, gjørende sig halve parten i Schaxnes indengierdes med videre saa nyttig og gavnlig som een hand eier best ved og kand i alle maader angerløst for mig og mine arvinger til evindelig odel og sann eiendom, hvorfor jeg skal være hjemmelsmand efter loven.

Det og til bekræftelse under min haand og signete, samt til vitterlighed formaaed Messieurs *Engebret Gulla* og *Ole Gulla* med oss at verificere.»

Schagnes den 27. Marti 1737

Iver Jacobsen Skanæs

Engebret Gulla

Ole Gulla

Iver Jacobsen Skagnes kom tidlig i økonomiske vanskeligheter.

Den 26. september 1742 ble det holdt executionsforretning på Iver Jacobsens eiende gård, taksert til 350 rdl. Peder Jacobsen Hengsle gjorde en innførsel på 86 rdl og 14 skilling.

Fra Tingbok 71 side 237a: Den 11/7-1745 var det sak mot Iver Skagnes for ulovlig hogst. Denne saken er ikke avlest i sin helhet.

I 1748 døde Berit Ellefsdatter. Hun ble begravet 9/6-1748, 43 år gammel.

I 1749 var Iver Jacobsens gjeld kommet opp i 369 rdl 2 ort og 5 skilling.

Ganske like etter døde Iver Jacobsen (sannsynligvis begravet 40 år gammel 9/4-1751).

I 1752 het eieren av Nordre Skagnes Iver Tyrholm, og han har da transportert eiendommen til Iver Jacobsens svoger, tidligere lensmann Nils Olsen Skarrud, Åset for 750 rdl. ved skjøte datert 14/10-1752 og tinglyst 1/3-1753.

Iver Jacobsen og Berit Ellefsdatter hadde disse barna:

1. **Ellev Iversen Skagnes** (1731-1763) skulle normalt ha blitt eier etter sin far, se fortsettelsen.
2. **Marit Iversdatter** (1733-1806) ble 1763 gift med **Ole Iversen Haugerud** (1733-1801). De bodde på Haugerud, og hadde barna
 - a) **Rønnaug Olsdatter**, født 1763 gift 1789 med **Halvor Arnesen Fosholm**, født 1760. De bodde i Haugerudbråten. Hadde flere barn, hvorv minst 3 døde i 1809. Sønnen **Ole Halvorsen Haugerudbråten**, født 1792, har mange etterkommere.
 - b) **Iver Olsen**, født 1766 gift 1798 med **Gjertrud Nilsdatter Rødningsand**, født ca. 1772. Hun var datter av **Nils Gudbrandsen Lunde**, **Bjonvigen** og hustru **Kari Gudbrandsdatter Elsrud**. Iver og Gjertrud bodde i Haugerud.

- c) Berit Olsdatter Haugerud, født 1771.
- d) Sigrid Olsdatter (1774-1838) ble 1825 gift med enkemannen Bjørn Carlsen Vestre Bergsundeie, født 1760. Sigrid hadde med Tron Gunbjørud datteren Kjersti, født 1800.
- e) Ingri Olsdatter (1779-1780)
- 3. Jacob Iversen, født 1736.
- 4. Bjørn Iversen, født 1739.
- 5. Knut Iversen, født 1739, tvilling med Bjørn.
- 6. Inger Iversdatter, døpt 22/1-1747. Tjente på Haugerud 1762. Ble 15/7-1786 gift med enkemannen Anders Pedersen Rinda u/Haugerud. Til Jordebråten. Barn (Anders hadde flere i sitt 1. ekteskap med Mari Olsdatter):
 - a) Mari Andersdatter, født i Ringerudeie (Jordebråten) og døpt 29/10-1786.
 - b) Jacob Andersen, født i Ringerudeie (Jordebråten) og døpt 6/3-1791.

Ellef Iversen Skagnes (1731-1763) ble 1757 gift med **Kari Olsdatter Flaskerud** (1733-1809). Normalt skulle Ellef Iversen ha blitt neste eier av Nordre Skagnes. Imidlertid gikk det dårlig økonomisk med hans far, Iver Jacobsen. Han måtte pantsette gården og nærmest gå fra den. Iver Jacobsen døde før Ellef giftet seg. De som hadde til gode penger var blant andre Knut Berg eller Næs (bonde på en Næs-gård), Peder Hengsle og Iver Tyrholm. Det var sistnevnte som hadde fått skjøte på gården engang før 1752. Ved skjøte fra Iver Tyrholm tinglyst 1. mars 1753 ble Iver Jacobsens svoger **Nils Olsen Åset** (fra Skarrud og tidligere lensmann i bygda) eier av Nordre Skagnes. Han transporterte straks skjøtet over på sin svigersønn **Knut Knutsen Gravlimoen** (1719-1773) og sine to eldste sønner **Lars Nilsen Skarrud** (1721-1775) og **Ole Nilsen Åset, Strømmen, Veren** (1723-1806).

Da Guri Jacobsdatter døde i 1756, ble hennes eiendeler i Nordre Skagnes (arv fra faren Jacob Larsen) utlagt til kreditoren Knut Berg (Næs), samt til enkemannen og de andre arvingene (hun hadde hatt 12 barn, 8 av dem levde opp).

Den 25. februar 1760 solgte Ellef Iversen Skagnes sin odelsrett i Nordre Skagnes, Skaxnes og Bjørnvandet til onkelen Nils Olsen Skarrud, Åset (som forresten pantsatte samme odelsrett året etter, den 8. mars 1761, til Nils Toresen Hønen for 82 rdl. Dette pantet ble nok raskt innløst. Nils Toresen Hønen eide forøvrig Sætrang fra 1762 til han døde i 1776).

Ellef Iversen beholdt eierskapet i gårdeplassen Smerud, der han bosatte seg. Han fikk også beholde som slåtteland plassen Beritløyken (ved Bjørnvannet) samt en seter som hørte plassen til. Dessuten skulle han få bygge et løvskjul i bråten Flaskerudbråten (skal det være Flekkerud tro?), hvor han kunne lauve, dessuten skulle han få lauve 16 stik kjervløy i Bjørnvasslien.

Ellef Iversen døde bare tre år etter. Om hans etterkommere kan du lese under Smerud. Den 18. april 1761 solgte Nils Olsen Åset, Lars Nilsen Skarrud og Ole Nilsen Strømmen på egne vegne, og Knut Knutsen Gravli på sin hustrus vegne, deres eiende gård Nordre

Skagnes med underliggende Skaxnes og Bjønnevandet, skyldende ialt 11 skinn for 700 rdl. til «deres sønn og broder» **Iver Nilsen Åset, Skagnes**. Hans far Nils Olsen beholdt sin egen gård Åset. Nils Olsen forbeholdt seg også «et støkke av gaarden kaldet Nilsebraaten» i sin livs tid. Etter hans død skulle dette stykket igjen høre til gården.

Iver Nilsen Skagnes (1738-1826) var født i Skarrud og oppvokst i Åset. Han var Jacob Larsens dattersønn. Han ble 1761 gift med **Berit Olsdatter Braka** (1738-1808) fra Vesle-Braka i Hedalen. Han var soldat i 1761 da han giftet seg. Iver Nilsen ble eier av Nordre Skagnes med halve Skaxnes og en del av Bjønnavnet fra 1761. I 1772 døde hans far, og Iver Nilsen solgte sin andel i Åset til broren Ole Nilsen Åset, Strømmen. Det samme gjorde de andre arvingene etter Nils Olsen, slik at Ole Nilsen ble eneieier av Åset, Veren og Nordre Bjønnavnet.

I 1776 kjøpte Iver Nilsen tilbake disse eiendommene av sin bror Ole Nilsen:

«Jeg Ole Nilsen Strømmen av Aurdal, Hedalens Annex, gjør vitterligt at have solgt til min kjære broder Iver Nilsen Skanæs en gaard kaldet Aaset med underliggende pladser Veren og Bjønnevandet i alt skylder 1(?) skind for 470 rdl. For gaardens skog og jorder og for husene paa gaarden Aaset 29 rdl. ialt 499 rdl, samme penge blev av hans svigerfader Ole Ellevsen betalt i Aaret 1772 til Maren Sal. Lars Schmidt paa Bragernes for mig, for en av mig nogle dage tilforn til henne utstedtes panteobligasjon hvilken var mig fornøvelig god betaling»

Piltingsrud 30 september 1776.

Ole Nilsen Strømmen.

I 1778 kjøpte Iver Nielsen mesteparten av Søndre Skagnes: Bjørn Bjørnsen og hans hustru var begge døde, og av deres barn var det Gunvald Bjørnsen som nå var eier av Søndre Skagnes sammen med en kreditor, Knut Næs (før kalt Knut Dal og Knut Berg). Gunvald Bjørnsen og Knut Næs solgte 9. juli 1778 Søndre Skagnes til Iver Nilsen, med unntak av Skagnesodden og underliggende Hulbækvigen. Iver Nilsen pantsatte i den anledning noen av sine eiendeler til Elling Ellingsen Hval for 298 rdl, helst for å få noe å betale med. 9. mars 1779 ble det stadfestet at Gunvald Bjørnsen skulle ha Skagnesodden på livstid. I 1782 kjøpte Iver Nielsen tilbake plassen Persokrud (ved Bjønnavnet), som før hadde tilhørt Søndre Skagnes, og som Gunvald Bjørnsen hadde solgt til Ole Gudbrandsen Wasenden (fra Enger) i 1775:

«Underskrevne Ole Gudbrandsen Wasenden kiender og herved vitterliggjør at siden Iver Nielsen Schanæs som eier af selve gaarden Schanæs har søgt og paastaaed igjen at ville indløse, igjen til bemeldte gaard den plads Pedersochrud kaldet, som forhen har tilhørt og bør følge derunder, således har jeg på minnelig maade derom kommen i forening med Iver Nielsen og til hannem herved selger, skiøder og avhender ermeldte Plads Pedersochrud i Aadalen under Schanæs henhørende imod at Iver Nielsen derfor mig igjen har betalt den summa 150 rdl. thi maer og skal forskrevne Plads Pedersochrud med alle tilleggelser efter skiødt mig derpaa medelt under 2. november 1775 tgl. 26. februar 1778 som extraderer til kiøberen til efterretning og hiemmel, efterdags til odel og eiendom følger og tilhører Iver Nielsen Schanæs og hans kone, børn og arvinger o.s.v. Schanæs 5. oktober 1782.»

Ole Gulbrandsen Ochrud.

Iver Nielsen Schagenæs

Til vitterlighet: Elling Olsen Blakstvedt og Sindre Nubsen.

I 1783 ble Iver Nielsen Skagnes lensmann i Ådalen, et verv han hadde i mange år. (Hans far, Nils Olsen Skarrud, Åset hadde vært lensmann fra 1737 til 1742). Iver Nilsen skrev seg nå Schagenæs.

I 1783 kjøpte Iver Nielsen tilbake Skagnesodden og Hulbækvigen av Gunvald Bjørnsen, som muligens bosatte seg i Soknedalen, der hans hustru var fra. Kjøpesummen var 100 rd.

Fra 1783 var Iver Nielsen eier av Søndre Skagnes og Nordre Skagnes unntatt Smerud. Åset eide han også, og han eide omtrent hele Bjonvannet, Veren, Veren skog og Skaxnes, (Matr. nr. 192). Han må nok sies å ha vært både rik og mektig, Skagnes-lensmannen. Skogeiendommene han rådde over, var på over 13 000 dekar.

I 1785 lyste Knut Bjørnsen Skagnes pengemangel på sin sønn Anders Knudsens vegne, for odelsinnløsning av Søndre Skagnes. Det ble ikke noe av. Anders Knudsen og hans familie bodde i 1801 på Skagnesodden. Faren Knut Bjørnsen var da ca. 74 år, og bodde som inderst hos sin sønn, som var husmann.

I 1785 syntes Iver Nielsen at tyvfisket i Bjonvannet tok overhånd, sa han fredlyste vannet for alt fiske.

Like etter 1790 besluttet Iver Nielsen (han var nå blitt vel 50 år) å selge det meste av sine eiendommer til sine sønner:

I 1791 solgte han Søndre Skagnes, 1/2 hud og 5 1/2 skinn til sin sønn Niels Iversen for 850 rdl.

I 1794 solgte han Nordre Skagnes, 1/2 hud og 5 1/2 skinn til sin yngste sønn Jacob Iversen for 1000 rdl. + livøre til foreldrene.

I 1812 solgte han dessuten Åset til sin dattersønn Iver Olsen Elsrud (1795-1836) og sin svigersønn Nub Andersen Strande (1786-1834).

Lensmann Iver Nielsen Skagnes overlevde alle sine barn, ingen av dem nådde 50 års alder.

Iver Nielsen og Berit Olsdatter hadde disse barna:

1. Niels Iversen Skagnes, døpt 27/2-1763. Død som liten.
2. Ole Iversen Skagnes (1764-1794). Ugift.
3. Niels Iversen Skagnes (1767-1807) ble 1791 gift med Berte Gudbrandsdatter Borgerud (1765-1846). Niels eide Søndre Skagnes fra 1791 til sin død, og enken eide gården fra 1807 til 1824. Mange av deres etterkommere kan finnes i vårnummeret av Hringariki 2002, historien om søndre Skagnes. Jeg vil her ta for meg sønn nr. 2 og

noen av hans etterkommere. Jeg beklager at listene er temmelig ufullstendige. Sønn nr. 2 var Iver Nilsen Skagnes (1793-1854). Han ble 1832 gift med Live Gulbrandsdatter Vaagaard, Flaskerud (1811-1875). De fikk tre barn, som var Gunhild Iversdatter Skagnes (1833-1873), ugift, Nils Iversen Skagnes (1836-1865), gift 1861 med Sigrid Olsdatter Vasenden, født 1840, og Erik Iversen (1840-1852), død på Sævre, Nes i Hallingdal, der også faren Iver Nilsen døde i 1854. Nils Iversen Skagnes (1836-1865) og hans hustru Sigrid Olsdatter f. 1840 fikk mange etterkommere, noen av dem følger her:

1. Live Nilsdatter Skagnes, født 1862. Ble 1881 gift med Halsten Amundsen Rustebakke, født 1843. Halsten hadde allerede i 1866 utvandret til Amerika med foreldre og søsken, men vendte tilbake til Norge for å gifte seg. De dro umiddelbart tilbake til Amerika.
2. Anne Nilsdatter Skagnes, født 1864. Dro antagelig til Amerika sammen med sin søster og svoger.
3. Nils Nilsen Skagnæs (1866-1932) ble født like etter farens død. Nils kjøpte i 1893 Ultvedt i Åsa, og han ble 20/11-1898 gift med Marthe Andrea Ellingsdatter Lundesgaard, født 20/3-1873 og død 3/3-1958. Deres barn:
 - a) Nils Sigurd Skagnæs (1899-1964), ble 1931 gift med Kirsten Haugerud (1906-1978). Barn: 1) Nils Ole Skagnæs, født 12/3-1932, gm Marta Drægalid født 1935.
2) Iver Skagnæs, født 1938.
 - b) Margit Kristine Skagnæs, født 26/10-1901, ble 1927 gift med Truls Thorvaldsen Lerberg, født 30/5-1898. Eide Nordby i Åsa. [Truls' besteforeldre på far-siden var Truls Tronsen Buttingsrud (1815-1891) og hustru Anne Pedersdatter Grøterud, født 1824. Truls Buttingsrud kjøpte Lerberg i Vegårdsfjerdings i 1854]. Etterkommere skriver seg Nordby
 - c) Leif Ivar Skagnæs, født 20/11-1903. Konfirmert i Hønefoss 1/12-1918.
 - d) Gunhild Helene Skagnæs, født 18/7-1905. Død 1998. Gift 6/1-1934 med Reidar Torbjørn Holemark, født 18/6-1905 og død 1998.
 - e) Reidar Skagnæs, døpt 11/10-1908.
 - f) Trygve Johan Skagnæs, født 4/11-1911.
 - g) Sigrid Skagnæs, født 23/12-1914 og død 9/9-1995. Var gift med Ole H. Sylling, født 12/4-1914 og død 12/2-1999.
4. Guri Iversdatter Skagnes, født 2/1-1770 og død 1795, død i barselseng på Storruste. Hun ble 26/5-1793 trolovet med og 15/9-1793 viet til Ole Syversen Holte, født 2/7-1764 og død 1847. Deres sønn, Iver Olsen Elsrud, født på Storruste 26/2-1795 og død 1836 var ugift, deltok i slutfasen av krigen 1808-1814 og var senere syk. Iver eide halvparten av Åset en kort stund etter 1812. Ole Syversen giftet seg som enkemann igjen i 1801 med Ragnhild Ellingsdatter Elsrud (1782-1819) og ble bygsler, senere eier av Nordre Elsrud. Barn ført under Nordre Elsrud.
5. **Jacob Iversen Skagnes (1772-1818)** ble 1798 gift med **Gunhild Ellingsdatter Elsrud (1777-1864)**. Jacob ble eier av Nordre Skagnes fra 1794, se fortsettelsen.
6. Ellev Iversen Skagnes (1774-1782).
7. Mikkel Iversen Skagnes, døpt 7/7-1776. Død like etter fødselen.
8. Tore Iversdatter Skagnes, døpt 8/3-1777. Død liten.
9. Tore Iversdatter Skagnes, døpt 14/10-1780.
10. Rønnaug Iversdatter Skagnes (1787-1815) død i barselseng. Forts. neste side.

Rønnaug Iversdatter Skagnes ble 1811 gift med Nub Andersen Strande (1786-1834), som fra 1812 eide halvparten av Åset. De bodde i Solum. Som enkemann giftet Nub Andersen seg igjen i 1816 med enken Kari Gudbrandsdatter Fjøsviden, Somdalen (1790-1865). Hun hadde først vært gift med Trond Trulsen Bergsund, Somdalen (1790-1813). Nub og Kari fortsatte å bo i Solum til omkring 1823, da flyttet de til Oppegården i Lunder. Oversikt over alle barna:

Rønnaug og Nub fikk barn b) og c). mens Nub i sitt 2. ekteskap fikk barn d), e), f), g) og h). Hans 2. hustru Kari Gudbrandsdatter hadde ett barn a) fra før.

- a) Inger Torine Trondsatter Oppeaard (1813-1867), født i Somdalen. Ble gift med Helge Gudbrandsen Kihle (1804-1844). De fikk tre sønner og en datter som nådde voksen alder. (Bilde av Inger Trondsatter på side 239 i Ringerikske Slekt III.)
- b) Berte Marie Nubsdatter, født 31/3-1814. Død 19/6-1814 (oppl: Nils Elsrud).
- c) Erik Nubsen, født 1815. Han bodde som voksen på Tranby. Ble gift med Guri Kristoffersdatter. De bodde på Tranby i 1865. Ca. 1870 utvandret de til Amerika med minst 6 barn.
- d) Trond Nubsen, født i Solum 1817. Reiste til Trøndelag. (oppl: Nils Elsrud)
- e) Rønnaug Nubsdatter, født i Solum 1819. Reiste til Trøndelag. «
- f) Kari Nubsdatter, født i Solum 1822. Reiste til Trøndelag. «
- g) Anders Nubsen, født i Lunder 16/9-1825. Død 15/12-1825.
- h) Anders Nubsen, født i Lunder 7/10-1832. Ble 28/9-1854 gift med Guri Petersdatter Bergsund, født 5/7-1830. Bodde på Oppegården i 1865. De utvandret til Amerika i 1866 med fire barn.

Jacob Iversen Skagnes (1772-1818) ble 1798 gift med **Gunhild Ellingsdatter Elsrud** (1777-1864), død i Ringerud. Jacob kjøpte som før nevnt Nordre Skagnes av sin far i 1794 for 1000 rdl. + livøre. Jacob og Gunhild bodde i Øya w/ Elsrud like etter at de hadde giftet seg.

13. mai 1802 ble Jacob Iversen utnevnt til lensmann i Ådal, og i 1803 bosatte han og Gunhild seg på hans gård Nordre Skagnes. Hans far og mor flyttet til Åset hvor de bodde til omkring 1812.

Jacob og Gunhild fikk disse barna:

1. **Iver Jacobsen Skagnes** (1799-1869) ble neste eier av Nordre Skagnes, se fortsettelsen.
2. Gjertrud Jacobsdatter Skagnes (1801-1802)
3. Gjertrud Jacobsdatter Skagnes (1803-1884) ble 1825 gift med Anders Torgersen Støa (1787-1866). De bodde på hans farsgård Stavlundstøa (østre), som Anders var blitt overdratt i 1818 mot å betale 396 spdl. + livøre til sin mor (Anders Torgersens mor var av Finsand-slekt). Barn som jeg vet om:
 - a) Torger Andersen Støa, født 24/2-1826, konfirmert 3/10-1841 og død 1910. Ble 2/11-1866 gift med Helle Mathea Pedersdatter Gihle (Giloug). De fikk bl.a. datteren *Anne Margrete*, født 1874, som ble gift med Anders Torvaldsen Tangen, født 1874.

- b) Gunhild Andersdatter Støa, født 27/8-1828.
 - c) Inger Andersdatter Støa, født 12/11-1831. Død?
 - d) Johan Andersen Støa, født 27/6-1833 og død 1909. Ble gift med Inger Thorine Jakobsdatter Lysti (1843-etter 1925). Eide Bendiksplassen til 1879, utvandret deretter til Amerika, hvor de bodde ved Dallas, Barron Co. Wisconsin. 6 barn (iflg OSJ 1930, s. 260)
 - e) Inger Andersdatter Støa, født 22/1-1836. Konfirmert 15/7-1855.
 - f) Andreas Andersen Støa, født 27/11-1838.
 - g) Berthe Maria Andersdatter Støa, født 6/3-1841.
 - h) Elling Andersen Støa, født 15/7-1846. Konfirmert 23/6-1861. Ble vel først gift med Maren Sofie Mortensdatter Hval, født 1851. Ved folketellingen 3/12-1900 var Elling gift med Olava Thorvaldsdatter, født 1870. De hadde da datteren Anna Ellingsdatter, født 1895.. Elling kjøpte like etter 1885 Heggebakken som han eide til 1908. I 1915 ble han overdratt Tangen med Gunbjørudbråten fra kommet Østveme av Torvald Olsen Tangen (Ellings svigerfar?). I 1917 overdro Elling eiendommene til Anders og Ole T. Tangen.
4. Berit Jacobsdatter Skagnes (1806-1808).
5. Berit Jacobsdatter Skagnes (1811-1879). Var ugift. Døde i Ula der hun bodde hos sin halvsøster Inger Maria, se nedenfor.

Gunhild Ellingsdatter Elsrud, Skagnes (1777-1864) ble som enke gift igjen i 1821 med enkemannen Ole Fredriksen Ringerud (1772-1859), som i sitt 1. ekteskap med Marie Christensdatter Semmen (1778-1817) hadde fått 5 barn som alle levde opp.

Gunhild og Ole fikk en datter:

6. Inger Maria Olsdatter Ringerud (1821-1897). Hun ble 1850 gift med Gudbrand Eriksen Elsrud, Torstensrud (1818-1887). De bodde i Nedre Ula, som Gudbrand hadde kjøpt av Ole Haraldsen i 1850, like før Ole utvandret til Amerika med sin familie. Gudbrand og Inger Marie hadde barna:
- a) Erik Gudbrandsen Uhlen (1851-1926). Han ble gift med Else Eriksdatter Løkken, født i Ranseløkken 1866. De bosatte seg i Stenseth. Før Erik ble gift bodde han som forpakter (kanskje var han eier) i Øvre Ula. Sammen med ham bodde hans ugifte tante (eg. halvtante) Berit Jacobsdatter Skagnes (1811-1879), død i Ula. Erik og Elses ene datter Elise og hennes mann Martin O. Fossholm ble senere eiere av Nedre Ula. Foruten Elise (1898-1968) hadde Erik og Else datteren Inger Maria, født 1887.
 - b) Gunhild Gudbrandsdatter (1853-1857).
 - c) Ole Gudbrandsen Uhlen, født 4/10-1855 og død 2/12-1929. Var ugift. Han ble eier av Nedre Ula sammen med søsteren Gunhild.
 - d) Gunhild Gudbrandsdatter Uhlen, født 1858 og død 9/1-1930. Var ugift. Var eier av Nedre Ula sammen med broren Ole. Gunhild var 1900 budeie på Vestre Holte.

e) Rasmus Gudbrandsen Uhlen, født 1862. Ble gift med Gunhild Johnsdatter Holteeie (Velta), født 18/9-1858. Bodde ved folketellingen 3/12-1900 i Nedre Ula med syv barn. Var selveier i Ula. Meldte utvandring til Amerika i mai 1905 med seks av barna. Gabriel, den eldste var ikke på listen. Han hadde reist over i mai 1903

Iver Jacobsen Skagnes (1799-16. desember 1869) ble 1823 gift med **Mari Torgrimsdatter Holte**, døpt 29/3-1801 og død 25/12-1877, begravet 16/1-1878. Hennes foreldre var Torgrim Gudbrandsen Holte og Guri Simensdatter Flaskerud, Fjøsvidgen. Iver Jacobsen var eier av Nordre Skagnes fra 1823 til 1851 da hans sønn overtok. Iver Jacobsen ble oppnevnt som formynder for sin svoger Gulbrand Torgrimsen Nordre Holte, som tidlig ble satt under formynderskap på grunn av psykiske lidelser. Også kirkesanger Gudbrand Buttingsrud var en tid formynder for Gudbrand Torgrimsen. Ivers bestefar, lensmann Iver Nilsen Skagnes var som vi før har lest, tidlig blitt eier av begge Skagnesgårdene, inkludert Skaxnes (matr.nr. 192) 2 skinn, + Bjonvannet, 6 skinn. Ved skiftebrev av 22/11-1823 og 9/7-1825 overdrar han til de to barnebarna på hver sin Skagnesgård, halvdelen av disse eiendommene. Dermed blir Iver Jacobsen og Iver Nilsen eiere av hver sin halvpart av Skaxnes og Bjonvannet. Barna til Iver og Mari var:

1. Guri Iversdatter Skagnes (1823-1883) ble 1850 gift med Ole Olsen Blakstvedt (1820-1880). Se forøvrig Hringariki for høsten 1993. Barn:
 - a) Rønnaug Olsdatter Blakstvedt, født 1851. Gift 1873 med Helge Olsen Hallingby (1838-1920). 10 barn.
 - b) Iver Olsen Blakstvedt (1852-1929) ble gift med Olava Melbostad (1875-1967) Ble eier av Midtstua etter sin far. 6 barn.
 - c) Mari Olsdatter Blakstvedt (1854-1912) ble 1887 gift med Simen Syversen (1854-1919), tømmermann fra Ringsaker. 5 barn. Bodde på Sagbakken ved Grønvold.
 - d) Olava Olsdatter Blakstvedt (1857-1938) ble 1890 gift med sitt søskenbarn Martin Torgrimsen Smerud (1860-1941). Ble eier av Askemyr. 5 barn.
 - e) Marit Olsdatter Blakstvedt (1859-1872)
 - f) Thor Olsen Blakstvedt (1863-ca.1890). Ble gift med sitt søskenbarn Inger Mathea Jacobsdatter Skagnes (1864-1941). Utvandret til Amerika. Fikk to eller tre barn, som alle døde omtrent samtidig sammen med faren og hans søster Gjertrud. Inger Mathea kom hjem til Norge, der hun giftet seg med Ole Gudbrandsen Persokrud og fikk syv barn med ham, se senere om dem.
 - g) Gjertrud Olsdatter Blakstvedt, født 1866 og død i Amerika ca. 1890, sammen med broren Thor og hans barn.
 - h) Gunhild Maria Olsdatter Blakstvedt, født 25/10-1869. Gift 1891 med Andreas Andersen Baalsrud (1861-1942). Bodde i Feiring. 12 barn.
2. Gunhild Iversdatter Skagnes (1826-1898) ble 1852 gift med Simen Christoffersen Ramberget (1821-1891). Barn (Se også under Ramberget).

- a) Gjertrud Simensdatter Ramberget (1852-1918). Hun var ugift, og døde av spanske-syken i Skognes hos sin bror Torgrim.
 - b) Iver Simensen Ramberget (1854-1903) var ugift. Han var eier av Søndre Ramberget fra 1895 til sin død.
 - c) Kristoffer Simensen Ramberget, født 1855. Utvandret til Amerika.
 - d) Gudbrand Simensen Ramberget (1857-1927). Var gift med Kristi Haakensdatter Kleiva (1863-1920), født i Opperud. Gudbrand Simensen ble eier av Ramberget samlet etter sin bror Iver og sin tantes ektemann Ole Olsen Teigen. Tre barn.
 - e) Martin Simensen Ramberget (1861-1888). Var ugift.
 - f) Else Marie Simensdatter Ramberget (1866-1888). Var ugift.
 - g) Torgrim Simensen Ramberget (1868-1948) ble 1897 gift med Gunhild Marie Torgrimsdatter Smerud (1865-1944). De bodde i Smerud, Ramberget og Rustandbråten før Torgrim bygde opp Skognes tidlig på 1900-tallet. 10 barn.
3. **Jakob Iversen Skagnes** (1828-1879) ble neste eier av Nordre Skagnes, se fortsettelsen.
4. Torgrim Iversen Skagnes (1832-1908) ble 1854 gift med Anne Olsdatter Blakstvedt (1831-1905) fra Branes. Torgrim ble eier av Smerud, der de bodde. Barn:
- a) Iver Torgrimsen Smerud (1854-1932). Var ugift. Eide Smerud 1906-1932.
 - b) Rønnaug Torgrimsdatter Smerud (1856-1926). Gift 1886 med Syver Pedersen Blakstvedt. Eide Nørstua. 4 barn.
 - c) Ole Torgrimsen Smerud (1858-1928). Gift 1893 med Gunhild Marie Olsdatter Torstensrud, født 1867. Forpaktet bl.a. Viken under Else Fjøsvisken. De hadde en ugift datter Anne (1896-1918).
 - d) Martin Torgrimsen Smerud (1860-1941). Gift 1890 med sitt søskenbarn Olava Olsdatter Blakstvedt (1857-1928). 5 barn. Ble eier av Askemyr, der de bodde.
 - e) Gjertrud Torgrimsdatter Smerud, født 1862. Gift 1903 med enkemann og farmer i USA, Anders Monsen Høgshaug, født 1842. 3 barn. Anders hadde mange barn fra 1. ekteskap med Thora Lundeløkken.
 - f) Johan Torgrimsen Smerud, født 1863. Gift med Mathea Nilsdatter Øimoen, født 1884. 4 barn.
 - g) Gunhild Marie Torgrimsdatter Smerud (1865-1944). Ble 1895 gift med Torgrim Simensen Ramberget (1868-1948). Bodde i Smerud, i Ramberget, i Rustandbråten og i Skognes, som Torgrim bygget opp. 10 barn.
 - h) Thea Torgrimsdatter Smerud (1867-1950). Ble 1900 gift med Simen Eriksen Lien (1872-1959). De bodde i Gullhaug. 6 barn.
 - i) Thorvald Torgrimsen Smerud, født 1871. Gift 1901 med Else Olsdatter Palmesen, født 1877. Else var av den gamle Lunde-ætten. De bodde først i Ingridstua i Askemyr, senere i Nedre Norddalen som var hennes barndomshjem. De hadde en datter, Aslaug Smerud (1902-1968), som ble gift med Simen Granum (1908-1976).

- j) Elise Torgrimsdatter Smerud (1872-1907). Gift 1906 med Gudbrand Mikkelsen Digene (1876-1922). De hadde en datter, Margit f. 1906 som ble gift med Tidemann Mikkelsen Ruud (Ingrirud), født 1904.
- k) Anne Tonette Torgrimsdatter Smerud (1874-1956). Var ugift. Eide Smerud etter sin bror Iver.
 - l) Gabriel Torgrimsen Smerud (1876-1878).
 - m) Dødfødt guttebarn 1879.
- 5. Berte Maria Iversdatter Skagnes (1838-1915), ble 1880 gift med gårdbruker Nils Halvorsen Skaug (1830-1911), født i Haug. Bodde på Skaug. Berte Maria og Nils hadde ingen barn sammen.

Jakob Iversen Skagnes (1828-1879) ble 1853 gift med **Maria Olsdatter Blakstvedt (1828-1905)** fra Branes. Hennes foreldre var Ole Ellingsen Blakstvedt og Rønnaug Thorsdatter, født Grøterud. Jakob var eier av Nordre Skagnes fra 1851 til han døde i 1879. Deretter var det enken som eide gården endel år, inntil sønnen Johan overtok. Ved folketellingen 31/12-1865 hadde Jakob 3 hester, 12 storfe, 23 sauer og 3 svin. Det ble sådd årlig 6 tønner korn, og det ble satt 12 tønner poteter. Jakob og Maria hadde disse barna:

1. Mari Jakobsdatter Skagnes (1854-1943) ble 1889 gift med Nub Pedersen Blakstvedt (1864-1944). Deres eneste barn var
 - a) Peder N. Blakstvedt (1889-1980). Han ble gift med Anna Åberg (1880-1952).. De bodde i Bekkevold. Fikk sønnen Nils (1919-1920). Fra et tidligere forhold med Oline Gudbrandsdatter Halvorplads (u/Rognerud), født 13/4-1891, hadde Peder Nubsen Blakstvedt datteren Gudrun Oselie, født 8/12-1912.
2. Rønnaug Jakobsdatter Skagnes, født 1856, ble 12/6-1877 gift med Torjus Nilsen Gutterud (1849-1890). De bodde i Flekkerud fra ca. 1881. Enken Rønnaug til etter 1900. De fikk barna
 - a) Maren Johanne Gutterud, født på Nordre Skagnes 25/11-1877. Hun ble 1897 gift med Hans Haavelsen Aschim, født 1874.
 - b) Nils Gutterud, født på Nordre Skagnes 10/2-1879, ble som sliperiarbeider ved Hofs Brug gift 1898 med Gunhild Olava Helgesdatter Hallingby, født på Smedsbøle i Haug 1875. Utvandret til Amerika.
 - c) Jacobine Gutterud, født på Nordre Skagnes 28/12-1880 og død i Flekkerud 12/11-1902.
 - d) Berthe Marie Gutterud, født i Flekkerud 4/9-1882, gift med Nils Peter Paulsen fra Hunsdalen, født 17/1-1878 og død 1967. Berte Marie var i Vasenden ved folketellingen 3/12-1900.
 - e) Ole Gutterud, født i Flekkerud 23/3-1884, død i Flekkerud 25/4-1899.

- f) Iver Gutterud, født i Flekkerud 29/3-1886, ble gift med Alfa Kreutz, født 1890. Fikk to døtre, *Rut*, født 2/10-1915, og *Kirsten*, født 1921. Kirsten ble gift med Karsten Nyhus.
 - g) Thorvald Gutterud, født i Flekkerud 17/12-1887 og død i Amerika 1970. Utvandret til Amerika, der han siden levde. Et av hans barnebarn er Rosanna Gutterud Johnsrud, som har skrevet diktet *Church of My Childhood*, en hyldest til Aadalen Church (Aadalen Menighed) da kirken fylte 75 år (Aadalen Church i Nord Dakota ble bygd ca.1903).
 - h) Ragna Gutterud, født i Flekkerud 24/8-1889, død sammesteds 8/5-1890.
3. Iver Jakobsen Skagnes (1858-1863).
 4. Olava Jakobsdatter Skagnes, født 1860, var allerede gift Skau da hun 14/4-1882 meldte utreise til Amerika. Hennes mann var haugsbygdingen og emigranten Petter Halvorsen Skaug, bror til ovennevnte Nils Halvorsen Skaug, som ble gift med Olava's tante Berte Maria. Olava og Petter fikk barna *Ida, Johan, Hilmar, Paulli* og *Nettie*. Alle fem visstnok ugifte.
 5. **Johan Jakobsen Skagnes** (1862-1932) ble neste eier av Nordre Skagnes, se fortsettelsen.
 6. Inger Mathea Jakobsdatter Skagnes (1864-1941) var gift to ganger. Hun ble 1. gang gift med Thor Olsen Blakstvedt, født 1863. De utvandret til Amerika, hvor de visstnok fikk tre (?) barn. Thor og barna døde samtidig der borte. Enken Inger Mathea vendte da tilbake til Norge, og giftet seg i 1893 med Ole Gudbrandsen Persokrud (1869-1933).

Ole G. Persokrud var i 1894 skogsbestyrer på Hen. Hans foreldre var Gudbrand Olsen Hulbækvigen, Persokrud (av Lunde-ætten), og hustru Rønnaug Nubsdatter Askemyr (av Blakstvedt-slekt). Inger Mathea og Ole bodde i Flekkerud fra omkring 1904 og fikk disse syv barna:

- a) Ragna Malvine Olsdatter Persokrud (1894-1926), født på Hen 11/7-1894. Ble gift med Iver Hurum (1895-1982), hans 1. hustru, se u/Vasenden.
- b) Marie Georgine Olsdatter (1896-1960) ble gift med Nils Olsen Bonnerud, født 1898. Fikk barna *Thorborg* (1920-1970) og *Ole* (1921-1985), begge ugifte.
- c) Jakob Olsen Persokrud, født 20/8-1898 og død 5/11-1971. Han ble gift med Klara Volden (1913-2000).
Bodde i Flekkerud og fikk barna *Martha*, født 1931, gm Hans Aschim, født 1920. *Hildbjørg Oddrun*, født 1940 og gift Bekkevold, og *Unni*, født 1949, gm Arild Hiim.
- d) Gudbrand Olsen Persokrud (1900-1982) ble gift med Klara Mathilde Skarbråten, født 1916. Bodde i Flekkerud. Fikk barna *Reidun* (1937-1938) og *Magnhild* (1946-1997) gift med Thorleif Sollibråten.
- e) Thorvald Olsen Persokrud, født 2/4-1903 og død 6/7-1967. Han ble gift med Sigrid Sandvold, født 22/7-1903 og død 5/8-1990. Bodde i Solstad. Hadde to barn: *Gerd Solveig*, født 7/6-1930 og død 15/6-1967, gift med Asbjørn Bråten (1925-2001) og

- Magne* 22/9-1933 og død 31/1-2006. Sistnevnte var også gift og bodde på Jevnaker.
- f) *Ida Mathilde Olsdatter*, født 12/2-1906 og død 24/1-1992. Ble gift med *Torgrim Olsen Auren*, født 14/6-1898. Død 20/1-1971. De bodde i Lundeløkken. Deres barn: *Odd*, født 1/4-1929, *Marry* f. 12/5-1931 gm *Einar Eilif Bergersen* f. 17/10-1924, *Kjell* født 5/4-1934, *Trygve* f. 8/5-1939 gm *Mette*, og *Grete Reidun*, født 25/3-1945 er gift med *Terje Bjørn Granheim*, født 1943.
- g) *Olaug Severine Olsdatter* (1908-1991). Var ugift.
7. *Gunhild Jakobsdatter Skagnes*, født 1867, ble 1887 gift med *Mons Larsen Haug*, født 1864. Bodde bl.a. i Hvalhugu, der han var avgiftsbruker på 1890-tallet, på Langnes u/Haug 1900, samt i Svendsrud.
- Barn jeg vet om:
- a) *Karen Mathea Monsdatter Haug*, født 24/5-1888 og død 1898, død i Hvalhugu.
- b) *Lauritz Hjalmar Monsen Haug*, født 28/4-1890, ble gift med *Paula Andreasdatter* (foreldre var *Andreas Pedersen Haugerudhagen*, født 1859 og tvilling med *John Nygård*, og hustru *Maren Olava Andersdatter* (1859-ca.1900-1902), født i Haug 30/5-1898 og konfirmert i Viker. *Paula* (døpt *Pauline*) bodde da på *Skagnes* hos sin kusine *Anne Marie*.
- c) *Anne Marie Monsdatter Haug*, født 22/1-1893.
- d) *Gunhild Marie Monsdatter Haug*, født 20/5-1896, død 1897. Født og død i Hvalhugu.
- e) *Johan Magnus Monsen Haug*, født i Hvalhugu 21/8-1898.
- f) *Karen Mathea Monsdatter Haug*, født 3/1-1900.
- g) *Gunhild Marie Monsdatter Haug*, født på Langnes u/Haug 25/12-1902.
- h) *Olga Syverine Monsdatter Haug*, født i Svendsrud 5/6-1909. Hun døde ung.

Johan Jakobsen Skagnes, født 21/12-1862 og død 1/4-1932, ble 1902 gift med *Anne Marie Johnsdatter Nygård*, født i Halvorsplassen 13/6-1884 og død 1965. *Anne Maries* foreldre var skomaker *John Pedersen Nygård*, født i Haugerudhagen 21/8-1859, og hustru *Inger Paulsdatter Hunsdalen*, født 1855. *Johan* eide Nordre *Skagnes* fra 1887 til omkring 1930, da sønnen *John* overtok.

I 1880-årene foregikk en langvarig prosess mellom eierne av *Skagnesgårdene* og eieren av *Vasenden* om fiskeretten i *Bjonvannet*. Eier av Søndre *Skagnes* var da *Else Fjøsviden* (senere kalt *Else Viker*), og eiere av Nordre *Skagnes* var enken *Maria Olsdatter*, hennes sønn *Johan Jakobsen Skagnes* og hennes svoger *Torgrim Iversen Skagnes* (som eide *Smerud*). Saken, som gikk i mange år, er i sin helhet oversatt og nedskrevet av *Hilde Hurum Pedersen* og *Konrad Pedersen* og utgitt år 2000. Saken er meget interessant.

Johan og *Anne Marie* hadde disse barna:

1. **Jakob Johansen Skagnes**, født 2/3-1903 og død ugift 25/1-1926.
2. **John Johansen Skagnes** (1904-1965) var neste eier, se fortsettelsen.

3. Maria Johansdatter Skagnes, født 20/3-1907 og død 1990, ble 9/5-1936 gift med Torstein Kaslegard, født 27/5-1910 og død 1978. Torstein overtok Søre Kaslegard i 1934. De bodde først på Kaslegard i søre Vats, senere vel en tid på Nesbyen. Torstein og tvillingbroren Embrik hadde maskinfirma, og arbeidde mye bl.a. for Oslo Lysverker under kraftutbygginga i Hallingdal. De fikk fire barn.
- a) Oddvar Kaslegard, født 12/6-1937. Død 6/5-2006. Gift med Marit Strand fra Ål, født 1946. To barn: (1) *Rønnaug Mari Kaslegard*, født 1976, og (2) *Lars Tore Kaslegard*, født 1980.
- b) Ragnhild Kaslegard, født 11/7-1938. Ble 1958 gift med Magne Viko fra Gol, født 27/8-1933 og død 1976. Deres tre barn er (1) *Reidar Viko* født 1959 gm Nuna Bindang født 1980, fra Ekvatorial Guinea. De har barna Markus f. 2003 og Maria Pilar f. 2005, (2) *Mona Ingeborg Viko* født 1962 gm Asbjørn Senneset fra Trondheim, født 1960. De har sønnen Kristoffer f.1994, (3) *Torbjørn Viko* født 1964. Var gift med Bente Irene Døhl fra Verdal, født 1962. Skilt 1991. Torbjørn og Bente Irene har sønnene Jan Magne f. 1983 og Joakim f. 1987.
- c) Johan Skagnes Kaslegard, født 25/2-1940. Gift 1961 med Greta Ragnhild Livgard, født 17/5-1941, fra Nes i Hallingdal. Han overtok Søre Kaslegard. Har drevet mye som arbeidsformann ved anleggsarbeide. To barn, som er (1) *Torstein Kaslegard* f. 1961 gm Kristin Ødegard, Gol, født 1967. Bor på Ål. Torstein og Kristin har sønnene Jan Andre f. 1987, og Øyvind f. 1989. (2) *Kari Marie Kaslegard*, født 1964. Gift med Sverre Skrindo, Ål. De bor på Ål og har datteren Sigrif født 2000..
- d) Annelise Kaslegard, født 1945. Gift 1975 med Jarle Åge Sigfred Gundersen, Ballangen i Nordland, født 1942 og død 1988. Hun er sykepleier og de bor i Skien. To barn: (1) *Roger Gundersen* født 1976, gift med Beate Kronstad, Skien, født 1978. Venter barn våren 2007. (2) *Wenche Gundersen*, født 1978. Er samboer med Håvard Schjerven, født 1974. De bor ved Skotfoss. Wenche og Håvard har datteren Maria, født 1999
4. Ingvar Johansen Skagnes (1909-1993) ble 9/5-1936 gift med Mari Ellingsdatter Elsrud (1912-1994), født på Søndre Skagnes. De bodde i Høgskog, og fikk barna
- a) Bjørn Johan Skagnes, født 3/10-1937, er gift med Ingrid Berg Johnsen, født 1940. De har to barn: (1) *Berit Skagnes*, født 31/3-1969, er gift med Guiseppa Beltramba fra Italia, født 1/4-1969 og har barna: (a) Luigi Beltramba Skagnes, født 15/12-1993, (b) Ingrid Maria Beltramba Skagnes, født 17. mai 1997 og (c) Rebecca Beltramba Skagnes, født 30/9-1999. (2) *Eigil Skagnes* født 4/3-1974, er sb med Åshild Ringsbu, født 30/4-1977. De har datteren Elise, født 16/2-2007.
- b) Elsa Olea Skagnes, født 9/1-1941, er gift med Agnar Tenold, født 4/9-1941. De har to barn, (1) *Mona Tenold*, født 3/1-1965. Hun ble 1/9-1990 gift med Jonny Lundemo, født 3/8-1967. Deres barn er Mari Tenold, født 11/5-1991, og Ida Tenold, født 25/4-1995. (2) *Erling Tenold*, født 29/4-1968. Han ble 1997 gift med Elena Mykhailenko fra Ukraina. Hun er født 24/8-1976. De har sønnen Andreas, født 1/6-2005

5. Ellen Johanne Johansdatter Skagnes, født 14/8-1925 og død 28/6-1995, ble gift med sin slektning Olav Paulsen (jfr. Hunsdalen), født 19/8-1907 og død 2/10-1989. Tre barn:
- a) Ellinor Marie, født 4/11-1948 og død 5/11-1948,
 - b) Nils Johan Skagnes Paulsen. Bor på Kløfta. Jobber i drosjenæringen på Gardermoen. Har sønnen Benjamin
 - c) Jan Ivar Skagnes. Gift med Sarita. Har leilighet på Kløfta og hus i Sverige..

John Johansen Skagnes, født 20/10-1904 og død 2/5-1964, ble 9/5-1936 gift med **Aslaug Søreide**, født i Bergen 9/12-1910. Død 19/10-1982.

John overtok eierskapet av Nordre Skagnes før farens død, og var eier til han selv døde, 61 år gammel. Barn:

1. Aase Skagnes, født 24/1-1937, gm Åge Andersen Moe, født 13/4-1931. De har barna
 - a) Anne Skagnes Moe, født 12/6-1963. Gift 1992 med Olav Halvard Vestrheim fra Kvæfjord, født 1960. To døtre, *Ingeborg Moe Vestrheim* født 1993 og *Eline Moe Vestrheim*, født 1995. De bor i Kvæfjord.
 - b) Bente Skagnes Moe, født 14/7-1964. Gift 2001 med Roy Skålbones fra Årdalstangen, født 1968. En datter, *Heidi Beate Skålbones*, født 1991. De bor på Jevnaker.
 - c) Håvard, født 7/8-1968. Forlovet med Rita Eide fra Hadsel.
2. Anne Marie Skagnes, født 29/10-1938 og død 21/8-2000. Var gift to ganger. Gift 1. gang 1960 med Kjell Hansen Fjeld, født i Lier 1931 (skilt 1980). Anne Marie gift 2. gang 1982 med Thorleif Sørumengen fra Øverskogen i Lier, født 1931. To sønner i første ekteskap:
 - a) Erik Fjeld, født 1960. Gift 1983 med Lisbeth Rype fra Lierskogen, født 1959. To sønner: *Lars-Erik Fjeld*, født 1986, og *Kjell-Ivar Fjeld*, født 1990
 - b) Geir Fjeld, født 1962. Gift 1983 med Anne Siri Høisveen fra Fossum i Bærum, født 1963 (?). De har to barn, *Kenneth Høisveen Fjeld*, født 1982, og *Katharina Høisveen Fjeld*, født 1986.
3. Ellen Johanne Skagnes, født 15/4-1940. Gift 1961 med Gunnar Dokk fra Hemsedal, født 25/7-1936. Bosatt på Ål i Hallingdal. To barn:
 - a) John Gunnar Dokk, født 1961. Gift 1988 med Idun Bratberg fra Beitstad, Steinkjer, født 1964. Bosatt på Ås i Akershus. To barn, *Torkil Bratberg Dokk*, født 1990, og *Birgit Bratberg Dokk*, født 1995. John Gunnar og Idun ble senere skilt.
 - b) Berit Dokk, født 1962. Gift 1984 med Terje Høiberg fra Egge i Lier, født 1963. Bosatt på Ål i Hallingdal. Tre døtre: *Marthe Dokk Høiberg*, født 1984, *Maren Dokk Høiberg*, født 1984, og *Johanne Berntine Dokk Høiberg*, født 1993. Berit og Terje ble senere skilt..

4. **Johan Skagnes**, født 16/4-1942 ble neste eier av Nordre Skagnes, se fortsettelsen.

Johan (Bue) Skagnes, født 16/4-1942, ble 1966 gift med **Elsa Sofie Granum** fra Nes i Ådal, født 20/4-1943. De ble senere skilt. Johan ble eier av Nordre Skagnes fra 1964.

Deres barn:

1. **John Skagnes**, født 29/5-1966. Neste eier av Skagnes, se fortsettelsen.
2. Jo Inge Skagnes, født 15/2-1968, gift 1993 med Bjørg Kristiansen, født 1963. De bor på Ask og har barna
 - a) Mia, født 1994
 - b) Marius, født 1996.
3. Tore Skagnes, født 17/2-1969. Bor i Stensvold. Er ugift pr. april 2007.

John Skagnes, født 29/5-1966, Ble 1990 gift med **Wenche Johannessen**, født 1969.

Hun er fra Grua på Hadeland, og hun er datter av Johnny Johannesen og hustru Anne Lise født Snellingen. John er medeier i Nordre Skagnes sammen med sin far fra 1986.

John og Wenche ble skilt i 2005 De fikk disse tre barna:

1. Johan, født 13/8-1987.
2. Linda, født 21/11-1992.
3. Melissa, født 15/12-1997.

Kilder:

Kirkebøker, skifteprotokoller, tingbøker, pantebøker, folketellinger.

Takk til E. F. Halvorsen, Thorleif Solberg, Terje Gulbrandson, Nils Elsrud, Åse Skagnes Moe, Elsa Tenold, Bjørn Skagnes, Ragnhild Kaslegard Viko og Lars Stavehaug.

Månen

"Herre min Gud, vad den månen lyser. Se, hvilken glans ut över land og stad!" skrev den svenske forfatter Gunnar Wennerberg en gang på 1800-tallet. Ja, månen har inspirert både forfattere og elskende i uminnelige tider.

Men enten vi har månen i tankene eller ikke, er vi alle meget avhengige av jordens drabant, "Luna", og dens bevegelser over himmelkulen. For eksempel: Noen år kommer påsken tidlig, andre år sent. Årsak: Månen! (Se for eksempel Hringariki II for 2000.) Tidspunktene for variable, kristne begivenheter er igjen avhengige av påsken – og dermed av jordens drabant. Og dette må selvfølgelig slektsgranskere ta hensyn til. (Også andre religioners høytidsdager er knyttet til månen. For eksempel er fastemåned *Ramadan* alltid den 9. måned i det muslimske måneåret. Et måneår er på 12 måneder som tilnærmet består av $29,5 \text{ døgn} \times 12 = 354 \text{ døgn}$. Som kjent er et solår på omtrent 365 døgn. Gjennomsnittlig kommer derfor Ramadan $(365 - 354) \text{ døgn} = 11 \text{ døgn}$ tidligere for hvert år. Da $365:11 \approx 33$, ser vi at etter ca 33 år har Ramadan beveget seg en gang gjennom hele kalenderåret.)

Selvfølgelig kan det ofte være greit å vite om det kunne være månelyst da en eller annen tildragelse fant sted – kanskje på 1700-tallet. (Under 2.verdenskrig var det bare aktuelt for "Gutta på skauen" å motta slipp når månelystet var laglig.)

Spørsmålet blir så: Hvordan kan vi – amatører - bestemme tidspunktene for fullmåne eller nymåne når vi ikke har en passende almanakk? Hvem har almanakker fra 1700-tallet? Oppgaven å beregne når fullmåne, formørkelser og andre astronomiske begivenheter finner sted, er dessverre en meget komplisert affære som vi må overlate til astronomer som har spesialisert seg på slike oppgaver. Dette er ikke noe for amatører.

Men i de tilfelle da det er tilstrekkelig å bestemme datoen og vi samtidig begrenser oppgaven til gjelde fullmåne og nymåne (kanskje endatil med et slingringsmonn på ett døgn.), kan vi benytte oss av den kjensgjerning at månefasene gjentar seg – tilnærmet – med en periode på **19 år**. (Etter 19 år vil månefasene gjennomsnittlig komme igjen på de samme datoer, men ca 2 timer "forsinket".)

Årene i en slik periode ble tidlig nummerert fra 1 til 19, og tallene fikk betegnelsen **Gyldentall**. (Så viktige ble de betraktet som!) Gyldentallene kan beregnes på følgende måte: *Adder 1 til årstallet. Divider summen med 19. Kvotienten ser vi bort fra. Resten er gyldentallet. Går divisjonen opp, settes gyldentallet til 19.*

Eks.: Vi ønsker å beregne gyldentallet for år 2007. $2007+1 = 2008$. $2008:19 = 105 + \text{rest}$. Resten $= (2008 - 105 \times 19) = 13$. Gyldentallet for år 2007 er altså 13.

Også for oss slektsgranskere er gyldentallet viktig når vi ønsker å bestemme datoene for fullmåne og nymåne i et valgt år. Dette kommer vi straks tilbake til.

For å slippe bryderiet med å regne ut gyldentallene for de mest aktuelle årene, tar vi med en tabell over gyldentall, **Gyldentall-tebellen**, for årene fra og med 1482 til og med 2108. (Se to sider fram.) Og som vi meget lett innser, er det ingen problem å utvide tabellen – nesten så langt vi måtte ønske!

Gyldentallene er plassert helt til venstre i denne tabellen. Legg dessuten merke til at alle årstallene på samme linje har samme gyldentall. For eksempel har alle årstallene 1900, 1919, 1938, 1957,,,,,,2090 samme gyldentall 1.

Når gyldentallet for et år er funnet, kan vi bestemme datoen for første nymåne i dette året ved å gå inn i nedenstående tabell (som selvfølgelig kan utvides). Vi går da rett ned fra det bestemte gyldentallet og rett ut for det aktuelle års-intervallet i enten "Någjeldende kalender" = "gregoriansk kalender" eller i den gamle "julianske kalender".

Her minner vi om at Danmark-Norge gikk over fra juliansk kalender til gregoriansk kalender i året 1700. (Se Hringariki II for år 2000.)

Gyldentall: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Någjeldende kalender (den gregorianske)

Årstall	Tallene nedenfor angir dato for første nymåne i januar.																		
1500-1700	29	18	7	26	15	4	23	12	1	20	9	28	17	6	25	14	3	22	11
1700-1950	30	19	8	27	16	5	24	13	2	21	10	29	18	7	26	15	4	23	12
1950-2150	1	20	9	28	17	6	25	14	3	22	11	30	19	8	27	16	5	24	13
2150-2400	2	21	10	29	18	7	26	15	4	23	12	1	20	9	28	17	6	25	14
2400-2600	3	22	11	29	19	8	27	16	5	24	13	2	21	10	29	18	7	26	15
2600-2800	4	23	12	30	20	9	28	17	6	25	14	3	22	11	30	19	8	27	16

Gammel kalender (den julianske, innført av Julius Cesar.)

	Tallene nedenfor angir dato for første nymåne i januar.																		
0000-0300	24	13	2	21	10	29	18	7	26	15	4	23	12	1	20	9	28	17	6
0300-0600	23	12	1	20	9	28	17	6	25	14	3	22	11	30	19	8	27	16	5
0600-0900	22	11	30	19	8	27	16	5	24	13	2	21	10	29	18	7	26	15	4
0900-1200	21	10	29	18	7	26	15	4	23	12	1	20	9	28	17	6	25	14	3
1200-1500	20	9	28	17	6	25	14	3	22	11	30	19	8	27	16	5	24	13	2
1500-1800	19	8	27	16	5	24	13	2	21	10	29	18	7	26	15	4	23	12	1
1800-->	18	7	26	15	4	23	12	1	20	9	28	17	6	25	14	3	22	11	30

Når datoen for første nymåne i det aktuelle året er funnet, går vi inn i **Månetabellen** (se de to neste sidene) I denne tabellen (som er fordelt på to ark) er datoen for første nymåne i januar plassert helt til venstre. Rett til høyre for denne datoen står datoene for nymåne og fullmåne plassert i de respektive måneder – for hele året. N.B. Datoene for fullmåne er markert med **fete** typer.

Som eks. tar vi for oss året 2007. Gyldentallet for 2007 er **13**. Når gyldentallet er funnet, går vi inn i den gregorianske tabellen. Rett ned for gyldentallet 13 og rett til høyre for årsintervallet 1950-2150 finner vi **19**. Første nymåne i 2007 faller etter dette på den 19. januar. Månetabellen viser da blant annet at det er fullmåne den 4/1, 3/2, 4/3, 2/4, 2/5, o.s.v.

At almanakken viser at våre enkle tabeller – som bygger på gjennomsnittverdier – en gang i blant fører fram til en feil på en dag - er noe vi må regne med! For oss amatører betyr ikke dette så mye. Månen virker omtrent like "full" både dagen før og dagen etter den reelle fullmåne-datoen.

Hvor komplisert det er å bregne månens posisjon til enhver tid – med astronomisk nøyaktighet – får vi en anelse om ved å slå opp i *Den norske almanakks* jubileumsutgave fra 1944. Der finner vi på side 102: "De månetavlene som nå brukes, er laget av amerikaneren Brown etter en teori av Hill. De fyller tre bind i oktavformat på til sammen 658 sider og inneholder til sammen 180 forskjellige tabeller." At astronomene i dag utfører de nødvendige beregninger relativt raskt ved hjelp av datamaskiner, er greit nok. Teoriene er like kompliserte for det!

Gyldentall-tabell

Gyldentall	Å r s t a l l										
1	1482	1501	1520	1539	1558	1577	1596	1615	1634	1653	1672
2	1483	1502	1521	1540	1559	1578	1597	1616	1635	1654	1673
3	1484	1503	1522	1541	1560	1579	1598	1617	1636	1655	1674
4	1485	1504	1523	1541	1561	1580	1599	1618	1637	1656	1675
5	1486	1505	1524	1543	1562	1581	1600	1619	1638	1657	1676
6	1487	1506	1525	1544	1563	1582	1601	1620	1639	1658	1677
7	1488	1507	1526	1545	1564	1583	1602	1621	1640	1659	1678
8	1489	1508	1527	1646	1565	1584	1603	1622	1641	1660	1679
9	1490	1509	1528	1547	1566	1585	1604	1623	1642	1661	1680
10	1491	1510	1529	1548	1567	1586	1605	1624	1643	1662	1681
11	1492	1511	1530	1549	1568	1587	1606	1625	1644	1663	1682
12	1493	1512	1531	1550	1569	1588	1607	1626	1645	1664	1683
13	1494	1513	1532	1551	1570	1589	1608	1627	1646	1665	1684
14	1495	1514	1533	1552	1571	1590	1609	1628	1647	1666	1685
15	1496	1515	1534	1553	1572	1591	1610	1629	1648	1667	1686
16	1497	1516	1535	1554	1573	1592	1611	1630	1649	1668	1687
17	1498	1517	1536	1555	1574	1593	1612	1631	1650	1869	1688
18	1499	1518	1537	1556	1575	1594	1613	1632	1651	1670	1689
19	1500	1519	1538	1557	1576	1595	1614	1633	1652	1671	1690
1	1691	1710	1729	1748	1767	1786	1805	1824	1843	1862	1881
2	1692	1711	1730	1749	1768	1787	1806	1825	1844	1863	1882
3	1693	1712	1731	1750	1769	1788	1807	1826	1845	1864	1883
4	1694	1713	1732	1751	1770	1789	1808	1827	1846	1865	1884
5	1695	1714	1733	1752	1771	1790	1809	1828	1847	1866	1885
6	1696	1715	1734	1753	1772	1791	1810	1829	1848	1867	1886
7	1697	1716	1735	1754	1773	1792	1811	1830	1849	1868	1887
8	1698	1717	1736	1755	1774	1793	1812	1831	1850	1869	1888
9	1699	1718	1737	1756	1775	1794	1813	1832	1851	1870	1889
10	1700	1719	1738	1757	1776	1795	1814	1833	1852	1871	1890
11	1701	1720	1739	1758	1777	1796	1815	1834	1853	1872	1891
12	1702	1721	1740	1759	1778	1797	1816	1835	1854	1873	1892
13	1703	1722	1741	1760	1779	1798	1817	1836	1855	1874	1893
14	1704	1723	1742	1761	1780	1799	1818	1837	1856	1875	1894
15	1705	1724	1743	1762	1781	1800	1819	1838	1857	1876	1895
16	1706	1725	1744	1763	1782	1801	1820	1839	1858	1877	1896
17	1707	1726	1745	1764	1783	1802	1821	1840	1859	1878	1897
18	1708	1727	1746	1765	1784	1803	1822	1841	1860	1879	1898
19	1709	1728	1747	1766	1785	1804	1823	1842	1861	1880	1899
1	1900	1919	1938	1957	1976	1995	2014	2033	2052	2071	2090
2	1901	1920	1939	1958	1977	1996	2015	2034	2053	2072	2091
3	1902	1921	1940	1959	1978	1997	2016	2035	2054	2073	2092
4	1903	1922	1941	1960	1979	1998	2017	2036	2055	2074	2093
5	1904	1923	1942	1961	1980	1999	2018	2037	2056	2075	2094
6	1905	1924	1943	1962	1981	2000	2019	2038	2057	2076	2095
7	1906	1925	1944	1963	1982	2001	2020	2039	2058	2077	2096
8	1907	1926	1945	1964	1983	2002	2021	2040	2059	2078	2097
9	1908	1927	1946	1965	1984	2003	2022	2041	2060	2079	2098
10	1909	1928	1947	1966	1985	2004	2023	2042	2061	2080	2099
11	1910	1929	1948	1967	1986	2005	2024	2043	2062	2081	2100
12	1911	1930	1949	1968	1987	2006	2025	2044	2063	2082	2101
13	1912	1931	1950	1969	1988	2007	2026	2045	2064	2083	2102
14	1913	1932	1951	1970	1889	2008	2027	2046	2065	2084	2103
15	1914	1933	1952	1971	1990	2009	2028	2047	2066	2085	2104
16	1915	1934	1953	1972	1991	2010	2029	2048	2067	2086	2105
17	1916	1935	1954	1973	1992	2011	2030	2049	2068	2087	2106
18	1917	1936	1955	1974	1993	2012	2031	2051	2069	2088	2107
19	1918	1937	1956	1975	1994	2013	2032	2051	2070	2089	2108

M å n e t a b e l l

(Fete typer angir fullmåne-datoer.)
(Kolonnen helt til venstre angir dato for første nymåne i januar.)

Januar		Februar		Mars		April		Mai		Juni	
1/31	16		15	1/31	16	29	14	29	14	27	12
2	17	1	16	2	17	30	15	30	15	28	13
3	18	2	17	3	18	1	16	1/31	16	29	14
4	19	3	18	4	19	2	17	2	17	30	15
5	20	4	19	5	20	3	18	3	18	1	16
6	21	5	20	6	21	4	19	4	19	2	17
7	22	6	21	7	22	5	20	5	20	3	18
8	23	7	22	8	23	6	21	6	21	4	19
9	24	8	23	9	24	7	22	7	22	5	20
10	25	9	24	10	25	8	23	8	23	6	21
11	26	10	25	11	26	9	24	9	24	7	22
12	27	11	26	12	27	10	25	10	25	8	23
13	28	12	27	13	28	11	26	11	26	9	24
14	29	13	28	14	29	12	27	12	27	10	25
15	30	14	(29)	15	30	13	28	13	28	11	26
16	1/31	15		16	1/31	14	29	14	29	12	27
17	2	16	1	17	2	15	30	15	30	13	28
18	3	17	2	18	3	16	1	16	1/31	14	29
19	4	18	3	19	4	17	2	17	2	15	1/30
20	5	19	4	20	5	18	3	18	3	16	1
21	6	20	5	21	6	19	4	19	4	17	2
22	7	21	6	22	7	20	5	20	5	18	3
23	8	22	7	23	8	21	6	21	6	19	4
24	9	23	8	24	9	22	7	22	7	20	5
25	10	24	9	25	10	23	8	23	8	21	6
26	11	25	10	26	11	24	9	24	9	22	7
27	12	26	11	27	12	25	10	25	10	23	8
28	13	27	12	28	13	26	11	26	11	24	9
29	14	28	13	29	14	27	12	27	12	25	10
30	15	(29) 14		30	15	28	13	28	13	26	11

M å n e t a b e l l

(Fete typer angir fullmåne-datoer.)
(Kolonnen helt til venstre angir dato for første nymåne i januar.)

	Juli		August		September		Oktober		November		Desember	
1)	27	12	25	10	24	9	24	9	22	7	21	7
2)	28	13	26	11	25	10	25	10	23	8	22	8
3)	29	14	27	12	26	11	26	11	24	9	23	9
4)	30	15	28	13	27	12	27	12	25	10	24	10
5)	1/31	16	29	14	28	13	28	13	26	11	25	11
6)	2	17	30	15	29	14	29	14	27	12	26	12
7)	3	18	1/31	16	30	15	30	15	28	13	27	13
8)	4	19	2	17	1	16	1/31	16	29	14	28	14
9)	5	20	3	18	2	17	2	17	30	15	29	15
10)	6	21	4	19	3	18	3	18	1	16	1/30	16
11)	7	22	5	20	4	19	4	19	2	17	2/31	17
12)	8	23	6	21	5	20	5	20	3	18	3	18
13)	9	24	7	22	6	21	6	21	4	19	4	19
14)	10	25	8	23	7	22	7	22	5	20	5	20
15)	11	26	9	24	8	23	8	23	6	21	6	21
16)	12	27	10	25	9	24	9	24	7	22	7	22
17)	13	28	11	26	10	25	10	25	8	23	8	23
18)	14	29	12	27	11	26	11	26	9	24	9	24
19)	15	30	13	28	12	27	12	27	10	25	10	25
20)	16	1/31	14	29	13	28	13	28	11	26	11	26
21)	17	2	15	30	14	29	14	29	12	27	12	27
22)	18	3	16	1/31	15	30	15	30	13	28	13	28
23)	19	4	17	2	16	1	16	1/31	14	29	14	29
24)	20	5	18	3	17	2	17	2	15	30	15	30
25)	21	6	19	4	18	3	18	3	16	1	16	1/31
26)	22	7	20	5	19	4	19	4	17	2	17	2
27)	23	8	21	6	20	5	20	5	18	3	18	3
28)	24	9	22	7	21	6	21	6	19	4	19	4
29)	25	10	23	8	22	7	22	7	20	5	20	5
30)	26	11	24	9	23	8	23	8	21	6	21	6

Bjørke i Soknedalen

ved

Erling Bjørke

(Erling Bjørkes stil og skrivemåte er stort sett gjengitt uendret.)

Gården nevnes første gang i 1578, og blev da skrevet Biørcke. I 1604 er den halvgård og blir skrevet Bircke, og i 1657 Bierche.

Om navnet sier Rygh: *"Den eldste av de anførte former viser at elvenavnet Bjarka ligger til grunn, gården ligger mellom to tverrelver til Sogna. I fortegnelsen i N.E. side 14 mangler den dog. Formen fra 1604 skyldes sammenblanding med gårdsnavnet Birki, jfr. det omvendte forhold med Bjørke i Norderhov som i 1352 blev skrevet Birki, og kommer av birkin, et med bjørk bevokset sted."*

Når Rygh her sier at gården ligger mellom to tverrelver til Sogna, så mener han vel bekkene som falder ut i Verkenselva på både østre og vestre side av Bjørke, men ingen av disse bekkene er vel noen gang blitt reknet for elv. Det tør heller være at Verkenselva i gammel tid har hett Bjarka og at det er etter den gården har navnet. Navnet Verkenselva er neppe eldre enn fra 1750-åra da Sognedalens jernverk blev anlagt. E.B.

Gården tilhørte Asker prestebol helt til 1810. I 1652 er en Colbjørn Bierche lagrettemann i Soknedalen. I 1657 var det visstnok bare en oppsitter på gården, Oluff Bierche blir han kalt. Han hadde 3 hester, 16 kuer, 8 geiter og bukker og 22 sauer. I 1664 kalles oppsitteren Oluf Kolbjørnsen, sikkert den samme som i 1657. Han var da 40 år, og gårdens skyld er: 2 huder. I 1666 nevnes foruten Oluf også en Truls, 26 år.

Prestetienden av Bjørke er i 1665 3 qvt. blandkorn og 1 qvt rug.

Matr. av 1723 sier om Bjørke: Nr. 91 Biercke. 3 oppsittere. Eier: Asker prestebol. Skog til brende og gjerdefang. Sandjord og våtlendt. Sår: blandkorn 1 tnd., havre 4 tnd. Avler 10 sommerlass høi, 2 hester, 10 kuer, 12 sauer. Takst 2 huder.

I slutten av 1600-åra bruker en Håvard halve Bjørke eller 1 hud. 15. desember 1699 får Tore Olsen bygselbrev av sokneprest Matias Abel i Asker på denne part av gården.

Den annen halvpart blev på den tid brukt av en Jon Gunbjørnsen, født 1653, død 1709, og kone Siri Knutsdatter. 10. juni 1709 får sønnen Knut bygselbrev av sokneprest S. Mikkelsen i Asker på denne part av gården. Siri Knutsdatter skulle da ha fritt opphold på gården til sin død.

Foruten Knut hadde Jon og Siri også en sønn Gunbjørn, født 1677, død 1718, gift med Gjertru Eriksdatter, enke etter Klemet Rud på Slette, og en datter, Mari, gift med Ellef Gjestsen Leirfallet.

Knut Jonsen var født 1681 og døde 1774. Han var gift med Rønnaug Bjørnstad, Sønsteby, og hadde med henne 2 sønner, Gunbjørn og Jakob, samt datteren Siri.

Tor Olsen Bjerke var sønn av Ole Christoffersen som var leilending på Øvre Lundesgård. Tor var gift med Ingeborg Fredriksdatter Sønsteby (trolovet 10/1 1705), død 1738 og hadde 6 barn: 1) Fredrik, født 1706, 2) Ole født 1714, 3) Kari, gift med Vebjørn Knutsen Tranby, 4) Randi eller Ragnhild, født 1715, 5) Ingeborg, født 1719, og 6) Åsa, født 1709.

30. november 1720 får Jakob Knutsen Bjerke bygselbrev av sokneprest Mikkelsen i Asker på det halve Bjerke som Tor Olsen har brukt, og som nu "formedelst sin slette tilstand" ikke lenger kan greie det.

Men Tor har nok fortsatt å bruke i hvert fall halvparten av den del han hittil har brukt, for 16. mars 1726 utsteder sokneprest Hassing i Asker, bygselbrev til soldat ved oberst Lies kompani, Levor Jonsen, på ½ hud i Bjerke, "som Tore Olsen i nogen år har brukt uten bøgsel."

Jakob Knutsen blev ikke lenge på Bjerke. 11. mai 1728 får Torger Anderssen bygselbrev av Hassing på den ½ hud som Jakob Knutsen hadde brukt.

Levor Jonsen kom formodentlig ikke til å tiltre sin bygsel og Tor fortsatte å bruke gården. 13. september 1741 utsteder sokneprest Vogelius bygselbrev på denne part til Ole Kolbjørnsen, --- "men som Tore Olsen er en grundfattig mand", var gårdens tilstand meget dårlig, og Ole påtar seg blant annet i løpet av de fire første år å bygge opp igjen husa på gården.

Tor var visstnok ikke noen behagelig mann å ha med å gjøre. Han var visstnok noe brå og hissig av seg, og var bl.a. mistenkt for et snikmord på skogen mellom Havik og Veikåker, uten at man dog fikk noe på ham. En gang var han anmeldt og fikk bot for å ha banket på en gammel kone som bodde på Bjerkes grunn, med en fjølstubb. Denne konen hette Gøllaug, og det er trulig fra hennes tid vi enno har Gøllaugsvadet og Gøllaughaugen på Bjerkes grunn. I min barndom syntes det enda noen tufter etter en stue på Gøllaughaugen.

26. oktober 1751 får Gunbjørn Knutsen bygselbrev på den halve gård som hans far har brukt. Dette bygselbrevet er datert Skauom.

Gunbjørn Knutsen døde straks. Han var gift med Ingeborg Ellingsdatter Hjelmerud, og hadde med henne 1 sønn, Elling, født 1752. Hans enke giftet seg igjen med Peder Pedersen Snodalen som 20. juni 1753 fikk seg overdratt bygselen etter Gunbjørn. Elling Gunbjørnsen blev halshugget på Tandbergmoen i 1777 for forsøk på å skyte sin stefar. Grunnen til drapsforsøket var at han ville ha bygselen på Bjerke etter ham.

Torger Andersen Bjerke var fra Støveren, iallfall kalles han så før han kom til Bjerke. Han var født 1696 og døde 1766. Han var gift med Helge Knutsdatter og hadde 4 barn: 1) Åse, født 1723, 2) Knut, født 1730, 3) Johanne, født 1734, og 4) Hans, født 1735. 1. februar 1763 blev Hans overdratt sin fars bygsel på Bjerke.

Ole Kolbjørnsen Bjerke, født 1716, var sønn av Kolbjørn Olsen Sandaker. Han var gift med Anne Torbjørnsdatter Syverslørke og hadde 8 barn: 1) Helge, født 1742, 2) Kolbjørn, født 1744, 3) Torbjørn, født 1744, 4) Ingeborg, født 1750, 5) Malene, født 1753, død 1765 6) Nub, født 1754, død 1767, 7) Iver, født 1756 og død samme år,

8) Gunhild, født 1758. Ved Oles død oversteg gjelden formuen med 82 rd. som sønnen, Helge, påtok seg å betale, og 21. desember 1770 får han bygselbrev på gården.

Det ser dog ut som Helges økonomiske stilling heller ikke har vært særlig god. 27. september 1779 pantsetter han besetningen som består av 2 hester, 7 kuer, 2 kviger, 6 geiter og 12 sauer, samt en del løsøre til en Jon Tronsen som oppholder seg på gården, for 96 rd..

24. mars 1790 kjøper Helge Breivasslia av Erik Hågensen Narverud, som samme dag blir overdratt Helges bygsel på Bjørke.

Peder Pedersen Snodalen på Bjørke var født 1727 og døde 1791. Han og Ingeborg Ellingsdatter, født 1715, døde 1782, hadde bare en datter, Ingeborg, som ble gift med Bent Olsen Støveren, født 1742, død 1802. 30. mars 1789 får Bent bygselbrev på den del, 1 hud, i Bjørke som hans svigerfar har havt.

Etter Bents død får Jon Hågensen Narverud bygselbrev på den part Bent hadde havt.

21. september 1801 får Fredrik Hansen Bjerke bygselbrev på den part som hans far, Hans Torgersen, hadde havt. Både Hans og hans kone var da døde. Fredrik blev dog ikke lenge bruker av gården, og 29. januar 1804 får Jon Hansen Haukedalen bygsel på Fredriks bruk.

Jon Narverud blev heller ikke lenge på Bjørke. Han hadde eiet Narverud, men solgte det til Paul Meijer, men senere kjøpte han gården igjen av Paul, som nu isteden blir bygselmann på den part av Bjørke som Jon hadde brukt.

Bent Olsen Støveren og Ingeborg Pedersdatter hadde 5 barn hvorav dog bare 2 nådde voksenalder, nemlig Ole, født 1777, og Kari, født 1785, gift med Halvor Evensen Bergseiet.

I 1810 bestemmer myndighetene at Bjørke skal selges ved offentlig auksjon, og de forskjellige brukere får da kjøpt hver sin del, nemlig Paul Meijer $\frac{1}{2}$ part og Erik Narverud og Jon Haukedalen $\frac{1}{4}$ part hver.

Det begynner nu – en kan gjerne si – en urolig tid for Bjørke. Hverken Paul Meijer eller Jon Hansen kunne greie sine forpliktelser, og i 1816 blir det etter forlangende av det offentlige holdt ny auksjon på deres gårdparter, og kjøpmann Elias Smith i Drammen får tilslaget på begge eiendommene for henholdsvis 3802 rbd.n.v. 88 $\frac{2}{3}$ sk, og 1901 rbd.n.v. 44 $\frac{1}{2}$ sk.

Elias Smith beholdt dog ikke Jon Hansens part lenge. Allerede dagen etter at han har fått skjøte, selger han skogen til grossererne Heftye og Blühmer i Kristiania for 5.000 rbd.n.v. og i 1817 selger han den innvendige del til Jon Hansen for 250 spd. I dette salg medfulgte også forskjellige rettigheter i skogen, nemlig rett til seteren, samt også retten til Flåmyrseteren, ”så vidt denne tilhører denne part av Bjerke.” Videre fulgte rett til bygge- og gjerde-fang, lauvskog, barskog, tjære og bekk-ved. Det siste dog bare etter utvisning, men den måtte ikke gjøres lenger fra gården enn til seteren.

Samme dag, 10. juni 1817, selger Smith den innvendige del av Paul Meijers part til denne for 500 spd., og med de samme rettigheter i skogen som Jon Hansen.

Jon Hansen selger sin del av Bjørke i 1820 til Amund Amundsen Nordhagen fra Nes i Hallingdal for 500 spd.. Amund hadde dog gården bare et par måneder da han makeskifter den til Ole Larsen Marteplass fra Nes.

Ole selger allerede i 1822 en del av gården til Ellef Olsen Sleviken (rettere sagt Berg da han var sønn av Ole Ellefsen Berg) for 300 spd. Ellef hadde i 1821 fått skogen som hadde hørt til Heftye og Blümer for 1300 spd. Resten av gårdens innvendige del beholdt Ole Larssen til 1829 da han selger den til Ole Tostensen Redalen på Li i Nes for 300 spd., men som alt i 1830 selger den til Ellef Olsen for samme pris.

Den $\frac{1}{4}$ part i gården som Erik Narverud kjøpte, hadde han bare til i 1813 da han solgte den til major Rognebye for 8000 rbd.n.v., Erik hadde selv betalt 2375 rd for den, og da pengeverdien stadig sank i den tid, og rbd. dessuten var mindre verd enn rd. hadde vært, var fortjenesten nok ikke så stor likevel som det ved første øyekast kan se ut til. Til gården hørte den gang 2 setrer og 1 kvernhus.

Men alt i 1814 selger Rognebye gården igjen til Heftye og Blümer for 8.000 rbd..

Heftye og Blümer hadde så gården til 1821 da de selger den til Ellef Sleviken for 1300 spd. Gården brukes i den tid av en Helge Aslaksen. Viker har funnet at det just i denne tid var en flink rosemåler som het så, og som gikk under navnet "*Rosenkransen*". Det er da antagelig han som også har gitt denne part av gården det navn den ennå har i daglig tale: **Rosenlund**. Om dette har jeg blitt fortalt: "*Det var ein rektiggod og varm sammårdag som Rosenkransen låg utpå tonet og kosa sei, å så sa'n: Nei, her er det så vakkert, og her liker je mei så godt at nå ska dett 'ne hette Rosenlund etter Rosenkransen. Og slekk vart det au.*"

Som før nevnt fikk Paul Meijer kjøpt den innvendige del av sin part i Bjørke av Elias Smith i 1817. Skogen derimot beholdt Smith inntil han omkring 1820 gjorde oppbud (gikk konkurs), og skogen blev da solgt ved auksjon 24. februar 1823 til Christopher Lie fra Norderhov. Lie beholdt skogen, Øvre Bjørkemarka som den kalles, til i 1829 da han solgte den til Ole Eriksen Lundesgaarden for 300 spd.

Paul Meier døde 1832. Ved oppgjør av boet viste det seg at der var stort underskudd, og Bjørke blev derfor solgt ved auksjon i 1834 til enken Berte Aslesdatter på nedre Berg for 708 spd.. På samfrendeskifte som hun holdt i 1837 – 39 blev Bjørke taksert for 750 spd. og for denne sum utlagt sønnen Asle, som beholdt gården til 1847 da han solgte den til Erik Anderssen Uggen for 850 spd.

Ellef Olsen, som etter hvert var blitt eier av halve Bjørke, nemlig både Erik Hågensens og Jon Hanssens parter med tilhørende skoger, hadde gården til 28. desember 1840 da han solgte den til Anders Nilssen Hervik fra Krødsherad for 1800 spd.

Om slektsforholdene til en del av dem som i disse tider hadde Bjørke, skal opplyses (om Erik Hågensen se under Narverud).

Jon Hansen var sønn av Hans Olsen Haukedalen. Han var født 1761 og døde som livørsmann på Bjørke i 1831. Han var gift 2 ganger. Først med Gunhild Halgrimsdatter Kjos, født 1761, død 1795, og hadde med henne 3 barn: 1) Anne, født 1788, døde før mora. 2) Hans, født 1790, gift med Margit Olsdatter Sandvassbråten, og 3) Halgrim, født 1794, gift med Gunhild Tronsdatter Garhammer. Både Hans og Halgrim flyttet til Manglerud i Aker i 1831.

Annen gang var Jon gift med Olea Jørgensdatter Sørgefoss, født 1779, døde 1819, og hadde med henne 7 barn: 1) Jørgen, født 1802, reiste til Kristiania i 1826 for å tjene. 2) Gunhild, født 1804, døde 1809. 3) Guri, født 1806, døde 1809. 4) Kristoffer, født 1806, døde før 1823. 5) Gudbrand, født 1810, døde 1839, gift med Ingeborg Nilsdatter Nilsebråten. 6) Guri, født 1812, og 7) Gunhild, født 1816, flyttet til Asker i 1834 for å tjene.

Paul Henning Meier var antagelig fra Bærum og formodentlig sønn av en funksjonær ved Bærums Jernverk. Det ligger nær å anta at det var en fra Tyskland innflyttet bergmannsfamilie, idet jeg har funnet at en Paul Henning Meier var fadder ved en dåp i Kongsberg kirke. Meier var født i 1773 og kom til Lunder som kontorist ved jernverket i Flobergs tid. Da driften av verket stanset, blev Meier gårdbruker (Narverud, Bjørke) og fra 1822 til sin død lensmann i Lunder. Han var gift to ganger. Først med Rønnaug Torbjørnsdatter Krogsrud, født 1769, død 1809, og hadde med henne 7 barn: 1) Anne, født 1797, gift med Petter Christensen Haukedalen. 2) Elling, født 1798, ble skolelærer. 3) Ingeborg, født 1799, død 1801, 4) Helge, født 1800, død 1821, 5) Ole, født 1803, død 1849 gift med Marte Olsdatter Oldeeidet, 6) Torbjørn, født 1806, død 1849, gift med Ragnhild Syversdatter Haukedalen, og 7) Ingeborg, født 1808, i tjeneste hos Paul A. Strande i Ådal i 1832, gift med Amund Hågensen Elsrudeie (Amundstua). Amund ble døpt 18/6 1806.

Annen gang var Meier gift med Helge Syversdatter Haukedalen, født 1796, og hadde med henne 6 barn: 1) Engebret Sveri, født 1815, gift med Ragnhild Sindresdatter Rudseiet. 2) Anders, født 1817. 3) Syver Syverslykke, født 1820, gift med Sigrid Olsdatter. 4) Rønnaug født 1827, gift med Bjørn Nilssen Høgshaug. 5) Anne Kristine, født 1827, gift med Jakob Hansen Vinterroa, og 6) Paul, født 1832.

Under Halvor Hoel-oppstanden blev Meier innviklet i denne dog visstnok mer uforskyldt da han vel heller var redskap for større og mektigere folk som dog helst ville holde seg i bakgrunnen om det skulle gå galt. Meier slapp dog straff for sin befatning med denne affære. Hans økonomiske stilling synes hele tiden å ha været meget dårlig, men etter tradisjonen søkte han å skjule dette så godt han kunne, og forsøkte å opptre som den fornemme mann. Således fortelles det at når han kom til et sted og de bød ham mat, avslo han alltid dette med den begrunnelse at han nettopp hadde spist ved sitt eget "taffel", enda folk mente det mange ganger skortet på mat hos ham. Et par år etter at han var blitt enkemann, blev han trolovet med en tjenestepike på Lundesgården, men gjorde det snart forbi igjen fordi han mente hun hadde været ham utro. Kort etter ble han selv på stutt tid utlagt som far til tre barn med forskjellige kvinner, så hans troskap kan heller ikke ha været så absolutt.

Anders Nilssen Hervig var født 1785 og døde 1864. Han tilhørte en slekt som omkring 1790 kom fra Hervik på Modum som bygselfolk til en plass Tære under nedre Skinnes, nu Hervik, og som siden har bodd der. Anders var gift med Sigrid Helgesdatter Vassenrudeiet, født 1782, død 1850 og hadde 6 barn: 1) Nils Haukedalen, født 1811, gift med Margrete Pedersdatter Albjerk fra Sigdal. 2) Mari, født 1816, gift med Gudbrand Halvorsen Slevikbråten fra Krødsherad. 3) Åse, født 1818. 4) Gunhild, født 1821. 5) Margrete, f. 1822,

gift med Asle Nilssen, og 6) Helge, født 1827, død 1862. Mine foreldre har fortalt meg at Anders av en eller annen grunn ikke ville gifte seg med Sigrid, men gjorde det da likevel, men svor at barna skulle bli både "daue og domme". Det gikk troll i ord for døtrene Åse og Gunhild, og sønnen Helge var født døvstumme. Om Margrete Andersdatter fortalte far at hun døde av tæring, som de mente hun fikk av sorg over at spillemannen Ole Kleven sveik henne. Hun hadde et uekte barn med ham. Om Helge Andersen fortalte far at han skulle været en for sin tid meget flink skiløper. Han laget løype oppe fra skogen ovenfor husa slik at han brukte taket på vedskjulet til hopp, og hoppet mangfoldige alner. Hvor mange visste dog ikke far.

Om Anders fortalte mor meg at han før han kjøpte Bjørke, bodde på en av Ødegårdsplassene under Skinnes. En vinter skulle han dra hjem noe ved, men eiet ikke skikjelke, og så gikk han til sin bror, Hans, som eiet øvre Skinnes for å låne kjelke av ham. "Nei", sa Hans, er du ikkje såpass tel kar at du kan laga deg ein skikjølke sjøl, så kan du jamen fryse, din latslamp!" Over dette svar blev Anders arg, drog hjem og laget seg skikjelke, og blev siden en hendig og nevenyttig kar. Anders var med i krigen både i 1803 og 1814, og var bl.a. med ved Onstad sund.

I 1854 skiftet Anders Nilssen mellom sine barn. Han oppgav da at han eiet gårdene nedre- og mellom-Bjørke, gml. matr.nr. 91, nytt nr. 204, løpenr. 479 og 480, gaml. skyld 10 lpd. ny sk. 4 dl 1 ort 2 sk. og disse gårdene ville han dele i to like store parter hvorav sønnen Nils skulle ha den ene og svigersønnen Halvor Gudbrandsen den annen part. Gårdene blev av de oppnevnte skjønsmenn taksert slik:

479, nedre Bjørke:	Jordveien	470 spd.
	Husa	130 "
	Skogen	1400 "

	Til sammen	2000 "

480, mellom Bjørke (Rosenlund):

	Jordveien	470 spd.
	Husa	30 "
	Skogen	1400 "

	Til sammen	1900 "

Livøre som han forbeholdt seg av begge gårdene, blev verdsatt til 433 ½ spd. for hver gård som skulle komme til fradrag i kjøpesummen.

Halvor Gudbrandsen Slevikbråten eller Bjerke som han fra nu av blev kalt, tilhørte en gammel krylling-ætt som kan følges tilbake til omkring 1680, dels i Krødsherad, dels i Sigdal og Eggedal. Hans far hadde vært snekker, men selv var Halvor smed, og drev også som smed etter at han hadde overtatt Bjørke. Særlig var han flink ljåsmed, og "Halvor-ljåane" var kjent viden om har gamle folk fortalt meg. Han var født 1813 og døde 1885. Med Mari Andersdatter, død 1872, hadde han 10 barn: 1) Gudbrand, født 1836, gift med Andrine Hofoss i Solør og bodde og døde der. 2) Sigrid, født 1830, døde 1863. 3) Anders, født 1842, gift med Sigrid Syversdatter Haukedalen. Reiste til Amerika og døde der. 4) Truls, født 1844, døde 1846. 5) Nils, født 1846, gift med Kari Gudbrandsdatter Kristofferbråten, født 1851. Nils var utlært som skredder og reiste til Amerika hvor han døde. 6) Kristi, født 1849, døde 1882, gift med landhandler Gudbrand Olsen Mokastet, født 1849. 7) Truls, døde på

Hamar 1873. 8) Anne, gift med Ole Andersen Hallinghaugen. 9) Hans, født 1859. 10) Erik, født 1862, døde 1865.

Halvor hadde gården Bjørke til 1881 da han overdro gården til sønnen Hans.

Hans Bjerke solgte skogen i 1894 til grosserer Torleif Bache, Drammen, for kr. 14.000,00. Den innvendige del drev han til i 1899 da han solgte den til Anders Knutsen Flaskerud for kr. 6.000,00. Anders hadde gården bare et par måneder da han solgte den til Martin Olsen Kastet.

Ved siden av gårdsbruket drev Hans Bjerke også landhandleri en del år. Først på Oppegård sammen med Anton Oppegård og senere noen år i Veltikoll sammen med Oppegård, senere sammen med Anders Lundesgård, først i Veltikoll og fra januar 1900 i Fosheim som Herman Oppen hadde bygget. Anders Lundesgård døde i 1903, og Hans fortsatte med handelen til i 1906 da han gikk konkurs. Fra 1903 hadde han ved siden av også forpaktet nedre Oppegård, og etter konkursen hadde han dessuten postkjøringen mellom Sokna og Hønefoss til Bergensbanen blev åpnet i 1909.

I 1910 kjøpte han så store Ånnestad i Sandsvær og flyttet dit, men solgte den alt igjen om våren 1911. Han flyttet så til Oslo hvor han blev reisende for grosserer Petter Oppegaard til i 1931 da han sluttet. Han kjøpte så en gård i Oslo og har siden levet av den.

Hans Bjerke er gift med Kristi Ellingsdatter Hervig fra Krødsherad, født 1860, og har 6 barn: 1) Halvor, født 1886, er i Amerika, er gift med Helga Svendsen, 1 sønn, Harald, født 1916. Halvor er kjemiker. 2) Erling, født 1888, ugift, har drevet med litt av hvert, mest dog arbeide i forretninger og er for tiden ansatt som ekspeditør i Norges Boklag i Oslo. Hobby: Ættegransking, målsak og frilynt ungdomsarbeide. Han var fra 1933 til 1938 formann i Bondeungdomslaget i Oslo. 3) Martin, født 1890, gift med Agnes Olsen fra Tjøme, født 1889, ekteskapet oppløst. Barn: 1) Kirsten, født 1916, gift med lokomotivfyrbøter Hartvig Pettersen, 1 sønn, Knut Daniel. 4) Nils, født 1892, gift med Asta Hansdatter Storebråten, 1 sønn, Hans. Nils drev landhandleri på Skogly noen år sammen med Otto K. Tandberg, senere bakeri i Fosheim til utgangen av 1941 da han overtok poståpneriet og telefonsentralen på Sokna. 5) Marta, født 1896. 6) Sigrid, født 1898. Begge bosatt i Oslo og syr hos Hans I. Bjørnstad der.

Av tingbok 72 for Ringerike

side 154a, 30/10 1748

Klokker *Johan Hønne* hadde stevnet *Tron Jørgensen Færden* fordi han anmasser sig (d.v.s. trenger seg på, tiltvinger seg) dels forretninger som fra Arilds tid har vedhøret Degner eller Klokkere, ja endog er saa djerv at han tvert imod hans kongelige majestetets forordninger taler og synger inne i huset ved begravelse, og følger med sang paa veien, og endskjønt klokkeren er tilstede ved kirken, pretenderer (d.v.s. å gjøre krav på, å gjelde for noe mer enn man er.) han dog sin person, hvilket alt og nyelig skal være passeret da *Anne Gundersby* blev begravet. *Tron Færden* møtte og sa at han ikke hadde sunget over lik, verken i huset eller paa veien. Han sang alene litt utenfor huset paa Gundersby innen liket blev snoret fast til likbaaren, efter *Hans Bølgen* og *Erik Stiksruvs* begjær som har været en gammel skikk i bygden.

side 184a, 28/2 1749

Den 28/2 1749 var ovenstaaende sak igjen fore og blev da bl.a. ført som vidne *Ole Villumsen Færden*, 36 aar gml. som vidnet at i begravelsen efter *Peder Klekkens* søn, for omtrent et aar siden, da hørte han at *Tron Færden* nest før liket skulle uttas, sa saaledes: "at eftersom døden minder os at vi nu skal gaa med liket til sitt hvilested eller kirken" – saa omtrent falt ordene – saa bad han at hver av de som var tilstede ville lese sit fadervaar hver for sig, hvilket og blev gjort, og med det samme liket skulle uttas av huset, gikk *Tron Færden* foran og sang et vers av en licksalme alt til liket blev satt paa baaren, og da de med liket kom til *Holmestuen* da sang *Tron Færden* igjen en licksalme, og vedblev aa synge helt til liket var sat ned i graven.

side 210b, 10/7 1749

Den 10/7 1749 blev dom avsagt i ovenstaaende sak. Retten fandt det bevist at *Tron Færden* var skyldig i det han anklagedes for, og dømte ham til at bøte **50 rdl.**, hvorav halvparten til anmelderen, *klokker Hønne*, og halvparten til hospitalet i Christiania. Alt ifølge forordningen om likbegjengelse av 7/11 1682, gjentatt 17/9 1737, som i dens 18 artikkel uttrykkelig forbyder at ingen tale maa holdes over nogen om dagen, som og i dens 20 artikkel forbyder all syngen for lik paa gaardene saavel i kjøpstæderne som paa landet.

(Denne vidtløftige forordning finnes bl.a. i "Forordninger, aabne Breve, Placater m.m." i bind I, utgivet av kand. Jur. Julius August S. Schmidt paa Tønsbergs forlag, Christiania 1851. Et ekspl. Av denne finnes i Statsarkivet i Christiania.)

Thorleif Solberg:

Strømsodd/Strømsått, en epoke i gardens historie..

Fra Tingboka for Ringerike 1720 side 243 b.

Elling Strømsodd hadde stevnet sin nabo Gregers Bjørnsen Strømsodd for endel rug og korn som av hans stabbur "var udkommen", og likeså stevnet ham til å anhøre prov om denne hendelsen. Provene var: Barbro Helgesdatter, Sønouf Eriksdatter, Åse Helgesdatter, Erik Pedersen Åmot og Knut Olsen Strømsoddeie.

Stevnevitnene Levor Arnesen og Fredrik Tommesen edlig forklarte at "de uti stevnemålet inntagne," var lovlig stevnet til denne tid.

Innstevnte Gregers Bjørnsen møtte etter påberobelse,

Fremkom så for retten Sønouf Eriksdatter, som efter avlagt ed vandt og provet, at hennes datter Åse Helgesdatter, som har Gregers Bjørnsen til ekte, sa til henne. Jeg frykter at Barbro, (som var provets andre datter), har snakket om hva som hadde skjedd, om den rug og det korn som hun hadde hørt av naboene at Gregers Bjørnsen hadde tatt fra Elling Strømsodds stabbur. Og Sønouf kunne erindre at i mandag var 14 dager siden, Gregers Bjørnsen gav henne 1 alen tobakk, og samme dag ble han stevnet for kornet. Han bad henne tie med ham at han ei har tatt Elling Strømsodds korn, og det lovet hun og. Og hun vet at i forleden vår ble dette korn tatt. Og da hun spiste med Gregers Bjørnsen og hans kvinne, da tenkte hun med seg selv at maten var stjålet og tatt fra andre, siden de hadde selv intet at male av. Dog fikk hun ikke at vite at det var kommen fra Elling Strømsodd føre det var fortært.

Gregers Bjørnsen svarte hertil nei, og sa det var hans egen rug han har avlet av plassene. Dertil svarte fornevnte prov at han hadde ingen rug, og formante sin versønn, Gregers Bjørnsen, at han ville stå ved sannhet. Hun sa også at han ei hadde noget rug da mennene ransaket, men hun har hørt av andre at den var henlagt i skogen.

Elling Strømsodd tilspurte så Gregers Bjørnsen om han kunne bevise at ha fått rug på andre steder. Hvortil Gregers svarte ei videre enn at han selv hadde avlet den.

Neste prov var Barbro Helgesdatter, som efter avlagt ed provet, at hun tillikemed sin mor er i huse hos Gregers Bjørnsen. Videre provet hun at en aften omtrent 8 dage før Pinsdag bad Gregers henne følge med ham i natt til å stjele korn hos Elling Strømsodd, hvorfor han ville gi henne såkorn og jord å så i. Hvilket hun nektet, både da hans kvinne bad først, så og Gregers siden. Og det ennskjønt hans kvinne, Åse, truet om hun ikke gikk med, skulle hun ei få hus lenger. Likevel gikk provet ved sengetider og la seg i fehuset, hvor Gregers nattetider kom og overtalte henne. Og han hadde kvinnen Åses sko med seg, siden hun gikk ut barbent da hun skulle legge seg. Da de kom til Elling Strømsodds stabbur, da hadde Gregers sekker og naver med seg, og begynte å bore under stabburgolv. Den første boring ramte på et melkar hvor han fikk ut en håndfull. Ved den annen boring ramte han hvor bygg lå, og fikk ut noe mere enn et kvarter. Ved den tredje boring ramte han hvor rug var, og fikk full den medhavende tønnesekk. Og mens rugsekken rant full, som provet holdt opp, gikk Gregers Bjørnsen bort i skogen med den sekk som bygget var i. Og som han da kom igjen, var sekken med rug i full, hvilken han undertiden bar og undertiden drog bort i skaugen. Så tok han noe derav og bar med seg hjem som han la på badstuen og blandet med havre som han tilforn hadde kjøpt på Bragernes. Om morgenen kom Elling Strømsodd med Erik Pedersen og Knut Olsen for å ransake efter det bortkomne korn. Gregers Bjørnsens kvinne og stedatter hadde gått til skogs, og da de kom hjem igjen, var det ransaket. Gregers Bjørnsen lot seg ikke merke føre nu i

høst, da provet hadde frasagt det til Elling Strømsodd og andre, hvorfor Gregers truet med å kjøre henne ut av huset og ta liv og helse av henne, om det var sant at hun hadde det frasagt. Ellers berettet provet at det borttagne korn, nemlig bygget, det bar Gregers hjem den annen dags morgen efter at det ble tatt fra Elling Strømsodds stabbur, og sådde. Men rugen som ble liggende igjen i skaugen i en bråte, fløtte han derifra på den annen side av elven. En tre uker derefter bar provet det hjem sammen med stedatteren, og straks malte det, og tørket seljeløv og blandet det med. Videre hadde Barbro ikke å prove.

Erik Pedersen og Knut Olsen provet at i nestleden vår fulgte de efter Elling Strømsodds forlangende med ham til Gregers Bjørnsen og ransaket i hans hus efter det borkomne korn, og i overvær av Gregers. Da de ikke fant no av det bortkomne korn, begav de seg til Elling Strømsodds stabbur, hvor de da ble var der var boret med en naver tre hull. Det ene var truffet på et rugkar, hvor det ei var mere igjen enn et quarter. Det annen var igjennem et kar med bygg, hvor der var meget tilbake igjen. Det tredje og siste borede hull var i et melkar som de ei kunne vite om derav var noe utkommen, siden derpå var et lite hull. Videre forklarte de at de bad Gregers da de var hos ham, at han ville ta sin naver med seg, og som de proberte den i et hull som var boret i stabburgolvet, passet den dertil.

Derefter ble Gregers Bjørnsen tilspurt om han hadde noe tilsvær i saken, at han da vil innkomme dermed. Gregers svarte at han kan ikke svare til det han ikke er skyldig i.

Elling Strømsodd påsto efter de førte vitner, at når både Gregers Bjørnsens vermor og hans kvinnes søsters utsagn rett eftertenkes, , at så nær pårørende vitner og av andre, at der ingen tvilsmål kan bæres at jo Gregers Bjørnsen er den sandskyldige der har tatt citantens rug og korn bort. Og derfor bør han lide efter kongl.lov og forordning på person og formue, eftersom han ikke det ringeste har til sin befrielse.

Gregers Bjørnsen sa nu som tilforn, ei at svare noe hertil.

Der ble da således dømt og avsagt:

Alligevel indstefnte Gregers Biørnsen ej har villet tilstaa sandhed, saa er dog her med de 2de førte vidnesbyrd Sønnouf Erichsdatter og Barbro Helgesdatter, som hans egen vermoder og versøster, tydelig og klarlig overbevist, og særlig finder mand af Barbro Helgesdatters udsigende, det bem.te Gregers Biørnsen om nattetiider hafver forført hende som sin versøster, at følge sig til Elling Strømsaads stabur, hvor han med sin nafver baaret 3de hul under staburgulvet, og der ladet udtappe eller nedrende noget meere een et quarter biug og een tønde seck med roug, som hand saa baaret hend og schiult i marken, og siden saad byget i jorden og malet rougen, efter actens nermere og udførligere forklaring, saa der udj alt sees, her er kiendsgjerning.

Thi kiendis for rett, at indstefnte Gregers Biørnsen bør efter lovens 6te Bogs 17de Capt:33.art: for dette tyfveri, som han bevislig tilforn dermed er befunden, udi fengslet at miste sin hud, og efter samme alligerede capituls efterfølgende 40.art., betale til Elling Strømsaad i giæld og tvigiæld, som er saa meget hand stal fra hannem, og dernest dobbelt saa meget, og hans hovedlod til hans Kongl.Mai. at være forbrut.

Litt om slekt og gard.

Elling Strømsodd, som er omtalt i saken ovenfor, var sønn av Torbjørn Nubsen Rud som ble

begravet 4/6-1707, 61 år gammel. Torbjørn hadde eid hele Strømsodd. Ellings mor var Helge Ellingsdatter fra Oppegården, begravet 6/1-1742, 91 år gammel. Gjennom sin mor stammet Elling i 7.ledd fra Sjugurd Bonde på Gulsvik.

Elling Torbjørnsen var født ca 1691 og døde i 1764. Den 2/8-1716 ble han gift med Berte Ellingsdatter Havik, som var datter av Elling Engebretsen Havik, begr.18/10-1716 og Anne Olsdatter, begr.25/3-1726, 61 år gammel. (Se artikkel om skifter på Havik i Heftet Ringerike 1980). Berte stammet gjennom sin mor i 8.ledd fra Sjugurd Bonde.

Elling og Berte skiftet i levende liv 6/5-1752. De hadde 6 barn.

Elling arvet Strømsodd, (søndre) etter sin far. I 1736 kjøpte han Heieren på Tyristrand. Hans sønn, Torbjørn Ellingen, som var skoleholder, overtok denne garden. (Se Lagesen: Ringerikske Slekt, bd.I, s.268)

Gregers Bjørnsen, som foretok denne uoverveide handlingen i 1720, var født ca 1680 og ble begr.19/6-1729, 49 år gammel. Han ble trolovet 18/10-1716 og viet 6/1-1718 med Åse Helgesdatter Strømsodd, født ca 1688, begr.13/7-1754, 66 år gammel.

Åse var datter av Helge Olsen Strømsodd, født ca 1662, begr.30/10-1718, 56 år gammel, og Sønnov Eriksdatter. Helge hadde kjøpt ¼ part av Strømsodd, (nordre Strømsodd) av Torbjørn Nubsen Rud, og i en erklæring utstedt 20/10-1709, erklærer salig Torbjørn Nubsens arvinger at Helge skal bruke og beholde den fjerdepart i Strømsodd som han påbor, til evindelig odel og eiendom.

Jeg vet ikke sikkert hvor Helge Olsen kommer fra, men enkelte ting tyder på at han kan være sønn av Ole Kristoffersen Lundesgården og Åse Nubsdatter, søster av Torbjørn Nubsen Rud. I en sak på Oppegården 31/10-1705 prøvet Helge Strømsodd, 46 år gammel, at "for nogle og tyve år siden han kom fra Lundesgården", da.... Og i en sak om Aure og Enger ble Helge Strømsodd tilspurt av Even Skinnes om han ikke visste at det var opprettet en kontrakt mellom Anders Lektnes, hans far og Helge Berg? Til det svarte han ja. Tilstod også at Ole Lundesgården lot først rydde en plass under Aure hvor Peder Bersvendsen nå bodde.

Tore Olsen Bjørke som gift 25.juli 1705 med Ingeborg Fredriksdatter Sønsteby, død 1738, er ifølge Erling Bjørke en sønn av Ole Kristoffersen Lundesgården. Tor eller Tore fikk bygsel på halve Bjørke, 1 hud, av soknepresten i Asker, Matias Abel 15/12-1699. Tore ble mistenkt for et snikmord på skogen mellom Havik og Veikåker. Det måtte vel ha vært på Erik Veikåker, som ble skutt i bakhold ved St.Johannestider 1708. Erik var en kranglefant og svært mislikt i Soknedalen. Tore og Ingeborg hadde 6 barn: 1.Fredrik, 1706, 2. Ole, 1714, 3. Kari gift i 1738 med Vebjørn Knutsen fra Tranby, 4. Randi 1716, 5. Ingeborg 1719, og 6. Åse 1709.

I 1714 ble Helge Olsen Strømsodd stevnet for et kårdestøt han skulle ha gitt en gutt ved Hønenfossen. For det fikk han 4 riksdaler i bot. Helge svarte på stevningen at han var blitt forlikt med futen Lars Tønder om at han skulle bare gi 3 sauer for det, og han vedla en erklæring fra Helge Ellingsdatter Rud, om at sauene var levert på Rud, og derfra sendt futen sammen med hans sauedrift fra Hallingdal. Helge Olsen Strømsodd og Rønnov Eriksdatter hadde to døtre, Åse Helgesdatter og Barbro Helgesdatter.

Åse Helgesdatter hadde først 26/7-1705 blitt gift med Jens Helgesen, som ble begr. 25/7-1713, 38 år gammel. (Se Østro: Flå I, bd.I, s.581). De fikk 5 barn, Berte, 1707,

ugift, Helge, 1709, Margrete, 1712, gm Fredrik Nilsen, Kari, 1714, gm Gudbrand Ellingsen Rustand eller Flaskerud, Marte, ikke funnet døpt i kjørkeboka, gm Henrik Pedersen Åsen (Oppegårdseie).

Sønnen Helge Jensen Leknesodden, 1709-1773, var født på Strømsodd. Han ble gm Anne Jonsdatter fra Opsal i Flå. I 1732 bodde de på Strømsodd, men flyttet snart til Leknesodden i Flå. De hadde 3 barn.

Eldste sønn var Jens Helgesen, født 1732, gm Sissel Olsdatter. De bodde i noen år på en plass under Buøen i Flå, men flyttet til Tistilbråtan under Nordre Strømsodd, som de kjøpte 10/7-1772. (Se Østro: Flå I, bd.II, s.471)

Etter Gregers Bjørnsen var død, ble Åse Helgesdatter viet 19/9-1730 med Engebret Pedersen Strømsodd. Han hadde først vært gift med Berit Paulsdatter Bårnås. De hadde en datter Gunhild blir det opplyst ved skiftet etter Engebret i 1741.

Gregers Bjørnsen var som sagt andre ektemannen til Åse Helgesdatter. Hans noe triste historie er omtalt i rettssaken ovenfor. Han overtok sin svigerfars part av Strømsodd, også kalt Nordre Strømsodd, mot å betale en pant til mad. Antonette Smit, som hennes nå avdøde ektemann, Anders Larsen Smit hadde fått hos svigerfaren i 1718 på 218 rdl 1 ort 22 skilling.

Men på grunn av hans økonomiske vanskeligheter måtte han ved skjøte av 2/1-1729 selge garden igjen til mad.Smit. Gjelden var nå med renter steget til 327 rdl 2 ort 22 skilling. Men han fikk lov til å bruke garden og for en billig penge drive ut det tømmeret hun hugget der. Gregers Bjørnsen døde samme året.

Åse og Gregers hadde to barn:

Taran Gregersdatter, døpt 13/3-1723, begr.i juli 1801, 78 år gammel. Hun ble gift med Sindre Narvesen Oppegårdseie. (Se om Sindre-slekta i Heftet Ringerike 1985, og i Hringariki 1998, nr.2).

Bjørn Gregersen Strømsodd, døpt 21/8-1718, begr.17/3-1754, trol. ¼, viet 3/9-1742 med Åse Ellefsdatter. I en sak om Nordre Strømsodd ble garden i hans tid beskrevet slik: 12 akrer tilsådd med korn, tilsammen 7 ¾ mål, verd 3 riksdaler, 3 linakrer = ¾ mål og en ”stangetri”(stangrute?) verd 2 mark, englandet verdsatt til 4 riksdaler. Mad Smit hadde solgt garden til Jon Hågensen i 1751, som igjen året etter selger den til Bjørn Gregersen. Men Bjørn pantsetter garden 25/9-1753 til Andres Pukerud for 208 riksdaler. Og nå døde Bjørn og det er skifte etter ham 12/9-1754. Ved skiftet ble det ingen arv til enka og barna, Gregers 7 år og Gjertrud 5 år.

Åse Ellefsdatter giftet seg igjen med Guttorm Vilhelmsen, og 14/11-1761 selger han Nordre Strømsodd til Torbjørn Rud for 310 riksdaler. Mot denne handel protesterte Helge Jensen Leknesvolden på egne og sin myndling Gregers Bjørnsens vegne for selgeren hadde lovet dem plassen Tistilbråtan under garden for deres odelsrett. (Gregers var da 14 år gammel), 21/10-1763 selger Torbjørn Nordre Strømsodd, 2 skinn med 2 plasser til sin sønn Jon for 400 riksdaler. (Ovenstående gardshistorie er tatt fra Erling Bjørkes upubliserte gardshistorie). 20/1-1774 ble Gregers Bjørnsen kjent løsningsberettiget til Nordre Strømsodd for 310 riksdaler med fradrag 20 riksdaler 3 ort for åbot. Odelsaken om dette er å finne i tingboka for 1771, s.48 b.):

Tilbake til Guttorm Vilhelmsen. Det er skifte etter Guttorm Vilhelmsen Juverud under Enger i Strømsoddbygda, mellom enka Rønnaug Olsdatter og 2 kull barn, som er av første ekteskap med forlengst avdøde Åse Ellefsdatter, Marit gift med Kristen Helgesen Røsbyeie, og i siste ekteskap Åse 12 1/2 år.

2/2-1771 var odelsaken om Nordre Strømsodd igjen fore.

Gudbrand Brekka fra Brekkebygda, 69 år, vitnet at Åse Helgesdatter som var en datter av Helge Olsen Strømsodd, først var gift med en Jens Helgesen, og hadde med ham en sønn Helge Jensen, som ennu lever, og 3 døtre, Marte og Bergit, men den tredje husket han ikke navnet på. De to første visste han var døde, men den tredje visste han intet om. Even Evensen Bråten, imot 56 år gammel, født her i bygden, visste intet nytt i saken. Heller ikke tredje vitne, Jest Olsen, 56 år, født her i bygden og i fjerde ledd beslektet med citanten, visste noe av interesse, uten at Åses mor hette Sønø. Jens Helgesen Buøen møtte og anmeldte at han på sine barns vegne, som eldste sønnesønns barn, ville inntale denne gård. Jon Helgesen Odden forklarte at citanten Gregers Bjørnsen, hadde talt med ham å avstå sin rett til gårdsen til ham, men han hadde ikke villet gjøre noe med det. Den 20/1-1774 (side 490 a og følg.) ble Gregers Bjørnsen kjent løsningsberettiget til gården, som nevnt.

Ei "ny" slektslinje fra Ringerike til Sjugurd Bonde på Gulsvik.

- I. Sjugurd Bonde på Gulsvik, 1482.
- II. Guttorm Bonde på Gulsvik.
- III. Helge Guttormsen Gulsvik gm Ingrid Monsdt.
- IV. Kittil Helgesen Gulsvik på Stave, gm Anne Halvorsdt Stave. (Se Østro: Flå I, bd.II s.185)
- V. Gunor (Gunvor) Kittilsdt Stave gm2. Arne Eilevsen Det er skifte etter ham 24/3-1613. Den 5.mars 1566 vitnes det om en vennlig forlikelse mellom Jon Helgesen på Gulsvik på hans brordatters Gunor Kittilsdt's vegne på den ene side og Gjermund Halvorsen på den annen side, om en trette som var dem imellom om en arv som tømtes etter Kittil Helgesen og Anne Halvorsdt, som var fornevnte Gunors fader og moder. Gunor og Arne hadde 6 barn, blant dem:
- VI. Halvor Arnesen Nigardn Gulsvik, på Li. gm Taran. På skiftet i 1613 fikk Halvor 4 settinger i Gulsvik og 12 settinger (1 såld) i Li i Flå. (Se Østro: Flå I, bind II s.543). I jordeboka 1641 eier Taran Li 12 settinger i Li og 4 settinger i Gulsvik. Det er samme godset som Halvor fikk i 1613, og det viser vel at Taran er enke etter Halvor. Halvor Arnesen døde ca 1640 og hadde to kjente barn etter seg, Klemet og Arne Halvorssønner.
- VII. Arne Halvorsen Li, på Søland i Eggedal, gm Inge Kittilsdt fra Foss i Sigdal. Arne Li fikk i 1638 bot for å ha rømt fra kongens tjeneste. Det var skifte etter Arne i 1646. Etter hans død drev barna garden til i 1681. Sønnen Torgeir ble gift med Barbro Knutsdt fra Teige og budde der. En datter av Torgeir og Barbro, Inge Torgeirsdt, ble først gift med Ola Guttormsen i Eggedal og så med Jens Jensen Bolstad i Sande, seinere på Hostvet i Hof i Vestfold. En annen sønn her var Halvor Arnesen Hjelmerud i Soknedalen gm Brynhild Persdt Skotland. Hennes mor, Ingrid Olsdt, var fra Øvre Teige i Eggedal. Ei datter av Arne og Inge var :
- VIII. Åse Arnesdatter. Hun var nok gift med Bjørn Gregersen i Soknedalen. I 1675 kalles Bjørn Gregersen og Halvor Hjelmerud for svogre. Den 13. oktober dette året var bl.a. Halvor Hjelmerud innstevnt for gjeld til Jørgen Larsen, og på hans vegne møtte hans svoger Bjørn Gregersen. Bjørn Gregersen var født ca 1635. I en grensesak mellom Trønrod og Hjelmerud 26/10-1703 sier Bjørn Gregersen seg å være 68 år, og at han har bodd på Hjelmerudeie i 40 år, og flyttet derfra for 10 år

siden

IX. Gregers Bjørnsen, født ca 1680 og gift med Åse Helgesdatter Strømsodd. Jeg har ikke noe konkret bevis for at Gregers Bjørnsen er sønn av ovennevnte Bjørn Gregersen. Men jeg anser det som svært sannsynlig både pga navnelikhet, kronologi og geografi. Gregersnavnet er sjelden i distriktet, og Gregers og Bjørn veksler konsekvent som navn på eldste sønn i flere generasjoner. Men den første Bjørn Gregersens opphav er foreløpig ukjent..

Jeg har vært i tvil om hvorledes jeg skulle skrive navnet på garden, Strømsodd eller Strømsått. Strømsått er det historisk korrekte navnet, som også statens navnekonsulenter har gått inn for. Navnet er sammensatt av ordene STRØM og SÅTT, et gammelt ord for fiskeplass. (Se særtrykk i Namn og nemne om "Strømsått" av Margit Harrson. Se også en artikkel i Heftet Ringerike 1993-94: "Om Strømsått-navnet" av Ragnvald Lien.

Navnet Strømsodd er en forvanskning innført i skriftlig språk på 1700-tallet av danske embetsmenn. Dermed har dette navnet slått rot, og flertallet av lokalbefolkningen idag vil beholde Strømsodd som navn på gard og slekt.

Statens kartverk har derfor blant annet av denne grunn i et navnevedtak den 20/11-1997 bestemt at Strømsodd skal være skrivemåten idag.

Oversikt over Gregersslekta.

Bjørn Gregersen
ca 1635-

|
Gregers Bjørnsen g.1718 m. Åse Helgesdt g. 1730 m. Engebret Pedersen
ca 1680-1729 Strømsodd Strømsodd
ca 1688-1754

|
Taran Gregersdt Bjørn Gregersen g.1742 m. Åse Ellefsdt g.1761 m. Guttorm
1723-1801 Strømsodd Vilhelmsen
gm 1718-1754 Glitre,
Sindre Narvesen Gulsvikeie
Oppegårdseie

|
Sindre-
slekta.

|
Gregers Bjørnsen Gjertrud Bjørnsdt
Strømsodd Strømsodd
1748-før 1801 1749-

Tilleggsopplysninger.

Fra skifteprotokollen.

Den 20. desember 1713 ble det holdt skifte etter avgangne Peder Bentsen Skotland mellom hans enke, Ingeborg Tostensdatter, på den ene side, og og hans med hans første kone Ingrid Olsdatters avlede barn på den annen side, nemlig:

1. Ole Pedersen Drolshammer.
2. Bent Pedersen Støvern.
3. Salig Knut Pedersen Pukeruds barn, nemlig Peder og Ole Knutssønner og Mari Knutsdatter.
4. Brynhild Pedersdatter Hjelmeruds etterlatte barn, Peder, Halvor og Arne Halvorsønner og Ingeborg Halvorsdatter.

Boet eide Skotland av skyld 1 fjerding eller 12 sett ifølge et skjøte av 7. juni 1688 fra Gregers Mortensen Sand.

Av et skifte på Li i Flå kan det senere sees at Halvor Arnesen Hjelmerud og hans søsken har eid en del i Li, som de solgte til Klemet Eilevsen Li ved skjøte datert 15. september 1673. (Se Østro: Flå I, bd. II, s.544).

Epilog.

Hvorledes uttalte innfødte folk i Strømsoddbygda navnet Strømsodd / Strømått for 80 år siden? Her er et par historier som Per Odden fortalte til kirkesanger Vikar på 1920-tallet, og som Vikar har skrevet ned på bygdemålet, her gjengitt av Erling Bjørke.

Vøll-guten på Skarsetra.

Ein dei kalla Vøll-guten va ifrå Vøllen i Strømsådtbygda, det e nok eit hundre år sea nå. Han låg på Skarsetra i Vidal'n i pinshelja, han va på no slags skitteri, før'n hadde børsa me se. Da'n lagt se på bresken, men itte somna, kom de inn ein liten småfant, som ga se te å danse springdans, å så tralla'n "å pinsetassen, å pinsetassen".

"Je ska gie deg pinsetassen, je", sa'n Vøllguten, å så skaut'n etter denna småfanten. Men skøtte fekk Vøllguten tebars att i beina sine, så'n va sjuk lengi etter. (Fortalt av Per Odden i desember 1927).

Han Anners Olsen Nordigarn Strømsådt va på fugleskitteri synst i Vidal'n, å så gjekk'n te Skarsetra te kvells. Før'n gjekk inn, skaut'n inn i bua. å sa: "E de nokko inne så ska de ut". Så gjekk'n inn å la se, men han søv nok ikkje den natta, før de larva alle stann ikring'n, sa'n sjøl tel'n Per Odden, som fortælte mei det 7. mai 1928, har Vikar skrivi.

Thorleif Solberg:

En slektskrets fra Strømsoddbygda.

Hovedpersonen i denne artikkelen er Tore Helgesen Aure eller Øren/Ouren , født på garden Aure i Strømsoddbygda, nesten på grensa mot Flå. Han var sønn av Helge Tostensen Aure og kona Ingeborg Toresdatter fra Haukedalen. Ingeborg ble gravlagt på Nes 5.sept.1705 og var da 65 år gammel.

Terje Østro har skrevet om Tore i Gards- og slektshistorie for Nes, bd.II, s.194. Jeg siterer litt herfra. Tore ble gift i 1703 med den rike enka på Tolleivsgard/Jorde i Nes, Barbro Gudbrandsdatter, som var født omkring 1654. De fikk ikke barn sammen. Tore var først sersjant i det militære på Nes og ble seinere løytnant.

Sko skatten 1711: Løytnanten har kone og tre barn (vel fra hennes første ekteskap). Han har tre husmenn og to tjenestefolk.

I 1719 skjøtte han Rukkeliem, 1 1/2 løbbel, til Aslak Knutsen Hoftun for 150 riksdaler. Han var nå løytnant ved oberst Pentz' s regiment.

I 1717 eller 1721 flyttet Barbro og Tore til Eidsvoll og kjøpte der att Søgarden Åsgard. Tore er nevnt som bruker der fra 1721 til 1751. Tore var død ved denne tida, men Barbro var død lenge før, heter det.

I tingbøkene står det også en del om Tore. På saketinget på Trøgstad i Norderhov 4.juli 1694 stevnet Peder Medbøen noen soknedøler for det åvirke de hadde begått i Medbøen skog. Paul Haukedalen tilsto å ha hugget 60 tylter tømmer ytterst ved Frisvatnet.

Helge Olsen Strømsodd vedgikk på Erik Veikåkers hånd å ha hugget ved "Halvasshul" for 4 år siden 30 tylter furu- og grantømmer. Og den store bråte han med Jon Bjørke, Tomas Åmot og Tor Ouren hadde røddet, skjedde med Fredrik (Sønstebys) og Eriks vilje. Tor Ouren var ikke tilstede, men på hans vegne tilsto Helge Olsen at han for betaling hugg for Erik Veikåker i den store bråte 30 tylter furu- og grantømmer.

I en rettergang på Gomnes tingstue i Hole 14.desember 1696, i en sak mellom oberst Brochenhus og forrige løytnant Anders Bron, var de to underoffiserene sersjant Mikkell Jensen og korporal Tore Helgesen innkalt som vitner.

Fra tingbøkene for Ringerike har Erling Bjørke skrevet av to interessante saker som kaster lys over Tore Helgesen Aures nærmeste slekt. Han hadde som sagt ikke barn eller livsarvinger etter seg, det ble da utarvinger som arvet ham.

Den første saken er fra 30.oktober 1758 (tingboka s.369 b):

Proc. Nackschow var på Knut Olsens vegne begjærende et tingsvitne om avgangne ltn.Ourens arvinger her i sognet og fremstillet de to vitner Ole Jonsen Kjos, 25 år gammel, og Lage Lagesen, 25 år gammel, som han begjærte måtte forklare seg om at de den 25.oktober har innhentet de gamle tvende sengeliggende Åse Torbjørnsdatters og Jon Olsen Kjos's forklaring om avg. ltn. Ourens slektslinje. Hvoretter de fremla følgende forklaring: Da Åse Torbjørnsdatter, enke etter Torbjørn Syversen Løchen (Syversløkke) og Jon Olsen Kjos er av en høy alder, nemlig enken 83 år, og Jon Kjos 74 år, og derhos svakelige så de ikke selv kan bære deres vitnesbyrd til tinget, har vi ifølge loven mottatt deres edelige forklaring uti følgende poster.

Utsagde de for oss at de kjente Helge Torstensen som var far til nå avgangne løytnant Tore Helgesen Øren, som var hans eneste sønn. Hvilken Helge Torstensen bodde på gården Auren (Aure) i Strømsoddbygda i Sognedalens anneks under Norderhov prestegjeld på Ringerike.

At denne Helge Torstensen hadde en fullsøster ved navn Live Torstensdatter, som nå er død, og i ekteskap med Ole Engebretsen Strømsodd har avlet følgende barn som er i live, nemlig Knut Olsen, myndig, Åse Olsdatter, gift, og Helge Olsdatter, vært gift, men er død, og etterlatt seg i ekteskapet endel barn.

Så og en halvbror, Knut Torstensen, død og etterlatt seg to døtre, nemlig Kirsti Knutsdatter gift med Erik Klemetsen, og etterlatt seg en sønn, Ole Eriksen, som er fullmyndig. Og Berit Knutsdatter, død, og etterlatt seg i ekteskap med Ole Helgesen fire barn som er umyndige. En halvsøster ved navn Helge Torstensdatter, som er død, og i ekteskap med Harald Olsen (skal være Andersen) Land avlet tre barn, nemlig Engebret og Ole, samt datteren Anne, som alle er døde, og i ekteskap avlet mange barn som vitnene ikke kjente navnene på. Hvilket ble edelig avhjemlet og avskrift givet. Nackschow.

Den andre saken fra tingboka som Erling Bjørke har avskrevet, var fra 27.februar 1759 (side 411 b). Da lot Iver Kolbjørnsen Gardhamar, som arving på mødrene side etter avg. ltn. Auren, ved proc. Nackschow fremstille beskikkelsesvitnene Jon Hågensen Narverud og Lage Lagesen, som hadde vært hos de gamle kvinner, Åse Nilsdatter, 86 år, og Johanne Olsdatter, 83 år, som formedelst svakhet ei kunne møte på tinget, og mottatt deres edelige prov angående slekt- og arvelinjer etter bemelte ltn. Auren. Og disse to kvinner sa: De var fullkommen bekjent at en mann ved navn Helge Torstensen og hans hustru Ingeborg Toresdatter var foreldre til nå avg. ltn. Auren. Kvinnen Ingeborg Toresdatter var søster til en mann ved navn Erik Toresen, og denne Erik var far til Eli Eriksdatter, som var gift med Ole Kolbjørnsen Ødegården. Disse ektefolk avlet en sønn, nemlig Kolbjørn Olsen, som uti sitt ekteskap med

Magdalena Iversdatter Sandåker avlet ettermeldte barn, nemlig: Iver Kolbjørnsen Gardhamar, Ole Kolbjørnsen Bjørke, Lars Kolbjørnsen Bjørnerud (Hovlandeie), Eli Kolbjørnsdatter gift med Jacob Bottolfsen Flaskerud, og Barbro Kolbjørnsdatter. umyndig.
Hvilket provsmål ble levert Nackschow i bekreftet avskrift.

Litt om Haukedalen i Soknedalen og slekta der.

Berg peker seg naturlig ut som opphavsgarden på vestsida i Soknedalen.
Haukedalen kan i eldre tid ha blitt skilt ut fra Berg.

I lensregnskapet 1577/78 heter det: Blant ødegårder som til des har ligget øde og nå er satt for en halv fjerding i visøre og leding, er Huggedal (Haukedal).

Den 8.januar 1596 ble det holdt et jordeskiye mellom barna til Jon Helgesen Gulsvik. Hans datter Ingrid var først gift med Torstein Larsen Sata fra Ål. Han fikk da på hennes vegne 12(eller 11 1/2) løbbel i Haukedal og 1 1/2(eller2) såld rente i Bjørke i Hole. (Østro: Flå I, bd.2. s.272).

I 1612 betaler Anders Haukedal krigsskatt sammen med endel andre bønder 4 riksdaler.

I 1615 eide Torstein Hansen Skjønne i Nore i Numedal 2 huder i Haukedalen. Han er nok i slekt med "bubrødrene" som er nevnt på Gulsvik i 1482, Bjørn, Kjetil og Gjermund Halvorsønner. Bubrødrene løste i 1502 inn Skjønne. (Se artikkel i Gjallarhorn nr.39). Torstein hadde to kjente sønner, Per som overtok Skjønne, og Erik som overtok Sevre i Nore. (Nore-Uvdal II, s.629-633). En etterkommer av Erik var Halvor Olufsen Sevre som var gift med Jøran Knutsdatter Blikrud. Han var "ein av dei fælaste villmenn" vi høyrer om i Nore, skriver Loftsgard i bokverket sitt om Nore. Halvor Olufsen Sevre makeskifta i 1683 bort Øvre Sevre til Torstein Halvorsen Gravningsgard mot å få igjen Blikrud i Soknedalen og 400 riksdaler i mellomlag. (Nore-Uvdal II, s.758, 759).

Ifølge jordeboka 1616 er Anders Haukedal sjøleier og betaler 1 ort i foring, 4 album i visøre og 1 skilling i leding.

Fra et dokument som antas å være fra tida mellom 1631 og 1653, kan siteres følgende: "Kjennes jeg Halduor Juelsen boende på Haukedal i Soknedal anneks underliggende Norderhov prestegjeld, og hermed for alle vitterliggjør i dette mitt åpne brev, at jeg er skyldig til ærlig og fornembstige mann Nub Torkildsen, boende på Lundesgården her i Soknedalen, halvtredsinds tiuffe riksdaler in

specie, som han meg godvillig har lånt. For hvilke hans utlånte penger jeg av egen fri vilje og velberådd hu, og med min hustru Gjertrud Bjørnsdatters vilje og samtykke, til ham og hans hustru Gunhild Helgesdatter til et fullkomment brukelig pant har pantsatt en seter kalles Haukedals seter, som skylder ett såld rente, liggende her i Soknedal...." (Nub Torkildsen kom fra Haugerud i Krødsherad, og var gift med Gunhild Herlgesdatter Buøen fra Flå).

I 1661/62 eier Nub Lundesgården 1 fjerding i Haukedalen

I 1647 eide Jon Kvie i Hallingdal 3 fjerding i Haukedalen som pant. Også han var av Gulsvikætt.

Per er oppsitter på Haukedalen i 1657. I mars 1662 utstedte han og Rolv "Borge" et pantebrev til Kolbjørn Bjørke i Soknedalen.

I manntallet 1664 for Haukedalen sies Kolbjørn Olsen å være 65 år, og i manntallet 1666, 70 år. I en sak 9.juli 1678 sier Kolbjørn Haukedalen at han for 40 år siden bodde på Bjørke. I en annen sak 29.april 1679 sier han at han at han for omtrent 26 år siden bodde på Veksal.

Jeg mener at hans patronymikon i manntallet er galt. Han kalles Kolbjørn Trulsen i tingboka.

Frode Andersen Hverven i retten produserte en rigens citation av 30.juli 1678, hvorved han og samtlige Anders Hvervens arvinger hitstevner og tiltaler Kolbjørn Trugelsen Haukedalen formedelst han til deres salige fader Anders Hverven, har solgt og avstått nogen odelsrett, nemlig tvende såld korns rente i Nørdre Skaugstad. De mente Kolbjørn måtte gi tilbake pengene, da han ikke var rette odelsmann. Kolbjørn svarte han hadde breve på sin odelsrett som han ville ta med ved neste ting.

I tingbok 21, 1679, side 19b, er referert en sak mellom Børge Berge av Jevnaker og Anders Hvervens arvinger om Skaugstad. Det ble lagt fram et skiftebrev etter Kolbjørn Trulsen Haukedalens mor, Guri Kristoffersdatter og hennes søster Brynhild, som viser hva de er arvelig tilfallen i Skaugstad ifølge et skiftebrev etter Guri Olufsdatter Fossen, datert 23.mai 1618. Og dermed beviste Kolbjørn at han var rett og sann odelsmann til Skaugstad.

Hans sønn er nok Ole Kolbjørnsen Bjørke som er 45 år i 1664 og 40 år i 1666. Han kalles også for Ole Kolbjørnsen Snodalen Samtidig nevnes her Truls Kolbjørnsen..

Ødegården/Øgard'n/Eigard'n kaltes også Snodalen i gammel tid, et navn som er borte idag.

Snodalen hørte inn under Haukedalen i 1723. Det ligger flere sjølstendige bruk mellom disse to gardene, men enda idag har de samme gardsnummer.

De forskjellige partene i Haukedalen ble etterhvert overtatt av Paul Syversen Haukedalen fra Berg.

Flere gamle dokumenter kaster lys over gardens historie.

Paul Syversen Haukedalen og Ole Kolbjørnsen Snodalens makeskiftekontrakt, hvorved Ole Kolbjørnsen til Paul Syversen har overdratt og avhendt 16 settinger gods i Haukedalen med bygsel og åsete over all gården, imot at Paul Haukedalen til vederlag igjen har overdratt og avstått 12 settinger gods i Snodalen med bygsel og åsete til bemelte Ole Kolbjørnsen, og i mellomlag penge = 20 riksdaler, datert 6.oktober 1685, og tinglyst den 13.desember 1686.

Makeskifte mellom Torstein Halvorsen Gravningsgård og Paul Syversen Haukedalen, skjøte 19.desember 1681. Kjennes vi underskrevne Torsten Halvorsen boende på Gravningsgård i Nore sogn i Numedal på den ene side, og Paul Syversen boende på Haukedalen i Sognedals anneks på Ringerike på den annen side, å ha inngått et vennlig odels jordebytte og makeskifte på etterfølgende måte. Først har jeg Torsten Halvorsen avhendt fra meg og mine arvinger til fornevnte min svoger Paul Syversen 8 settinger gods i fornevnte hans påboende gård Haukedalen, item 2 1/2 setting i en plass kalles Snodalen, og brukes under Haukedalen, hvilket er min rette og sanne arvelige odel og eiendom, som bemelte Paul Syversen heretter til fri og frelselig odel og eiendom skal ha, nyte og bruke. Hvorimot jeg til fulkommen vederlag av fornevnte Paul Syversen har igjen bekommet en hans odels eiende ødegård liggende i fornevnte Sognedals anneks, kalles Blikrud, skyldende 6 kalvskinn med bygsel og åsete. Så har jeg Torsten Halvorsen gitt Paul Syversen uti mellomlag penge 50 riksdaler.

Kolbjørn Olsen Snodalen på egne og sin bror Erik Olsens vegne, Knut Olsen Tangen på sin hustru Live Eriksdatters vegne, Anders Lundesgården på Guro Eriksdatters vegne som formynder, Knut Olsen Tangen på Erik Gulbrandsens vegne og Tor Ouren boende på Tollefsgård på Nes, kvitterer for at de av den dannemann Paul Syversen Haukedalen har annammet og oppebåret alt som dem var tilfallen av arv etter hans salige hustru Guri Torsdatter. Datert Haukedal 7.april 1706 og tinglest 24.november samme år.

(Dette viser vel at Guri Torsdatter er søster av løytnant Tore Helgesens mor, Ingeborg Toresdatter, Guri er ikke nevnt i skiftet etter Tore, vel av den årsak at hun ikke hadde barn).

Paul Syversen Haukedalen var født på Nedre Berg i 1659 og levde til i 1740. Han var sønn av Syver Gundersen Berg og Ingeborg Ellingsdatter Oppegård. Han var først gift med Guri Torsdatter, de hadde ikke barn. I sitt andre ekteskap med Åse Knutsdatter Ørpen (1688-1762) fra Krødsherad hadde han 6 barn: 1. Syver, 1706-1757, gift med Anne Olsdatter, en sønn Paul, 1744, 2. Even, 1708-1793, gift med Kirsti Olsdatter Kjos, 3. Erik, 4. Barbro, 1713-1787, gift med Torbjørn Klemetsen Slette, Rud, 5. Ingeborg, 1719-1773, gift med 1.Erik Klemetsen Slette, gift med 2.Asle Helgesen Halkjenrud, 6. Guri, 1726-1755, gift med Gaute Isaksen Røsby.

(Se Erling Bjørke: Berg i Soknedalen. Hans gardshistorie for Berg er desverre ikke bevart i sin helhet, men mesteparten er i behold. Bjørkes slektshistoriske arbeider er oppbevart på Ringerike Bibliotek i Hønefoss).

Den gamle ætterekka på Haukedalen har jeg satt opp slik (se også "Noen ættelinjer fra Flå i Hallingdal til Ringerike i "Hringariki" 2005. nr. 2.

Kristoffer Hassel på Modum, nevnt 1577. Han var gift med Guri Olsdatter Gren fra Krødsherad. Neste ledd blir

Guri Kristoffersdatter gift med Truls, nevnt på Gren i 1602. Så kommer

Kolbjørn Trulsen Haukedalen, som i manntallene 1664/66 kalles Kolbjørn Olsen. Han sies da å være henholdsvis 65 og 70 år gammel.

Ole Kolbjørnsen Bjørke, 45 og 40 år i 1664 Og 1666, og Truls Kolbjørnsen Bjørke, 26 år i 1666, er antakelig hans sønner. Ole kalles også Ødegården. Han var gift med Eli Eriksdatter, datter av Erik Toresen, bror av Ingeborg, mor til løytnanten Tore Helgesen Aure.

Det var skifte etter Ole Kolbjørnsen 11.oktober 1700. Han hadde flere bam.

a. Torkel Olsen Snodalen, 1659-1720, gift med 1. Berte Jonsdatter, gift med 2.Marte Engebretsdatter Havik. Torkel hadde barna Ingeborg, Ragnhild og Goro. Torkel eide Snodalen, 4 set som han arvet etter faren, og 2 set som han kjøpte av sin søster Ingeborg.

b. Ingeborg Olsdatter, gift med med Peder Knutsen Støvern, så med Peder Engebretsen.

c. Truls Olsen Flaskerud, 1666-1728. (Bjørke fører opp Truls som en sønn her).

Truls var først gift med ei Eli, og så med Barbro Gautesdatter Sørsdal. Barn i første ekteskap var: 1. Jon Trulsen Lundesgården, 1702-1738, gift i 1733 med Marte Ellingsdatter Havik, 1703-1773. De hadde barna Truls, 1735-1797, og Elling, 1737-1741. 2. Åse, 1705, 3. Kristen, 1706. 4. Knut Bårnåsie. 5. Ole Trulsen Flaskerud gift 1727 med Siri Gudbrandsdatter Halkjenrud. Deres barn:

Gudbrand, 1732, Astrid, 1734, Truls, 1737.
d. Kolbjørn Olsen Snodalen.

Kolbjørn Olsen Snodalen, Sandåker, 1680-1757, gift 1711 med Malene (Magdalena) Iversdatter Sandåker, 1687-1765. Kolbjørn fikk skjøte på Sandåker 1727 av Paul Syversen Haukedalen for 136 riksdaler. Ved skiftet etter Kolbjørn 22.juni 1757 var eiendommen så forbedret at taksten ble satt til 160 riksdaler. Kolbjørn og Malene hadde barna.

a. Iver Kolbjørnsen Gardhamar, f.1714, gift 1743 med Helge Jonsdatter Gardhamar. De hadde 7 barn, den eldste datteren Malene ble gift med Ole Trulsen Nøkleby.

b. Ole Kolbjørnsen Bjørke, 1716-1767, gift 1741 med Anne Torbjørnsdatter Syversløkke. De hadde 8 barn. Eldste sønnen Helge ble gift med Anne Olsdatter Haugen.

c. Lars Kolbjørnsen Bjørnerud, 1722-1761, gift med Eli Andersdatter. Det var skifte på Bjørnerud under Hovland 26.oktober 1761 etter Lars Kolbjørnsen mellom enka Eli Andersdatter og barna Sjur, 5 år, Mallene, 7 år og Bergit 1 1/2 år. Enka fragikk arv og gjeld. Hennes far Anders Pedersen hadde i sin tid kjøpt rødningsretten til plassen.

d. Eli Kolbjørnsdatter, gift i 1746 med Jacob Bottolvsen Flaskerud. I 1761 makeskiftet Jacob Nordre Flaskerud til Jon Kristensen Høghaug mot Høghaug. Jacob var sønn av Botolv Olsen Ørteshue og Åse Halvorsdatter Blikrud. Åse var datter av Halvor Olsen Sevle fra Nore og den litt trettekjære Jøran Knutsdatter.

De øvrige barna til Kolbjørn og Malene var Barbro, Størk, Kolbjørn og Peder. (ifølge Erling Bjørke).

Litt om slekta på Land i Soknedalen.

Harald Andersen Land var født på Ørpen i Krødsherad. Han var sønn av Anders Gulliksen Ørpen som det var skifte etter i 1681, og Guri Andersdatter Gulsvik. Harald var først i Redalen, siden på Land i Soknedalen. (Mørch: Krødsherad I, s.599).

Harald Andersen eide Nordre Støvern i Soknedalen av skyld 1 riksdaler årlig, i 1695. (Lagesen: Ringerikske slekter bd.III, s.334).

Han var ifølge skiftet etter løytnant Tore Helgesen Aure gift med Helge Torstensdatter, en halvsøster av løytnantens far.

Den 12. april 1699 makeskiftet Harald Andersen Støvern og hustru Helge Torstensdatter til seg Land av skyld 1 skinn, av Ole Pedersen Land og hustru Åse Olsdatter, imot Støvern av skyld 2 1/2 lispund. Ole måtte betale 20 riksdaler imellomlag.

Harald Andersen Land og Helge Torstensdatter hadde to sønner og ei datter:

- a. Ole Haraldsen Land _gift med Kari Vebjørnsdatter Narverud.
- b. Engebret Haraldsen gift med Birgit Torstensdatter.
- c. Anne Haraldsdatter gift 1705 med Ole Halvorsen Blikrud. Ole Halvorsen var bror av Åse Halvorsdatter som er nevnt ovenfor, og således sønn av Halvor Olsen Sevle og Jøran Knutsdatter. Anne og Ole hadde mange barn:
 1. Kari, 1706, gm Ole Evensen Ellingsbråten,
 2. Anders, 1708, gm Rønnaug Olsdt Kjos,
 3. Knut, 1709, gift med Åse Olsdt Kjos,
 4. Helge, 1712, gift med Knut Paulsen Olde. Det var skifte etter Helge Olsdatter 25.februar 1771 mellom hennes i ekteskap før avdøde Knut Paulsen Olde avlede barn: a. Paul, myndig, b. Helge, 20 år, c. Kristi, enke etter Johannes Jensen, d. Helge, 26 år (jente), e. Anne, 24 år, f. Gunhild, 22 år, g. Kari, 20 år og h. Mari, 17 år. Intet fast gods, men utestående fordringer for 234 riksdaler, hvorav tilgode hos Even Evensen Bråten 180 riksdaler.
 - 5.Anders, 1714,
 6. Guri, 1719, gift med Nub Olsen Kjos,
 7. Ragnhild, 1722, gift med Paul Evensen Aure,
 8. Jøran, 1727.

Ole Haraldsen Land ble i 1719 gift med Kari Vebjørnsdatter Narverud. Hun var datter av Vebjørn Narverud. Vebjørn Aslaksen Narverud var lagrettesmann i 1695. Vebjørn hadde foruten datteren Kari, sønnen Tor Breivasslia og datteren Anne Vebjørnsdatter f.ea 1683 og gift med Ola Eriksen Haugerud, seinere med Helge Olsen Gubberud. (Krødsherad I. s.530).

Ole Haraldsen tok over Land imot livøre til foreldrene.

Kari Vebjørnsdatter giftet seg opatt med Torbjørn Olsen Kjos, og seinere enda en gang med Reiul Helgesen Gåran.

Ole og Kari hadde barna Ole Olsen Land, Harald Olsen Land, Vebjørn Olsen Uggen og Ragnil.

Ole Olsen Land. født 1720, ble i 1746 gift med Barbro Jonsdatter, født 1726. Han eide hele Land, nemlig 3 skinn etter sin far ifølge skiftebrev av 3.oktober 1721, og 3 skinn etter sin mor og stefar ifølge skiftebrev av 10.juni 1747.

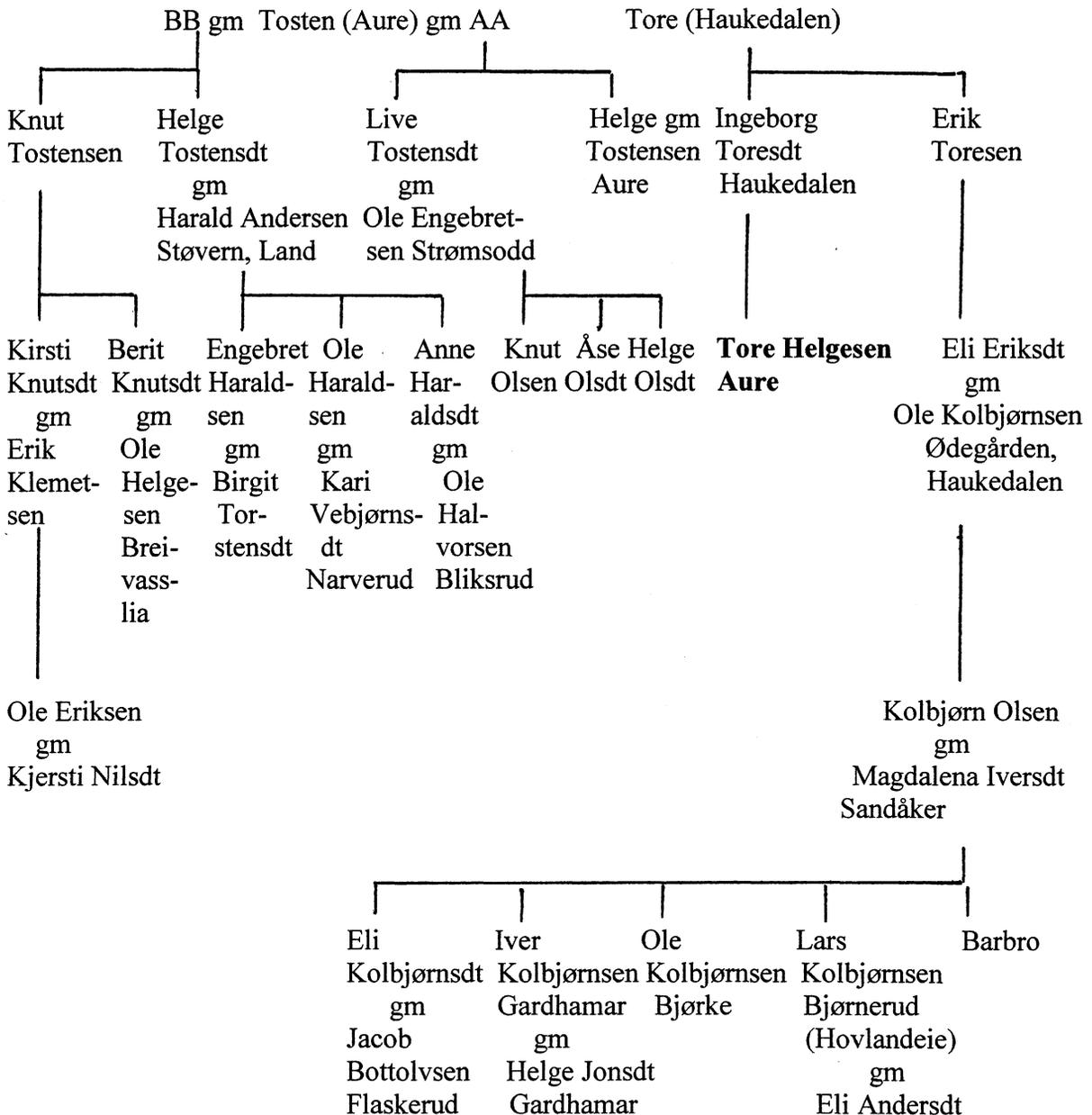
Ved skiftet etter ham 15.januar 1770 nevnes 3 sønner og 1 datter: Torbjørn, Jon, Halgrim og Kari, som i 1769 hadde giftet seg med Gunvald Bjørnsen Skagnes. Det hadde vært flere barn, men de var nok døde før skiftet.

Løytnant Tore Helgesen Aure.

Den 29.oktober 1767 ble det holdt skifte etter Hr. lieutenant Øren. Skiftet ble begynt 11.april 1755 og sluttet 10.juli 1766. Arvingene var 4 fullsøskenbarn og 4 halvøskenbarn, så som:

1. Knut Olsen, boende på en plass under Strømsodd. Fullmyndig.
2. Åse Olsdatter, enke etter Iver Guttormsen.
3. Helge Olsdatter, død etter lieutenantens avgang. Ingen livsarvinger. Hennes lodd går til hennes søsken.
4. Eli Eriksdatter gift med Ole Kolbjørnden Haukedalen, (f.ca 1625) De har sønnen:
Kolbjørn Olsen gift med Magdalena Iversdatter Sandåker. Deres barn er:
 - a. Iver Kolbjørnsen Gardhamar.
 - b. Ole Kolbjørnsen Bjørke, død.
 - c. Lars Kolbjørnsen.
 - d. Eli Kolbjørnsdt gift med Jacob Flaskerud.
 - e. Barbro Kolbjørnsdt, død etter lieutenanten.
5. Kristi Knutsdt. Sønnen Ole Eriksen gift med Kjersti Nilsdt, hadde 4 barn.
6. Berte Knutsdt, død, gift med Ole Helgesen Breivasslia. 4 barn: a. Knut 19 år, b. Ole 15 år, c. Gunhild 16 år, d.. Åse. Nærværende var Asle Aker.
7. Engebret Haraldsen, død, gift med Bergit Tostensdt. Barn:
 - a. Anders Engebretsen,
 - b. Tosten Engebretsen.
 - c. Guri Engebretsdt gift med Engebret Mortensen og boende på Haugerudeie.
 - d. Åse Engebretsdt gift med Ole Bertelsen og boende i Hedalen.
 - e. Helge Engebretsdt gift med Gunbjørn Dyresen, boende på Lekneseie.
8. Anne Haraldsd, død, gift med Ole Halvorsen Blikrud. 6 barn:
 - a. Knut Olsen, død i Blikrud. Barn:
 - a1. Ole Knutsen Blikrud.
 - a2. Anders Knutsen Blikrud.
 - a3. Elling Knutsen Blikrud.
 - a4. Kirsti Knutsdt gift med Erik Haukedalen.
 - a5. Helge Knutsdt.
 - a6. Jøran Knutsdt gift med Kristoffer Jensen. (+ 2 til).
 - b. Anders Olsen Slette.
 - c. Kari Olsdt gift med Ole Ellingsen Ellingsbråten.
 - d. Helge Olsdt, enke etter Knut Paulsen Olde
 - e. Ragnhild Olsdt, (f.1722), nærværende, gift med Syver Nilsen fra Flå. (Hun hadde først vært gift med Paul Evensen Øvern, bygsla i 1751 Solli).
 - f. Guri Olsdt gift med Nub Olsen Kjos.
9. Ole Haraldsen, død, gift med Kari Vebjørnsdt. 5 barn:
 - a. Ole Olsen Land.
 - b. Harald Olsen Land.
 - c. Vebjørn Olsen.
 - d. Ragnhild Olsdt, har sønnen Ole Olsen, 3 år.
 - e. Goro Olsdt gift med Tosten Helgesen.

Arvingene fra nr.1 til og med nr.4 er fullsøskenbarn til løytnanten Helge Tostensen Aure, arvingen fra nr.5 og til og med nr.9 er halv-søskenbarn. Et lite oversiktskart kan illustrere dette:

Tilleggsopplysninger.

Fra skifteprotokollen.

Den 20. desember 1713 ble det holdt skifte etter avgangne Peder Bentsen Skotland mellom hans enke, Ingeborg Tostensdatter, på den ene side, og og hans med hans første kone Ingrid Olsdatters avlede barn på den annen side, nemlig:

1. Ole Pedersen Drolshammer.
2. Bent Pedersen Støvern.
3. Salig Knut Pedersen Pukeruds barn, nemlig Peder og Ole Knutssønner og Mari Knutsdatter.
4. Brynhild Pedersdatter Hjelmeruds etterlatte barn, Peder, Halvor og Arne Halvorsønner og Ingeborg Halvorsdatter.

Boet eide Skotland av skyld 1 fjerding eller 12 sett ifølge et skjøte av 7. juni 1688 fra Gregers Mortensen Sand.

Av et skifte på Li i Flå kan det senere sees at Halvor Arnesen Hjelmerud og hans søsken har eid en del i Li, som de solgte til Klemet Eilevsen Li ved skjøte datert 15. september 1673. (Se Østro: Flå I, bd. II, s. 544).

Den 20. oktober 1698 er det en grensesak mellom Borgerud og Veme. Da prøver Peder Bentsen Støvern, 68 år gammel, at han er født på Alm i Vangsbygden, og har bodd på Skotland omtrent i 44 år.

I samme sak sier Halvor Hjelmerud, 49 år gammel, at han har bodd på Hjelmerud siden han var 12 år.

En annen interessant sak finner vi 27. oktober 1750 i tingboka.

Halvor Tostensen Veme anmeldte at efterdi hans hustrus bror, avgangne Halvor Olsen, som har vært fogd til Nesøe og Aa Kirke Bye, samt herredsfogd i Søndre herred på Bornholm, er i dette års sommer i juli på Bornholm ved døden avgangen, så for å legitimere sin rett, ba han at et tingvitne måtte bli opptatt om avdødes slekt da han ingen livsarvinger har etterlatt seg. Fremsto da vitnene Ellef Hagen, 58 år gammel, og Halvor Olsen Jonsrud, 63 år gammel, som vitnet at en mann ved navn Ole Pedersen som bodde på Drolshammer og hustru Siri Halvorsdatter, som begge for rum tid siden er døde, hadde følgende barn:

1. Bemeldte byfogd Halvor Olsen.
2. Marte Olsdatter gift med Tor Levorsen Skotland.
3. Berte Olsdatter gift (5/10-1721) med Peder Olsen, og død i Andebu, og etterlatt seg 2 sønner og 2 døtre.
4. Ingeborg Olsdatter gift med Jon Trulsen Buringrud.
5. Sidsel Olsdatter gift med Halvor Tostensen Veme.
6. Ingri Olsdatter gift med Nils Pedersen Møller ved Heieren.
7. Berte Olsdatter d.y gift med Henrik Olsen Drolshammer..

I en odelssak om Sessrud 27. juli 1716

vitner Tor Levorsen Skotland om de første brukerne på Sessrud.

En mann ved navn Torkel "Schiulsen" var den første som fikk bygselbrev på å opprydde denne gård, da derpå ikke fantes hverken våningshus eller andre bygninger.

Etter denne mann som kun levde et par års tid, fikk vitnets farfar ved navn Erik Monsen

byggseddell på gården. Han fullførte opprydningen.
 Og etter ham kom vitnets far Levor Eriksen, samt i hans tid Jørgen Hågensen Oppen.
 Vitnet Barbro Levorsdatter, 68 år gammel, og søster av Tor, svarte ord og enstemmig som ham.

Fra tingbok 46, s.36 a.

3.desember 1716. Levord Eriksen Sessrud og Mogens Eriksen oppretter en forening med Amund Fredriksen Lundesgård om at han skal innta deres mor, Barbro Levorsdatter på livstid, datert 19.oktober 1716.

Levord hadde også sønnene Ole og Erik, nevnt i 1716.

Levord Eriksen fikk bygsel på Sessrud 13.november 1678, og kjøpte halve garden, skjøte datert 15.februar 1712. Hans hustru het Helge Toresdatter.

Oversiktskart:

Erik Monsen Sessrud gm Barbro Levorsdt
 52 år i 1666, sk.17/3-1680 1622-1718, da 96 år gml.
 "ryddet Sessrud av øde skog" Giftet seg som enke med enkemann Fredrik Kristoffersen Lundesgården

Levor Eriksen Sessrud gm Helge Toresdt Mons Torkel Engebret Berte Kirsti
 6 år i 1666. Hun først gm
 Nils Andersen Borgerud,
 sk. 18/3-1680 (Bror av
 Johannes Andersen Grønvold)

Tor Levorsen Sessrud, Barbro Erik Anne Kirsti
 Skotland Levorsdt Levorsen Nilsdt Nilsdt
 1686-1773 f.1688 f.1681
 40 år i 1727
 gm
 Marte Olsdt Skotland.

Det kom endel finner til Soknedalen på denne tida.

20.oktober 1698 vitner Johannes Andersen Grønvold som sier seg omkring 60 år gammel, at han var født i Sverige, men hans foreldre kom til å bo på Borgerud da han var en liten gjeslegutt.

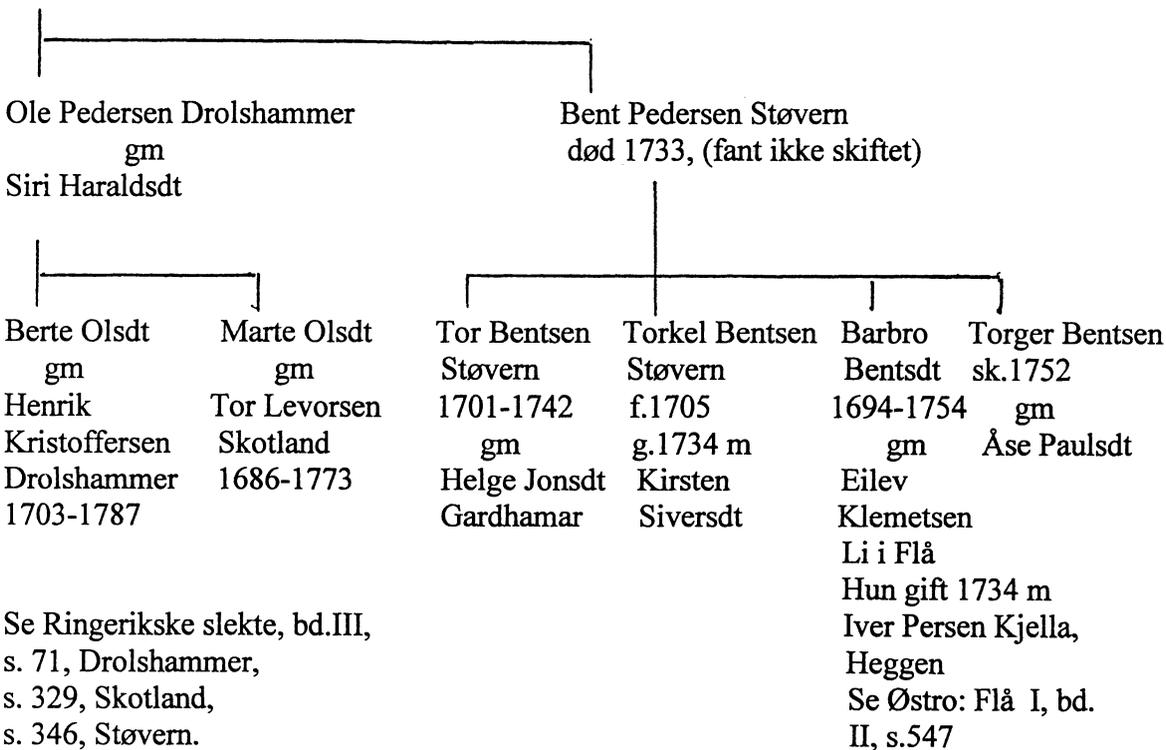
Oppsitteren på Kittelsby i 1657 og seinere het Peder Finne.

Fra tingboka 1680: Sigrid Mogensdatter Tveten provet at for rum tid siden da Jacob Luth var fogd, da tok hennes mann Erik Henriksen Finne et rødstø av ham i bygsel kalt Gjølås, som skulle ligge sør for Sessrud. Men han fikk ikke tid til å så den, fordi han måtte rømme formedelst noen skade og bråteild. Han hadde gitt Jacob Luth 5 tylyer tømmer i bygsel for 5 riksdaler, og skulle gi ham 5 tylyer til, som ikke ble betalt fordi han måtte rømme.

Oversikt.

Bent (Alm)

|
Peder Bentsen Skotland gm Ingrid Olsdt
Skifte 1713.
Kjøpte garden i 1688 av
Gregers Mortensen Sand,
sageier ved Heieren.

ÅRSBERETNING 2006/2007 FOR RINGERIKE SLEKTSHISTORIELAG

Styret i Ringerike Slekthistorielag har i sesongen 2006 -2007 bestått av:

Leder:	Ellef Ellefsen.	Valgt i 2005
Nestleder:	Gunnar Fagerås.	Valgt i 2006
Kasserer:	Olaug Solberg.	Valgt i 2005
Sekretær:	Håkon Prestmo.	Valgt i 2005
Styremedlem:	Marit Sjaastad.	Valgt i 2006
Styremedlem:	Rudi Løken.	Valgt i 2005 (Repr. fra GDSR)
Vararepresentant (1):	Ole E. Yttri.	Valgt i 2006
Vararepresentant (2):	Berit Nyhagen.	Valgt i 2005

Valgkomite:

Leder:	Frank Otterbech.	På valg i 2007
Medlem:	Eigil Elsrud.	På valg i 2008
Medlem:	Sigvald G. Dalen	På valg i 2009

2. Virksomhet

Det er i denne sesongen vært 5 medlemsmøter med foredrag. 2 av disse har vært fellesmøter med Ringerike Historielag. 3 av møtene ble holdt på Ringerike videregående skole, et medlemsmøte ble holdt på Veien gamle skole og ett møte ble holdt i Svenskestua på Nordrehov gamle prestegård. Alle har i annonsen vært invitert til medlemsmøtene og det har vært en enkel servering.

Besøkstallet på disse møtene har vært fra 7 til 45.

I denne sesongen har det også vært holdt 5 arbeidsmøter. Disse er holdt på Veien gamle skole med et besøkstall på 12 i gjennomsnitt. På disse møtene har dataregisteret til Genealogisk Datasentral vært i bruk under veiledning av flere av styrets medlemmer.

Arbeidsmøtene har også vært åpne for alle.

Styret i Slekthistorielaget har vært samlet til styremøte 3 ganger. Alle er holdt på Veien gamle skole.

Årsmøtet er programmert til tirsdag 13 februar 2007.

Følgende foredrag/opplæring er holdt i denne sesongen:

Tirsdag 4 april 2006	Frank Otterbeck	Øvelse i å lese gotisk håndskrift.
Tirsdag 2 mai 2006	Karsten Lien	"Norgesglasset" og andre kart-tjenester på Internett.
Tirsdag 3 okt 2006	Laila N. Christiansen	Hvordan finne slekt i USA på Internett.
Tirsdag 21 nov 2006	Jo Sellæg	Om eldre Hønefoss bebyggelse. Fellesmøte med Historielaget.
Tirsdag 23 Jan 2007	Grete Borgersrud	Historien om Viul. Fellesmøte med Historielaget.

Medlemsavisen "Hringariki" kom i 2006 ut som planlagt med 2 nr og ble fordelt til alle medlemmene. Den er også i år planlagt utgitt med to nr.

Hjemmesiden på internett ble opprettet i 2004. Den har også i denne sesongen vært godt besøkt og den har resultert i flere nye medlemmer samt salg av bøkene Ringerikske slekter II og III.

Hjemmesiden har nå adressen: <http://home.chello.no/grover/Ringerikeslekt/>
Slektshistorielaget har også i år besvart flere henvendelser ang. slektsopplysninger fra inn og utland.

Slektshistorielaget var representert på slektsforskerdagen som ble arrangert av DIS-Buskerud på Ringerike Bibliotek 28 okt 06.

3. Medlemmer

I Slektshistorielaget er det nå registrert 236 medlemmer. Av disse er det 39 livstidsmedlemmer og en æresmedlem.

Kontingenten er satt til kr 150,- pr år. Det gis ikke lenger anledning til å betale for livstidsmedlemskap.

Bankgiro for betaling av kontingenten for 2007 er sendt ut sammen med medlemsbladets nr i desember.

4. Året som kommer

Interessen for slektsgransking er fortsatt stor i distriktet slik at arbeidet i Slektshistorielaget i året som kommer planlegges på samme måte som foregående år med medlemsmøter med aktuelle foredrag og arbeidsmøter. På arbeidsmøtene vil det spesielt bli lagt vekt på å gi hjelp til personer som ønsker å starte med slektsgransking samt å gi hjelp til de som har problemer med søking etter aner. Genealogisk Datasentralens registreringer av kirkebøker og lignende vil være tilgjengelige på arbeidsmøtene.

Alle møtene vil som før være åpne for alle.

Slektshistorielaget vil også i denne sesongen samarbeide med Ringerike Historielag ved blant annet å arrangere fellesmøter.

En eventuell anmodning om å delta i årets slektsforskerdag vil Slektshistorielaget stille seg positiv til.

Hønefoss 13 februar 2007

Håkon Prestmo
Sekretær

Ringerike Slektshistorielag.

Resultatregnskap for 2006.
Konto nr. 2280 2265127.

INNTEKTER:	Gave fra Ringerikes Sparebank:	kr. 3000.00	
	Medlemskontingenter:	kr. 29022.00	
	Salg av Hringariki:	kr. 1348.00	
	Salg av CD:	kr. 600.00	
	Renter:	<u>kr. 288.00</u>	
			kr. 34258.00

UTGIFTER:	Trykking av Hringariki:	kr. 4500.00	
	Konfekteske til trykker:	kr. 99,00	
	Driftsutgifter:	kr. 12752,00	
	Annonser:	kr. 2958,00	
	Forsikring Ring,Datasentral:	kr. 1175,00	
	Honorarer foredragsholdere:	kr. 2000,00	
	Trykking brosjyrer foredrag:	kr. 600,00	
	Leie av bankboks:	kr. 350,00	
	Trykking av giroblanketter:	kr. 60,00	
	Omkostning giro:	<u>kr. 302,00</u>	
			<u>kr. 24796,00</u>
OVERSKUDD:			<u>kr. 9462,00</u>

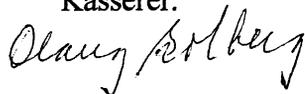
BALANSE pr. 31/12-2006:

Egenkapital 1/1-2006.	kr. 56490,95
Overskudd:	<u>9462,00</u>
Egenkapital 31/12-2006:	<u>kr.65952,95</u>

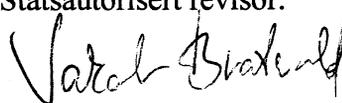
Vågård 1.februar 2007

Jevnaker 1.februar 2007

Olaug Solberg
Kasserer.

Jakob Bratvold
Statsautorisert revisor.

Ringerike Slektshistorielag.

Resultatregnskap for 2006.

Konto nr. 2280 6889893, tingbøker.

4/9
12/12
INNTEKTER: Fra Lokalhist.forlag, Løiten: kr. 637,50
Fra Lokalhist.forlag, Løiten: kr. 300,00
Renter: kr. 57,00
Overskudd: kr. 994,50

Balanse pr.31/12-2006:

Egenkapital 1/1-2006: kr. 5313,04

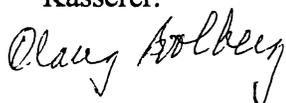
Overskudd: kr. 994,50

Egenkapital 31/12-2006:kr. 6307,54

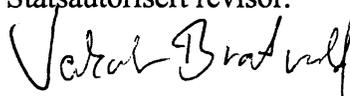
Vågård 1.februar 2007

Jevnaker 1,februar 2007

Olaug Solberg
Kasserer.

Jakob Bratvold
Statsautorisert revisor.

Etterlysning:

Søker etter barn av min oldemor. Navnene er: Jørgen Emanuel f. 01.07. 1909, Kaare Olvar f. 17.11. 1912 og Arvid Morgan f. 18.03. 1915. Alle døpt i Hønefoss.

Etternavnene er jeg ikke sikker på. Men faren var Olaves (Olaus) Emilsen f. 1885 på Gran, Så kanskje de brukte enten Emilsen eller Olavessen (Olaussen). Moren var Klara Emilie Joelsdatter f. 1875 i Skedsmo.

Klara og Olaves giftet seg 10. September 1909 i Haug kirke. Eventuelle opplysninger om Jørgen Emanuel, Kaare Olvar eller Arvid Morgan mottas med stor takk.

Med vennlig helsing
Geir Aasheim
Kleppemarka 32
4352 KLEPPE.

Tlf. 51420946. 95455607

geir@aaheim.com

Navn	Adresse	Sted	Telefon	Epost	Funksjon
Borgersrud, Grete	Viul, Husnr. 8	3514 Hønefoss	32 12 68 59	arnt.aasheim@c2i.net	Sekretær
Fagerås, Gunnar	Veme	3534 Sokna	32 14 42 52 / 924 81 544	gunnar.fageraas@bluezone.no	Leder
Gilhuus, Ellen	Harald Hardrådesgt.8	3511 Hønefoss	32 12 54 23 / 908 42 773	egilhuus@online.no	Nestleder
Løken, Rudi	Frøyas v. 9	3518 Hønefoss	32 11 03 25 / 934 83 181	rudilo@online.no	Styremedlem
Nyhagen, Berit	Aalde	3534 Sokna	32 14 53 47	b-nyhage@online.no	varamedlem
Sjåstad, Marit	Midtmoen 8	3534 Sokna	32 14 51 52 / 975 23 580	sv-sj@online.no	Styremedlem
Solberg, Olaug	Vågård	3516 Hønefoss	32 13 130	thorlsol@online.no	Kasserer
Yttri, Ole E.	Bønsnestangen 31	3530 Røyse	32 15 72 84 / 922 52 634	o-en-ytt@online.no	Varamedlem

Styret i Ringerike slektshistorielag 2007

**Program for Ringerike Slektshistorielag.
Fra februar 2007 til januar 2008**

- Ons. 7. feb 07 Styremøte.
- Tir. 13. feb 07 Årsmøte med et eventuelt arbeidsmøte.
(Sted: GDSR, Veien gamle skole)
- Nytt styre har overtatt.
Forslag til videre program.
- Tir. 6. mars 07 Arbeidsmøte. (Sted: GDSR, Veien gamle skole).
- Ons. 18. april 07 Foredrag ved Grete Borgersrud: Historien om Viul.
(Gjentakelse av foredraget holdt 23 jan 07)
(Sted Ringerike videregående skole)
- Ons. 2. mai 07 Arbeidsmøte. (Sted: GDSR, Veien gamle skole)
- Ons. 23. mai 07 Foredrag ved Eivind Fjeld Halvorsen.
Gamle navnetradisjoner. *Skriftform og uttale av gamle
gårds- og bruksnavn.*
- Sommerferie
- Sep. 07 Styremøte. Tid og sted bestemmes av det nye styret.
- Ons. 3. okt 07 Arbeidsmøte eller foredrag (Sted bestemmes senere)
- Tir. x. Nov 07 Fellesmøte med Historielaget. Tittel, dato og sted bestemmes senere.
Historielaget er arrangør. Slektshistorielaget har ansvaret for
bevertningen.
- Ons. 5. des 07 Arbeidsmøte. (Sted: GDSR, Veien gamle skole).
- Nytt år 2008
- Ons. 16. jan 08 Fellesmøte med Historielaget. Tittel og sted bestemmes senere.
Slektshistorielaget er arrangør med ansvar for sted og bevertning.

Alle møtene starter kl 1900.

Styret forbeholder seg rett til å foreta nødvendige programjusteringer. Se annonse i Ringerikes blad!

